ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΝ ΣΕΛΙΔΕΣ 28

ΕΤΟΣ Δ'. No 146 ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΔΡΑΧ. 2.50 ΠΕΜΠΤΗ 27 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1927 ΓΡΑΦΕΙΑ : ΛΕΚΑ 7 ΤΗΛ. 209

ΜΠΟΥΚΕΤΟ



ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ — ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ — ΤΗΛ. ΔΙΕΥΘ. «ΤΡΑΘΗΝΩΝ»

ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΧ. 106.600.000

80 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ
10 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΤΩ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩ
(ἐν Ἀμερικῇ, Ἀγγλίᾳ, Αἰγύπτῳ, Κύπρῳ, καὶ Ἀλβανίᾳ)
ΠΥΚΝΟΤΑΤΟΝ ΔΙΚΤΥΟΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΩΝ

ΟΡΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

Εἰς Δραχμάς

Ἐν ὄψει	πρὸς 4 ο/ο	Ἐπὶ προθεσμίᾳ 6 μηνῶν	πρὸς 4 1/2 ο/ο
Μὲ 15ήμερον προειδοποίησιν	4 1/4 ο/ο	1 ἔτους	4 3/4 ο/ο
Ταμιευτήριον		2 ἐτῶν	5 1/4 ο/ο
		4 »	5 3/4 ο/ο
		5 »	6 ο/ο
μέχρι Δρχ. 50.000	5 ο/ο	10 »	7 ο/ο

Εἰς Συνάλλαγμα ἐπί :

Λονδίνου ἐν ὄψει	πρὸς 4 ο/ο	Παρισίων ἐπὶ προθεσμίᾳ 2 ἐτῶν	πρὸς 5 ο/ο
» ἐπὶ προθεσμίᾳ 6 μην	» 4 1/2	Νέας Ὑόρκης ἐν ὄψει	» 4 ο/ο
Παρισίων ἐν ὄψει	» 4 ο/ο	Ἰταλίας	» 4 1/2 ο/ο
» ἐπὶ προθεσμίᾳ 6 μην.	» 4 1/2 ο/ο	Βελγίου	» 4 ο/ο
» 1 ἔτους	» 4 3/4 ο/ο	Ἑλβετίας	» 1 1/2 ο/ο

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

ΑΓΟΡΑΣΤΕ ΟΛΟΙ ΤΟ ... Οἱ ἐν ἀλλ... τῆς Κύπρου ἀ... ναγνώσεως ... ἀπολύτως ... ΓΕΩΡ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ ... ΣΠΥΡ. ΣΤΡΑΓΓΑΛΟΥ ... ΟΔΟΣ ΑΙΓΕΑΣ 7α

ΠΟΥΔΡΑ "ΛΟΡΙΑ,, Ε. Δ. ΠΙΝΟ

ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΙΣ
Ζητεῖτε τὴν κάτωθι ὑπογραφὴν καὶ τὸ κάτωθι σῆμα.

ΒΑΦΗ ΤΡΙΧΩΝ
Δ. ΜΠΟΤΣΑΡΑΚΟΥ

Ἔχουσιν τὸ Ρεκὸρ τῆς Ἐπιτυχίας ἀπὸ ὅλας τὰς βαφὰς τριχῶν Εὐρωπαϊκὰς καὶ Ἑλληνικάς. Διὰ τοῦτο ὡς καὶ διὰ τὰ ἀβλαβῆ τῶν τριχῶν καὶ τῆς ἐπιδερμίδος ἐκ τῆς βαφῆς Δ. Μποτσαράκου ἐγγυώμεθα. Ἀναλαμβάνομεν τὴν χρῆσιν τῆς βαφῆς ὅλων τῶν χρωματισμῶν κόμης, μύστακος καὶ γενείου μὲ ἐπιτυχίαν Ἀφάνταστον.

ΜΑΙΣΘΗΣΙΟΥΡΓΕΙΟΝ ΚΑΙ ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ
ΑΘΗΝΑΙ

ΒΑΦΗ ΤΡΙΧΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΥΠΟ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
Ἐπαναφέρει τὸ χρῶτον χρῶμα. Δὲν βάφει τὴν ἐπιδερμίδα καὶ δυναμώνει τὰς τρίχας.
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Ν. ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΧΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΠΙΝΑΞ ΑΡΙΘ. 48—ΑΘΗΝΑΙ
Τιμὴ δρχ. 50, διὰ τὰς Ἐπαρχίας 60

Η ΚΡΕΜΑ ΚΡΙΝΟΣ
Κάμνει τὸ ὡραιότερον δέρμα. Εἶνε ἀπολύτως ἀβλαβής. Συντηρεῖ τὴν καλλονὴν καὶ ἐξαλείφει τὰς ρυτίδας.
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Ν. ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΥ,
ΟΔΟΣ ΧΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΠΙΝΑΞ ΑΡΙΘΜ. 48

Osteline

Ἐκχύλισμα τῶν δραστικῶν στ... χείων τοῦ Μουρουνελαίου.



4 Σταγόνες ἀντιστοιχοῦσι πρὸς ἓν κοχλιάριον τοῦ καφέ, μουρουνελαίου.

ΕΥΡΙΣΚΕΤΑΙ ΕΙΣ ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕ...
ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΣΤΑΜ. ΧΑΡΒΑΛΙΑΣ ΟΔΟΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ...

ΑΓΟΡΑΣΤΕ ΟΛΟΙ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»



ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ-ΕΦΑΜΙΛΛΟΝ ΤΟΥ «ΒΕΡΘΕΡΟΥ»

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΟΡΤΙΣ

ΤΟΥ ΟΥΓΟΥ ΦΩΣΚΟΛΟΥ

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ)

Ὁ ποιητὴς Ἰάκωβος Ὄρτις φεύγοντας τὶς ἐπαναστατικὲς ταραχὲς τῆς πατρίδος του Βενετίας, ἀποσύρεται στὸν Εὐγκάνεϊ λόφους ὅπου πλανᾶται μόρος καὶ μελαγχολικός. Γνωνίζει ἐκεῖ τὴν οἰκογένεια τοῦ κ. Τ... καὶ τὴν ὡραιοτάτη καὶ εὐγενικὴ θυγατέρα του Θηρεσίαν, μνηστευμένην μὲ τὸν κ. Ὀδοάρδον, τὴν ὁποίαν καὶ ἀγαπᾶ παραφόρως. Ἡ Θηρεσία τοῦ ἐμπιστεύεται τὴν τραγικὴ ἱστορία τῆς ζωῆς της. Ὁ πατέρας της ἔχει χωρίσει μὲ τὴ μητέρα της ἐξ αἰτίας τοῦ συνοικεσίου μὲ τὸν Ὀδοάρδο, τὸν ὁποῖο καὶ ἡ ἴδια ἡ Θηρεσία δὲν ἀγαπᾶ καθόλου. Ἡ ἀποκάλυψις τῆς αὐτὴ κάνει τὸν Ἰάκωβο νὰ τὴ συμπονέσῃ καὶ νὰ τὴν ἀγαπήσῃ περισσότερο. Ὁ Ὀδοάρδος φεύγει γιὰ τὴ Ρώμη ὅπου πρόκειται νὰ κανονίσῃ τὰς ὑποθέσεις του. Ὁ πατέρας τῆς Θηρεσίας τὸν συνοδεύει ὡς τὰ σύνορα ἀφοῦ παρακάλεσε τὸν Ὄρτις νὰ κρατήσῃ συντροφιὰ στὴν κόρη του κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας του. Τὰς διαφόρους φάσεις τοῦ τραγικοῦ, ἀγνοῦ καὶ φλογεροῦ αὐτοῦ ἔρωτος περιγράφει ὁ Ὄρτις εἰς τὰς δημοσιευομένας ἐπιστολάς, αἱ περισσότεραι τῶν ὁποίων ἀπευθύνονται στὸ φίλο του Λορέντζο Ἀλδεράνι στὴ Βενετία.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

XIX

17 Μαρτίου

(Πρὸς τὸν Λορέντζο Ἀλδεράνι).

Πρὸ δύο μηνῶν δὲν ἔχεις λάβει ἐπιστολή μου, ἀγαπητέ μου Λορέντζε καὶ δὲν θὰ ξέρῃς ἂν ζῶ ἢ ἂν ἀπέθανα. Ἴσως ἀκόμη νὰ νομίζῃς πὼς ὁ μεγάλος μου ἔρωτας μ' ἔχει κάνει νὰ λησμονήσω καὶ σένα καὶ τὴν πατρίδα.

Συγχώρησέ με Λορέντζε. Δὲν σ' ἐλησμόνησα, οὔτε σένα οὔτε καὶ τὴν πατρίδα μου, ἀλλὰ στὴν βασανισμένη ψυχή μου στὴν ὁποία ὅλα τὰ παῦη εἶνε κορυφωμένα ὁ ἔρως κατανεῖ παντοδύναμος.

Εἶνε ἀλήθεια πὼς ὅλον αὐτὸν τὸν καιρὸ ποὺ ἔχω νὰ σοῦ γράψω δὲν τὸν ἐσπατάλησα εἰς μάταιες ἀσχολίες ἀπ' ἐναντίας ἐκέρδισα πάρα πολλὰ πράγματα ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ τὰ κέρδη εἶχαν, δυστυχῶς, ὁλεθρία ἐπίδρασιν εἰς τὸν ἑαυτόν μου.

Ἐπειδὴ δὲν ἤθελα νὰ βρίσκομαι πολὺ συχνὰ κοντὰ στὴ Θηρεσία ἔγραψα καὶ μοῦ ἔστειλαν μερικὰ βιβλία τὰ ὁποῖα ἤγιναν οἱ μόνοι θλιβεροί μου σύντροφοι ὅλον αὐτὸν τὸν χειμῶνα.

Καὶ ὅμως ἀγαπητέ μου Λορέντζε αἰσθάνομαι μέσα μου νὰ γεννιέται κάθε στιγμὴ ὅλο μου τὸ παληὸ πατριωτικὸ αἴσθημα καὶ μόνο ὅταν συλλογίζομαι τὴ Θηρεσία νοιώθω ὅτι χάνω ὅλες μου τὶς ἐλπίδες, καὶ βυθίζομαι πάλι στὴν πρώτη μου μελαγχολία. Ἐδῶ ὅμως ποὺ βρίσκομαι καὶ μόνο ἡ ἰδέα ὅτι βρίσκομαι κοντά της, μὲ προφυλάσσει πάντοτε ἀπὸ τὴν ἔσχατη ἀπελπισία ἀπὸ τὴν ὁποία κινδυνεύω νὰ καταληφθῶ.

Ἡ γλυκειά της ἀνάμνηση μοῦ δίνει καινούργια ζωή, καινούργια δύναμη, μοῦ χαρίζει τὸ φῶς καὶ μιὰ οὐράνια γλυκύτητα καὶ γαλήνη.

Ἀφήνω πάλι ὅτι βρίσκομαι κοντά της...

Ἕνα πρᾶμμα μόνο θέλω νὰ πιστέψῃς, Λορέντζε: Δὲν ἔχω μιλήσει ποτὲ μὲ τὴ Θηρεσία γιὰ ἔρωτα. Ποτέ !

Ἔχουν περάσει τώρα ἕξη ὁλόκληροι μῆνες, ἡ ψυχή της ἔχει ἑνωθῇ μὲ τὴ δική μου καὶ ὅμως δὲν ἄκουσε οὔτε μιὰ στιγμὴ ἀπὸ τὰ χείλη μου τὴ λέξη : σ' ἀγαπῶ.

Μὰ μήπως, Λορέντζε, χρειάζεται νὰ τῆς τὸ εἰπῶ ; Μήπως πρέπει νὰ τῆς τὸ βεβαιώσω ;

Κάθε βράδυ μὲ τὸν πατέρα της παίζουμε ὧρες ὁλόκληρες ντόμινο καὶ ἡ Θηρεσία κάθεται κοντὰ στὸ τραπέζι μας καὶ ἐργάζεται χωρὶς νὰ μιλᾴ καθόλου... Μόνο κάπου — κάπου μοῦ σίγνει καμμιὰ ματιά, ποὺ ἔχει γιὰ μένα τὴν ἴδια σημασία σὰν νὰ μοῦ κουβεντιάζει, ἀλλὰ καὶ τότε γρήγορα καὶ βιαστικὰ σκύβει πάλι στὸ ἐργόχειρό της...

Μὰ καὶ τί ἄλλο, Λορέντζε, μοῦ μένει νὰ κάνω εἰμὴ νὰ κρύψω ἀπ' αὐτήν, ὅσο μπορῶ, τὸν ἔρωτά μου ;

Ναί, μόνον γι' αὐτήν, μόνον γιὰ τὴ Θηρεσία ζῶ στὸν κόσμο. Καὶ ὅταν ἰδῶ νὰ τελειώνῃ τὸ γλυκό μου αὐτὸ ὄνειρο, εὐχαρίστως θὰ δεχθῶ τὸν θάνατο...

Χωρὶς αὐτὴν τίποτα στὸν κόσμο δὲν θἄχῃ γιὰ μένα ἀξία.

Δόξα, πλοῦτη, νειάτα, μόρφωσις καὶ πατρίδα ὅλ' αὐτὰ δὲν μποροῦν νὰ μοῦ χρησιμεύσουν σὲ τίποτα πιά. Θὰ κλείσω τὰ μάτια μου καὶ θ' ἀφήσω τοὺς ἀνθρώπους νὰ κοπιάζουν ἀκόμα γιὰ ν' ἀποφύγουν τὰ βάσανα τῆς ζωῆς ποὺ κάθε στιγμὴ ποὺ περνάει τὴ βλέπω νὰ λιγοστεύῃ καὶ νὰ χάνεται...

Καὶ ἔτσι, Λορέντζε, βλέπεις, ὅτι σοῦ ἀπήντησα στὸ ἀγαπημένο σου γράμμα. Εἶσαι ὁ μόνος φίλος μου ποὺ μπορεῖς νὰ μὲ καταλάβῃς καὶ ἡ μόνη ψυχὴ ποὺ ξέρει καλὰ τὴ δική μου. Χαῖρε Λορέντζε.

XX

6 Ἀπριλίου

Ἐπισκέφθηκα καὶ σήμερα τὴν Θηρεσία. Τὴν βρῆκα νὰ κάθεται σ' ἕνα καναπὲ πλάϊ στὸ παράθυρο ποὺ βλέπει στὸν ἀντικρυνὸ κατάπρασινο λόφο. Ἦταν βυθισμένη σὲ ρεμβασμοὺς καθὼς ἐκύτταζε τὰ νέφη ποὺ ἐπλανῶντο στὸν οὐρανό.

Καθόμουν πλάϊ της καὶ ἐκύτταζα τὰ κατάλευκα χέρια της, στὰ ὁποῖα κρατοῦσε μισόκλειστο ἕνα βιβλίο.

Σιγὰ-σιγὰ ἐσυννέφιασε. Ὁ οὐρανὸς σκεπάστηκε ὁλόκληρος ἀπὸ σύννεφα, σύννεφα μαῦρα, τεράστια...

Δὲν ἄργησε ἡ καταιγίς. Ἤρθε ξαφνικὰ μ' ἀστραπὲς καὶ βροντές. Ἡ ὑπηρέτες ἀναγκάστηκαν νὰ κλείσουν τὰ παράθυρα. Ὁ θόρυβος αὐτὸς μ' ἔβγαλε ἀπὸ τὰς ὀνειροπολήσεις μου... Ἐσκύψα καὶ πῆρα ἀπὸ τὰ χέρια τῆς Θηρεσίας τὸ βιβλίο της. Τὸ ἄνοιξα καὶ ἐδιάβασα τυχαίως τὶς φράσεις αὐτές :

«Πάνω στὰ χείλη μου ἄφησε τὴν τελευταία της πνοὴ ἡ τρυφερὴ μου Γλυκερία. Ἀπὸ τότε πούχασα τὴ Γλυκερία μου, ἔχασα τὰ πάντα σ' αὐτὸν τὸν κόσμο. Ἡ μόνη σιωπηλὴ γῆς ποὺ δέχουμαι νὰ ὀνομάζω δική μου εἶνε ὁ τάφος της ! Ἐκτὸς ἀπὸ μένα κανένας δὲν ξέρει τὸ μέρος ποὺ βρίσκεται ὁ τάφος της. Πάνω ἀπὸ τὸν τάφο της φύτεψα τσιντσιφυλλιὲς ποὺ ἀνθίζουν καὶ κοκκινοβολοῦν σὰν τὰ μαγουλά της, ποὺ εὐωδιάζουν σὰν τὸν κόρφο της. Κάθε χρόνο, ὅταν ἀνθίζουν τὰ τσιντσιφυλλιά, ἐπισκέπτουμαι τὸν τάφο της, κάθουμαι πλάϊ του, κόβω ἕνα τσιντσιφυλλὸ, τὸ φιλῶ καὶ ψιθυρίζω : — « Ἔτσι ἀνθοῦσες καὶ σὺ κάποτε, ἀγάπη μου !.. » Ἔπειτα παίρνω τὸ τσιντσιφυλλὸ αὐτὸ καὶ θυμοῦμαι τὶς ἡμέρες τῶν ἐρώτων μας. Ἂχ ! Γλυκερία μου ποὺ εἶσαι ; Κι' ἕνα δάκρυ πέφτει πάνω στὸν τάφο της, ἕνα δάκρυ θερμὸ καὶ εἰλικρινές...»

Στὸ μέρος αὐτὸ σταμάτησα τὸ διάβασμα.

— Γιατὶ δὲν ἐξακολουθεῖτε ; μοῦ εἶπεν ἡ Θηρεσία.

— Τὸ θέλετε ; τῆς εἶπα μὲ φωνὴ τρεμάμενη.

— Ναί, μοῦ ἀπάντησε ψιθυριστὰ σχεδόν.

Συνέχισα τὸ διάβασμα καὶ ὅταν ἐπρόφερα πάλιν τὴν φράσι : « Ἔτσι ἀνθοῦσες καὶ σὺ κάποτε ἀγάπη μου !... » ἡ φωνή μου ἐκόπηκε κι' ἕνα δάκρυ κύλησε ἀπὸ τὰ μάτια τῆς Θηρεσίας πάνω στὰ χέρια μου ποὺ σφιγγιγγυαν τὰ δικά της...



XXI

17 Ἀπριλίου

Θυμᾶσαι, Λορέντζε, τὴν νέαν ἐκείνην, ἡ ὁποία ἐδῶ καὶ τέσσερα χρόνια εἶμενε στοὺς λόφους Εὐγκανεΐ ; Ἀγαποῦσε τὸν φίλον μου Ὀλίβιον Π.. Μὰ καθὼς ἔξερες ὁ δυστυχισμένος αὐτὸς ἐφτώχεψε καὶ δὲν μπόρεσε νὰ τὴν νυμφευθῇ. Τὴν νέα αὐτὴ τὴν εἶδα πάλι σήμερα. Εἶνε παντρεμένη μ' ἕνα συγγενῆ της οἰκογενείας, τοῦ κ. Τ.. Περνοῦσε ἀπὸ δῶ γιὰ νὰ πάῃ στὰ ὑποστατικὰ της καὶ ἤθελε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Θηρεσία.

Τὴ στιγμὴ ποὺ φτιάσαμε στὸ σπίτι μὲ τὸν ἄντρα της, ἐγὼ καθόμουν σὲ μιὰ ἄκρη καὶ διάβαινα τὴν μικρὴ Ἰσαβελίνα νὰ γράψῃ τὸ Ἀλφαβῆτα. Μόλις τὴν εἶδα συγχύνθηκα, τόσο ὥστε λίγο ἔλειψε νὰ τὴν ἀγκαλιάσω καθὼς ἔτρεχα κοντά της.

Πόσο ὅμως τὴν βρῆκα διαφορετική, Λορέντζε ! Πόσο ἦταν

ντροπαλή, πόσο ψεύτικη στὸ φέρσιμό της !...

Στὴν ἀρχὴ ἔκανε πὼς δὲν μὲ γνωρίζει. Ἔπειτα ἔδειξε πὼς εὐχαριστεῖται τάχα κι' ἐψιθύρισε κάποιον χαιρετισμὸ σὲ μένα καὶ στὴν Θηρεσία.

Κατόπιν εἶπε διάφορες ἀνοησίες περὶ πολυτίμων λίθων, περὶ στολιδιῶν καὶ φορεμάτων...

Θέλοντας νὰ δοκιμάσω τὴ καρδιά της τῆς θύμωσα τὸν καιρὸ ποὺ βρίσκοταν ἐδῶ πέρα.

— Ἄ ! ναί... μοῦ εἶπε ψυχρὰ καὶ ἐξακολούθησε τὶς ἀνοησίες της γιὰ τὰ στολίδια καὶ τὰ πολύτιμα πετράδια.

Ὁ ἄντρας της δὲν εἶνε πειὸ καλὴ πάστα ἀπὸ αὐτή. Μᾶς μίλησε κι' αὐτὸς γιὰ ἕνα σωρὸ ἀνοησίες, γιὰ χίλια δυὸ ἀσήμαντα πράγματα. Ὅλα αὐτὰ μ' ἐξάλισαν καὶ μ' ἀηδίασαν. Τοιμαζόμουν νὰ πάρω τὸ καπέλλο μου καὶ νὰ φύγω, ἀλλὰ ἕνα βλέμμα τῆς Θηρεσίας μ' ἔκαμε νὰ μείνω.

Εὐτυχῶς ἔφτασε ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ὑπηρέτης, ὁ ὁποῖος εἶχε πάει νὰ ζητήσῃ τὸν κ. Τ... Εἰδοποίησε τὴ Θηρεσία ὅτι δὲν μπόρεσε νὰ τὸν βρῇ πουθενά, γιατὶ εἶχε πάει στὸ κυνῆγι. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἡ μωρολογία τοῦ συζύγου τῆς ἄλλοτε φίλης μου διεκόπη. Βρῆκα ἔτσι καιρὸ καὶ τὴν ρώτησα γιὰ τὸν δυστυχισμένον 'Ολίβιο. Κι' αὐτὴ μοῦ ἀπάντησε ψυχρά, ὅτι ἀπέθανε !..

— Ἀπέθανε !.. ρώτησα συγκινημένος. Καὶ διηγήθηκα στὴ Θηρεσία πόσο καλός, πόσο ἄγνός, ἦταν ὁ δυστυχὴς αὐτὸς νέος.

Ὁ σύζυγος τῆς παληᾶς μου φίλης μοῦ διηγήθηκε τότε τὰ τοῦ θανάτου τοῦ 'Ολιβίου...

Ὅταν ἔφυγαν ἤμουν τόσο μελαγχολικός!..

Πόσο ἦταν βαρειὰ ἡ καρδιά μου !

Πίστεψέ με, Λορέντζε, δὲν ὑπάρχει γιὰ μένα τίποτ' ἄλλο σ' αὐτὸ τὸν κόσμο ἀπὸ τὴ Θηρεσία...

. . . . . .

Ναὶ Θηρεσία !.. Θέλω νὰ ζῶ πάντοτε μαζύ σου. Εἶσαι ἀπ' τοὺς λίγους ἐκείνους ἀγγέλους ποὺ βρίσκουνται στὴ γῆ γιὰ νὰ μᾶς ὑποστηρίζουν στὴν ἀρετή.



Ἡ Θηρεσία εἶν' ὅλη δική μου...

Ἂν συνέβαινε ποτὲ νὰ σὲ χάσω, βάραθρο ὁλόκληρο θ' ἀνοιγόταν ἐμπρός μου..

Ἂν τὴν ἔβλεπες, Λορέντζε, ἐδῶ καὶ λίγη ὥρα. Μοῦσφιγγε τὸ χέρι λέγοντάς μου :

— Ἔχε ὑπομονή !

Καὶ τὸ πρόσωπό της ἔλαμπε ὅπως τῶν ἀγγέλων...

XXII

29 Ἀπριλίου

Λορέντζε εἶμαι εὐτυχής !.

Κοντὰ στὴ Θηρεσία νοιώθω τὴν πειὸ μεγάλη εὐδαιμονία τοῦ κόσμου...

Αὐτὴν σκέπτομαι πάντοτε, ὅταν ξυπνῶ ψιθυρίζω ἀντὶ προσευχῆς τὸ ὄνομά της.

Ἀποφάσισα νὰ ἐργασθῶ κι' ὅμως ὅτι καὶ ν' ἀρχίσω τὸ ἀφήνω στὴ μέση. Ἡ Θηρεσία μὲ μαλώνει γι' αὐτὸ καὶ γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσω ἀρχίζω νὰ δουλεύω. Μὰ σὲ λίγο ἀναγκάζομαι νὰ σταματήσω. Τὸ μυαλό μου κουράζεται. Ἀφήνω τὴν γραφίδα καὶ ὀνειροπολῶ... Ἡ Θηρεσία μ' ἀντιλαμβάνεται καὶ μοῦ λέει :

— Ἐξακολούθησε.

— Συνεχίζω τὴ δουλειά μου, μὰ σὲ λίγη ὥρα μοῦ συμβαίνει πάλι τὸ ἴδιο. Τὰ παραιτῶ ὅλα καὶ τὰ μάτια μου στηρίζουνται ἐπάνω στὴν Θηρεσία. Τὸ βιβλίο μοῦ φεύγει ἀπὸ τὰ χέρια καὶ ἡ καρδιά μου χτυπᾶ...

Ἄρχισα νὰ γράφω τὴν ἱστορία τῆς Δάφνης.

XXIII

4 Μαΐου

Εἶδες ποτὲ ἔπειτα ἀπὸ τὴν καταιγίδα τὶ γλυκειὰ ἐντύπωσι καὶ πόσο χαρούμενη κάνει ὁ ἥλιος ; Ἀπαράλλαχτα μὲ παρηγορεῖ καὶ μένα Λορέντζε, ἡ μορφὴ τῆς Θηρεσίας. Θέλω ν' ἀποφύγω τὸ αἴσθημα αὐτό, ἀπισπτίζω νὰ μὴν τὴ ξαναδῶ πειὰ κι' ὅμως δὲν μπορῶ νὰ κρατήσω τὸ λόγο μου. Ναί, Λορέντζε, ὁρκίζομαι νὰ ἀποφύγω τὸ αἴσθημα αὐτό. Κι' ὅμως ὅταν τὴν ξαναβλέπω τὰ ξεχνῶ ὅλα. Ἡ ἐμορφιά της μὲ γοητεύει. Ἡ καρδιά μου ξεχειλίζει ἀπὸ ἀγάπη. Ἀνεβαίνω στὸν Παράδεισο !...

XXIV

8 Μαΐου

Λορέντζε... Μοῦ ἔγραψες πῶς ἡ Θηρεσία δὲν μ' ἀγαπᾶ, πῶς κι' ἂν τὸ ἤθελε δὲν θὰ μποροῦσε νὰ μ' ἀγαπήσῃ. Τὸ παραδέχουμαι Λορέντζε. Ἔχεις δίκηο. Τί θέλεις νὰ κάμω ὅμως ; Πῶς νὰ ζήσω χωρὶς αὐτήν. Ἂν τὴν χάσω θὰ χάσω τὰ πάντα στὸν κόσμο αὐτό. Ἡ ζωὴ θἄταν γιὰ μένα τρόμος, σκότος καὶ ἐρημία...

Ἐσυντρόφεψα προχθὲς τὴν Θηρεσία καὶ τὴν ἀδελφή της σὲ μία γνώριμό της ποὺρθε νὰ περάσῃ λίγο καιρὸ στὴν ἐξοχή. Ἐνόμισα πὼς θὰ ἐγευμάτιζα μαζί τους. Θυμήθηκα ὅμως πὼς εἶχα δώσει τὸ λόγο μου σ' ἕνα φίλο μου χειροῦργο. Ἡ ἴδια ἡ Θηρεσία ποὺ τὸ ἐθύμισε καὶ στὶς 11 τὸ μεσημέρι ἔφυγα...

Στὴ μέση τοῦ δρόμου ἐκάθησα κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα γιὰ νὰ ξεκουραστῶ.

— Τὶ κάνεις ἐδῶ ; ἄκουσα ἔξαφνα μιὰ φωνὴ πίσω μου.

Ἦταν ὁ φύλακας τοῦ κτήματος, στὸν ὁποῖο ἀπάντησα :

— Ἀναπαύομαι καθὼς βλέπεις.

Χτύπησε τὸ ὅπλο του κάτω καὶ μοῦ εἶπε :

— Ἔχεις δικά σου κτήματα ;

— Ὄχι, γιατί ;

— Γιατί ; Γιὰ νὰ πᾷς στὰ δικά σου νὰ ξαπλωθῇς καὶ νὰ πατήσῃς τὸ χορτάρι. Ὡστόσο νὰ μὴ σὲ βρῶ ἐδῶ ὅταν γυρίσω. Ἄκουσες ;

Ὅταν γύρισα σπίτι μου βρῆκα μπρὸς στὴ πόρτα τὸν ἴδιο τὸν φύλακα. Μοῦ εἶπε κρατῶντας τὸ καπέλλο στὸ χέρι :

— Ἀφέντη συχώρα με γιὰ τὰ λόγια ποὺ σοῦ εἶπα.

— Βάλε τὸ καπέλλο σου, τοῦ εἶπα. Δὲν θύμωσα μαζί σου...

XXV

12 Μαΐου

Ἄχ ! Λορέντζε. Πῶς νὰ σοῦ τὸ γράψω. Ἡ καρδιά μου χτυπᾶ. Τὸ χέρι μου τρέμει. Βρῆκα τὴν Θηρεσία νὰ κοιμᾶται. Ἐκοιμόταν σὰν ἄγγελος. Μποροῦσα νὰ τὴν σφίξω στὴν ἀγκαλιά μου, νὰ τὴν φιλήσω, μὰ δὲν ἐτόλμησα νὰ τὸ κάμω...

Ἔφυγα ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο γιὰ νὰ μὴν τὴν ξυπνήσω. Κάθε ἡμέρα ποὺ τὴ βλέπω, Λορέντζε, μοῦ φαίνεται καὶ περισσότερο μελαγχολική. Μὲ τόση σωμπάθεια μὲ κυττάζει ! Πόση φρίκη βλέπω νὰ τὴν κυριεύῃ ὅταν ἀκούῃ τόνομα τοῦ 'Οδοάρδου ! Πόσοι στεναγμοὶ βγαίνουν ἀπ' τὰ στήθη της ὅταν συλλογίζεται τὴ μητέρα της.

Ἄ ! βέβαια ! ὑπάρχει ἐκεῖ ψηλὰ ὁ αἰώνιος Θεὸς ποὺ θὰ προστατεύει πάντοτε τὰ πλάσματά του καὶ σ' αὐτὸν ἔχω πάντοτε τὰς ἐλπίδας μου. Πάντοτε ὑψώνω γι' αὐτὴν ἱκετευτικὰ τὰ χέρια μου στὸν πολυέσπλαχνο Κύριο τοῦ Κόσμου..

Ἀλλοίμονο ! Γιατὶ Θεέ μου νὰ μὲ κάνῃς νὰ γνωρίσω τὴν εὐτυχία αὐτή, ἀφοῦ ἔμελλα νὰ τὴν ἐπιθυμήσω μὲ τόση ὁρμὴ καὶ νὰ χάσω ὕστερα ὅλες μαζὶ τὶς ἐλπίδες ;

Μὰ ὄχι ! ὄχι ! Δὲν εἶνε ἔτσι ! Ἡ Θηρεσία εἶνε ὅλη δική μου, ἀνήκει μόνο σὲ μένα καὶ ὅλη της τὴν ψυχὴ σ' ἔχει μόνον σ' ἐμένα καὶ μόνον σ' ἐμένα.

Ἡ Θηρεσία προσδιορίστηκε ἀπὸ σένα Θεὲ μου νὰ γίνῃ ἡ μόνη μου ἀγάπη καὶ σὺ μόνο, σὰν μεγάλος Θεὸς ποὺ εἶσαι, μπορεῖς νὰ πλάσῃς τὴν καρδιά μου ἱκανὴ γιὰ νὰ τὴν ἀγαπᾶ τρελλά, νὰ τὴν ἀγαπᾶ αἰώνια.

XXVI

14 Μαΐου

Χθὲς τὸ βράδυ, Λορέντζε, κατέβαινα σιγὰ—σιγὰ ἀπὸ τὸ βουνὸ στὸ ὁποῖο εἶχα πάει ἀπὸ νοῦς γιὰ νὰ περιπατήσω.

Ὁ κόσμος ὅλος εἶχε παραδοθεῖ στὴν ἀγκαλιὰ τῆς νύχτας μὲ ἐκτὸς ἀπὸ τὸ γλυκὸ τραγούδι τῶν βοσκῶν ποὺ ἀκουγόταν μακρυνὰ τίποτ' ἄλλο δὲν μποροῦσε οὔτε νὰ ἰδῇ, οὔτε ν' ἀκούσῃ κανένας μέσα στὴν ἀπόλυτη αὐτὴ σιωπὴ καὶ γαλήνη τῆς φύσεως.

Ἐπειδὴ εἶχα κουρασθεῖ ἀπὸ τὸ δρόμο ξαπλώθηκα λίγο κατὰ ἀπὸ τὰ πεῦκα τοῦ ἄλσους γιὰ ν' ἀναπαυθῶ. Ἄχ ! Λορέντζε ! Πῶς νὰ σοῦ πῶ ! Μόλις ξαπλώθηκα ἐκεῖ, μέσα σκὸ πυκνὸ σκοτάδι ποὺ ἁπλωνόταν τριγύρω, ἄρχισαν νὰ περνοῦν σιγὰ—σιγὰ μέσα στὴ φαντασία μου, ὅλες οἱ δυστυχίες καὶ ὅλες οἱ λύπες μου.

Ὁπωσδήποτε κι' ἂν γύριζα τὰ βλέμματά μου, στὸ ἔρημο αὐτὸ μέρος, δὲν ἔβλεπα τίποτ' ἄλλο ἀπὸ ἕνα τάφο, ἀπὸ ἕνα μεγάλο τάφο ποὺ μὲ περίμενε ἀνοιχτὸς μπροστά μου !

Ὢ ! πόση λύπη αἰσθανόμουνα νὰ πνίγῃ τὴν ψυχή μου !

Πόσο εἶχα ἀνάγκη ἀπὸ παρηγορία !

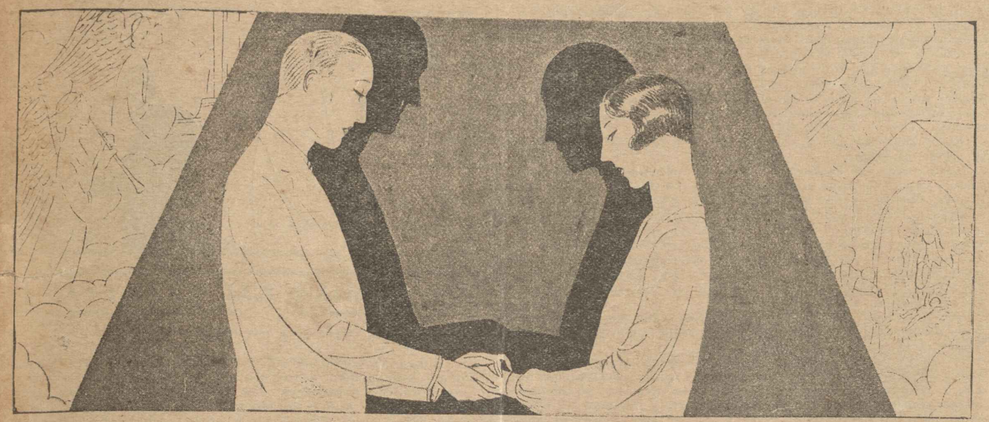
Ἄρχισα χωρὶς νὰ θέλω νὰ προφέρω μὲ τὰ χείλη μου τὸνομα τῆς Θηρεσίας, ὅταν ἔξαφνα ἄκουσα μέσα στὰ δέντρα κάτι σιγανοὺς θορύβους...

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη μοῦ φάνηκε πῶς εἶδα μὲ τὰ μάτια μου τὴ Θηρεσία νὰ περνάῃ ἀπὸ κοντά μου μὲ τὴν ἀδελφή της, καὶ νὰ χαθῇ μέσα στὰ δέντρα μόλις μὲ εἶδε.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Τάκης Βαιμβακίδης, ἔμπορος ἐκ Σμύρνης, Μαίρη Κωτσίου, θυγάτηρ τοῦ ἐκ Σμύρνης Λυκειάρχου κ. Θεοδώρου Κωτσίου, ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των ἐν Ἀμαρουσίῳ.



ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ — ΤΟΥ ΦΡΑΝΣΟΥΑ ΚΟΠΠΕ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

Τί φριχτὴ βραδυὰ φθινοπωρινή ! Τὰ φανάρια λάμπανε πάνω ἀπ' τὴ λάσπη. Στὸ πεζοδρόμιο, σκοντάφτοντας κάποτε στὰ κλεισμένα περίπτερα, ἕνας δυστυχισμένος—νέος μόλις εἴκοσι χρονῶν—πήγαινε τριγκλίζοντας. Καθὼς περνοῦσε, οἱ ἄνθρωποι γύριζαν καὶ τὸν κύτταζαν, καὶ μερικοὶ γελοῦσαν κοροϊδευτικά, περνοντάς τον γιὰ μεθυσμένο. Μὰ ἡ ἀλήθεια εἶνε πὼς ἦταν πεθαμένος ἀπὸ τὴν πεῖνα καὶ τὴν κούραση.

Ὁ Λεὸ Μπερνίς, ἔτσι τὸν ἔλεγαν, ἀπὸ παιδάκι ἔνοιωσε πὼς ἦταν ποιητής. Σ' ἕνα σχολεῖο κληρικῶν τοῦ τόπου του, χατηρικῶς τοῦ μάθανε λίγα ἑλληνικὰ καὶ λατινικά, γιατὶ ἦταν ὀρφανὸ μιᾶς θρήσκας οἰκογένειας. Μὰ ἦταν μαθητὴς τεμπέλης καί, κάποτε μόνον ἀπὸ ἰδιοτροπία ξαφνιαζε τοὺς δασκάλους παρουσιαζόμενος ἀπὸ τοὺς πιὸ δυνατούς, τοὺς πρώτους τῆς τάξεως.

Σὰν ἔγεινε δεκαεφτὰ χρόνων τοῦ ἀρνήθηκαν τὸ δίπλωμα γιατὶ δὲν ἤξερε νὰ πῇ ἀκριβῶς τὴ χρονολογία τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ποὺ θάναι, ὡς φαίνεται, ἀπαραίτητη γιὰ τὴν καθημερινὴ ζωή!

Μὰ ἕνας γέρος παπᾶς, περίφημος ἀνθρωπιστὴς καὶ ἀθῶος σὸν παιδί, ποὺ εἶχε διδάξει τὴ φητορικὴ στὸν Λεό, δίνοντάς του τὴν εὐλογία καὶ τὸν ἀσπασμό του, τοῦ προμάντεψε λαμπρὸ μέλλον στὴ φιλολογία, γιατὶ ὁ νέος τοῦ εἶχε ἐμπιστευτεῖ τὸ τετράδιο μὲ τοὺς πρώτους στίχους του, τοὺς δροσερούς σὰν ἄνθη μυγδαλιᾶς.

Μόλις ἐλευτερώθηκε ἀπ' τὸ σχολικὸ δεσμό, ὁ Λεὸ ἔτρεξε στὸ Παρίσι κι' ἔζησε, ὅπως τόσοι ἄλλοι μὲ ἰδανικά, μ' ἐλπίδες καὶ μὲ κακὴ τροφή. Δὲν ξέρω ἂν τὸ ξερὸ λουκάνικο ἐμπνέει τὰ ἐλεγεῖα, κι' ἂν τὸ χαλασμένο τυρὶ χρησιμεύει γιὰ τὰ σονέτα. Μὰ τὸ βέβαιο εἶνε πὼς οἱ νέοι ποιητὲς γενικά, δὲν τρῶνε παρὰ ἀπὸ δαῦτα.

Σύμφωνα μὲ τὴ συνήθεια, ὁ Λεὸ Μπερνὶς πῆγε τὰ χειρόγραφά του σ' ἕνα πασίγνωστο ἐκδότη. Δυὸ μῆνες ἀργότερα, ἔλαβε μιὰ σύντομη ἔκθεση, βγαλμένη ἀπ' τὴ γόνιμη πέννα τοῦ «κριτικοῦ τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου» ποὺ στεφάνωνε μὲ λουλούδια τὸ νέο ποιητὴ καὶ συμφωνοῦσε στὴν ἔκδοσι τοῦ ἔργου του, ἂν τὰ ἔξοδα τὰ ἀναλάμβανε ὁ ἴδιος ὁ ποιητής.

Βγῆκε εὐνοημένος λοιπὸν ἀπ' τὴν περίστασι αὐτή, τὸ ἔργο του διαβάστηκε κι' ἀναγνωρίστηκε ἡ ἀξία του. Μὰ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ ἐκδώσῃ, γιατὶ λίγα κακοπληρωμένα μαθήματα, καὶ κάτι ἀποβλακωτικὲς ἀντιγραφικὲς ἐργασίες ἦταν οἱ μοναχοί του πόροι.

Μὲ λίγα λόγια, περνοῦσε μιὰ ζωὴ πολὺ φτωχή, πολὺ εὐγενικιὰ καὶ πολὺ ἀγνή.

Συγγραφεῖς ἀναγνωρισμένοι, ἀγαπητοὶ καὶ ἔνδοξοι συνάδελφοι, ποιός ἀπὸ μᾶς—πέστε το εἰλικρινὰ—δὲν νοσταλγεῖ τὴν μακρυσμένη ἐποχή, ποὺ ἂν καὶ τὸ πορτοφόλι του ἦταν πάντα σχεδὸν ἐλαφρό, δὲν ὀνειρευόταν παρὰ τέχνη, γεμάτος ἀφιλοκέρδεια ;

Ὅμως ἡ φτώχεια τοῦ δύστυχου τοῦ Λεό, ἔφθασε σ' ἕνα πολὺ σκληρὸ σημεῖο.

Σὲ λίγο τ' ἀντίγραφα, τὰ μαθήματα, λιγόστεψαν περσότερο. Ἕνα οἰκοτροφεῖο, ποὺ τὸν εἶχε χάσει γιὰ ἕνα κομμάτι ψωμὶ φύλακα τῶν παιδιῶν, ἔκλεισε. Ἐδῶ καὶ τρεῖς μέρες βρισκόταν στὸ δρόμο, καὶ πλάγιαζε μέσα στὰ χαλάσματα. Αὐτὸ τὸ καταχνιασμένο καὶ κρύο βράδυ τοῦ Νοέμβρη, ποὺ τὸν εἶχε τριγυρίζει στοὺς δρόμους σὰ ζαλισμένος δὲν εἶχε φάει ὅλη τὴν ἡμέρα, τὸ πρωῒ μονάχα λίγο ψωμὶ μὲ τὸ αἰώνιο λουκάνικο.

Στὴν τσέπη τίποτα. Γι' αὐτὴ τὴ νύχτα εἶχε ἕνα καταφύγιο. Κάποιος συμμαθητὴς φτωχὸς σχεδὸν ὅσο κι' αὐτός, καὶ ὅπως κι' αὐτὸς ψάχνοντας ἀπ' τὸ πρωῒ γιὰ δουλειά — ὁ συμμαθητὴς ποὺ τοῦ δάνεισε λίγες δεκάρες γιὰ τὸ πρωϊνό του λουκάνικο — θὰ τοῦ ἄνοιγε πάλι τὴν πόρτα τῆς τρώγλης του. — Μ' αὐτὸς ὁ φίλος ἔμενε πολὺ μακριά, πολὺ ψηλά, πέρα κι' ἀπ' τὸ τέρμα τῆς Μονμάρτης, καὶ ὁ Λεὸ μόλις εἶχε βγῆ ἀπὸ τὴ βιβλιοθήκη τῆς Ἁγίας—Γενεβιέβης ποὺ εἶχε περάσει τὴ βραδυά του γιὰ νὰ ξεσταθῇ λιγάκι. Μιάμισυ ὥρα δρόμο, γιὰ νὰ ξαπλωθῇ, μὲ ἄδεια τὴν κοιλιά, σὲ κεῖνο τὸν παλιοκαναπέ. Ὁ δυστυχισμένος ὁ νέος ποὺ ἔνοιωθε νὰ λιγᾶνε τὰ γόνατά του, κατάλαβε πὼς ἦταν ἀνίκανος γιὰ μιὰ τέτοια προσπάθεια. Τὸ στομάχι του γκρίνιαζε, τὸ κεφάλι του πονοῦσε. Βοισκότανε σὲ ἀπελπισία. Ξαφνικά, στὴ γωνιὰ ἑνὸς δρόμου, μιὰ γυναίκεια φωνή, λίγο βραχνή, μὰ ὄχι πολὺ τραχιά, τοῦ ψιθύρισε κοντά του :

— Ξανθούλη μου, δὲν ἔρχεσαι μαζί μου ;

Μηχανικά, κύτταξε τὴ γυναῖκα. Ἦτανε μιὰ χοντρὴ μελαχροινή, ὄχι νέα, πολὺ περσότερο ἀπὸ τριάντα χρόνων, ξεσκούφωτη, μ' ἕνα φόρεμα σκοῦρο καὶ μιὰ πελερίνα μαῦρη. Εἶχε τὸ ὄρος γοικοκυρᾶς ἐργατικῆς. Μόνον τὰ βαμμένα της μάτια, καὶ τὸ κοκκινάδι τοῦ προσώπου της προδίδανε τὸ ἐπάγγελμά της.

Ὁ νέος μας ποιητὴς ἦταν ἄγνός. Δὲν εἶχε ἀκόμη ἀγαπήσει παρὰ τὶς μάγισσες καὶ τὶς πριγκηπέσσες τῶν ὀνείρων του. Ἡ συνάντησις αὐτὴ τοῦ ἔκανε φρίκη. Ἤθελε νὰ ταχύνῃ τὸ βῆμα του, μὰ οἱ δυνάμεις του δὲν τὸν βοηθοῦσαν. Λίγα βήματα πιὸ πέρα, ἀναγκάστηκε ν' ἀκουμπήσει στὸν τοῖχο.

— Πῶς ! τί ἔχει τὸ μωρό μου καλέ ;... μὴν τῶτσουξε πολύ ; Ἡ γυναῖκα τὸν ἀκολούθησε, τὸν πλησίασε καὶ τώρα τὸν κύτταζε κατὰ πρόσωπο ἀπὸ πολὺ κοντά, μὲ ξαδιάντροπο χαμόγελο.

Λιγοθυμοῦσε κεῖνος, ἕνας ἴδρωτας κρύος ἔβρεχε τὸ μέτωπό του.

— Ἀφῆστε με... ψιθύρισε.

Μὰ ἡ φυσιογνωμία τῆς γυναίκας ἄλλαξεν ἀπότομα. Καλοσύνη φάνηκε στὸ βλέμμα της.

— Εἶσαι ἄρρωστος ;

Τότε τὸ (τυχὸ παιδὶ ποὺ ὑπόφερε πάρα πολύ, ἔχασε τὸ θάρρος του καὶ παραπονέθηκε. Ἔκλεισε τὰ μάτια του καὶ στέναξε :

— Δὲν ἔχω φάει τίποτε ἀπ' τὸ πρωί, τόσες ὧρες !... Πεινῶ !.. Δὲ χρειάστηκε ν' ἀκούσῃ περισσότερα ! Τὸν πῆρε βιαστικὰ ἀπὸ τὸ μπράτσο, τὸν ἔσπρωξε σ' ἕνα διάδρομο, μαῦρο, ἄνοιξε μιὰ πόρτα καὶ τὸν παρέσυρε στὴν κάμαρά της, ποὺ ἦταν ἀτὸ ἰσόγειο. Φτωχάμαρη μὲ ψάθινες καρέκλες, μὲ κρεββάτι σκεπασμένο μὲ χοκκινο πάπλωμα, καὶ σ' ἕνα στρογγυλὸ τραπέζι ἕνα κερὶ ἀναμμένο μέσα σ' ἕνα πέτσινο κηροπήγιο.



Συντομεύοντας ἀπὸ τὴν ἀνάγκη κι' ἀπ' τὴν ντροπή, ὁ Λεὸ ἔπεσε σὲ μιὰ καρέκλα, σκέπασε τὸ πρόσωπο μὲ τὰ δυό του χέρια, κι' ἔκλαιγε μὲ λυγμούς. Μὰ ἡ γυναῖκα γεμάτη συγκίνηση, μὲ δάκρυα ποὺ τῆς ἔρεπλεναν τὸ φτιασίδι, εἶχε ἀνάγκη κόλας τὸ ντουλάπι, εἶχε στρώσει γοήγορα γοήγορα τὸ τραπέζι, κι' ἔβαζε τώρα μπροστά στὸν ξένο της ἐψωμί, μιὰ μποτίλλια κι' ἕνα κοντὸ κομμάτι χορέας. Κι' ἐπειδὴ ἐκεῖνος μέσα στὰ δάκρυά του ψιθύριζε : «Εὐχαριστῶ!.. Εὐχαριστῶ !..» τοὔλεγε, ὄχως νὰ τοῦ μιλῇ στὸν ἑνικό τώρα, συνεπαρμένη ἀπὸ ἕναν ἔνστικτο σεβασμὸ γιὰ τὴ δυστυχία: «Μὴν κουράζεστε μιλώντας, που...φᾶτε πρῶτα.» Κι' ὅταν ἄρχισε νὰ τρώγῃ μὲ βουλημία, μὲ τρεμουλιαστὰ

χέρια, κείνη ἀπὸ λεπτότητα, γιὰ νὰ μὴν τὸν στενοχωρεῖ, γονάτισε μπροστὰ στὸ τζάκι γιὰ νὰ ζωντανέψῃ τὴ φωτιά, κι' ἐνῷ τίναζε καὶ ξανατίναζε τὴ στάχτη ἔλεγε σιγὰ σιγὰ μέσα στὰ δόντια της ! «Φτωχὸ παιδί !.. τὸ φτωχὸ τὸ παιδί !..» Ὡστόσο ξανάρθε κοντά του γιατὶ φοβότανε πὼς ἀπὸ διάκριση δὲ θἄρωγε ἀρκετά, καὶ τοῦβαλε ἀκόμα κρέας στὸ πιάτο του καὶ κρασὶ στὸ ποτῆρι του, ὅπως θἄκανε μιὰ μητέρα γιὰ τὸ παιδί της. Ἔπειτα ξαφνικά :

— Μὰ τί κουτὴ ποὺ εἶμαι!..Γιὰ νὰ χονέψῃ κανεὶς καλὰ χρειάζεται κάτι ζεστό... Λίγος καφφές.

Καὶ γυρίζωντας στὴ φωτιὰ της πῆρε τὴν καφφετιέρα κι' ἄρχισε νὰ ψήνει τὸν καφφέ.

Τότε κεῖνος τὴν ἐπρόσεξε. Ἦταν μιὰ γυναῖκα τοῦ κοινοτέρου εἴδους, μαραμένη, περασμένη, πλαδαρή, μὲ χέρια πλύστρας. Νὰ εἶχε τάχατες ἄλλοτε τὴ χάρη τῆς νεότης καὶ τῆς ὑγείας, νὰ εἶχε κάποιαν ὡμορφιά ; Ποιὸς ἀμφίβολο. Σήμερα ἦταν σχεδὸν μιὰ γρηά, μὲ κίτρινο πάχος, μὲ τριπλὸ πηγοῦνι καὶ λίγα γκρίζα μαλλιὰ στοὺς κροτάφους. Μὰ ὁ Λεὸ Μπερνίς, ποὺ ἦταν ἕνας ἀληθινὸς ποιητής,—καὶ ποὺ ἀργότερα ἔγεινε ποιητὴς διάσημος—τὴν κύτταξε μὲ μάτια δακρυσμένα ἀπὸ τρυφεράδα κ' εὐγνωμοσύνη. Κι' ὅταν τοῦ σερβίρισε τὸν καφφέ, πίνωντας κι' αὐτὴ λίγο «γιὰ νὰ τοῦ κρατήσει συντροφιὰ» τὴ ρώτησε τ' ὄνομά της.

Δὲν ἀπάντησε ἀμέσως. Ὄρθια, ἀπ' τὴν ἄλλην ἄκρη τοῦ τραπεζιοῦ, σὰ διελκυσμένη, μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια, φωνάτανε νὰ συλλογιέται. Τέλος εἶπε :

— Τί τὸ θέλετε τόνομά μου ;... Τί κοινὸ μπορεῖ νἄχει μιὰ γυναῖκα σὰν καὶ μένα, μ' ἕναν χαριτωμένο κύριο τόσο λεπτὸ σὰν καὶ σᾶς... Αὐτὸ ποὺ ἔκανα ἦταν ἁπλούστατο καὶ δὲ θέλω νὰ σᾶς προσφέρω τίποτα περσότερο. Δὲ θὰ τὸ δεχόσαστε... Σήμερα, τὸ βλέπω καλά, δὲν εἶστε εὐτυχής, μὰ ἔχετε θάρρος ! Εἶστε νέος, τὰ νιάτα εἶν' ἕνας μοναδικὸς θησαυρός...

Σὲ τί καταγινόσαστε ;...

Ὁ Λεὸ χαμογέλασε πικρά.

— Γράφω στίχους, ἀπάντησε.

Μὰ ἐκείνη τοῦ ξανάπε, δίχως ἔκπληξι.

— Καταλαβαίνω, κάνετε τραγούδια... Ὑπομονή, θἄρθει κ' ἡ ἐπιτυχία... κι' ὅσο γιὰ τόνομά μου, ἂν θέλετε καὶ καλὰ νὰ τὸ μάθετε, νά, μὲ λένε ὅλοι Μαγκώ... Μὰ ὅταν καμμιὰ φορὰ θὰ μὲ συλλογιζόσαστε... ναί, θἄθελα τόσο νὰ μὲ πῆτε... Μαργαρίτα...



Χαμήλωσε τὰ μάτια της καὶ σώπασε. Κεῖνος κατάλαβε πὼς ἔπρεπε τώρα νὰ φύγῃ.

Μὰ στὸ κατώφλι, τὴ στιγμὴ τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ, ὁ Λεὸ Μπερνίς, βαθιὰ συγκινημένος ποὺ ἀνακάλυψε τόση γλύκα καὶ συμπόνια στὴν καρδιὰ τοῦ ἄθλιου τούτου πλάσματος, εἶχε μιὰ ἔμπνευση ποιητική. Πῆρε τὸ χέρι τῆς γυναίκας ἐκείνης — τὸ χέρι τὸ σκληρὸ καὶ ρυτιδωμένο μὲ τὰ βρώμικα νύχια, χέρι δούλας καὶ γυναικὸς τοῦ δρόμου μαζί·—καὶ σκύβοντας μπροστά της, τὸ φίλησε μὲ σεβασμό, ὅπως θὰ φιλοῦσε τὸ χέρι βασίλισσας.

Μετάφ. **Μυρτιώτισσας**

ΙΝΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΟ ΑΙΜΑ ΤΗΣ ΑΡΚΟΥΔΑΣ

Γιατὶ βάφουν τὸ σῶμα τους οἱ Ἰνδοί ; Ἰδοὺ ἕνας μῦθος ποὺ ἐξηγεῖ αὐτὸ τὸ ἔθιμον :

«Κάποτε, σὲ πολὺ παλιὰ ἐποχή, ἕνας ἀρχηγὸς τῶν ἐρυθροδέρμων βγῆκε νὰ κυνηγήσῃ στὰ βουνά. Ὕστερα ἀπὸ δύο ἡμερῶν περιπλάνησι συνάντησε ἕνα ἐλάφι καὶ τὸ σημάδεψε μὲ τὰ βέλη του. Ἕνας ἀγριόχοιρος ὅμως ποὺ κυνηγοῦσε κι' αὐτὸς τὸ ἐλάφι θύμωσε γιὰ τὴν ἀναιδεια τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὥρμησε ἐπάνω του γιὰ νὰ τὸν κατασπαράξῃ.

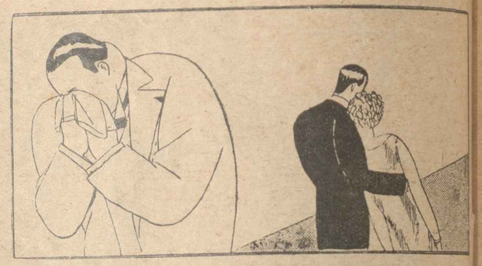
«Ὁ κυνηγὸς τὄβαλε στὰ πόδια γιὰ νὰ γλυτώσῃ τὴ ζωή του καὶ φεύγοντας παρακαλοῦσε τὴ Μεγάλη Ἀρκοῦδα νὰ τὸν σώσῃ. (Ἡ Μεγάλη Ἀρκοῦδα εἶνε ὁ Θεὸς τῶν Ἰνδῶν). Ἡ Μεγάλη Ἀρκοῦδα ἄκουσε τὴν προσευχὴ τοῦ ἀρχηγοῦ ποὺ κινδύνευε νὰ χαθῇ καὶ ἔρριξε λίγο ἀπὸ τὸ αἷμα της στο πρόσωπό του.

«Ἐπειδὴ κανένα ζῶο δὲν τρώει τὸ κρέας τῆς ἀρκούδας οὔτε μπορεῖ νὰ ὑποφέρει τὴν μυρωδιά της, ὁ ἀγριόχοιρος ὅταν πλησίασε ἔφυγε γροιλλίζοντας.

«Καὶ ἔτσι σώθηκε ὁ ἰνδός. Ὅταν στέγνωσε καὶ ἐξαφανίσθηκε τὸ αἷμα ἔβαψε τὸ πρόσωπό του κόκκινο γιὰ νὰ δείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνη του στὴν «Μεγάλη Ἀρκοῦδα». Ἀπὸ τότε οἱ Ἰνδοὶ βάφουν τὸ **πρόσωπό τους».**

Τὸ ἔθιμο αὐτὸ τῶν ἰνδῶν εἶνε πολὺ ἀρχαῖο, ὅπως καὶ ὅλα τὰ ἰνδικὰ ἔθιμα. Ὁ ἐρυθρόδερμος βάφεται διὰ νὰ γίνῃ ἀήττητος, τὸ δὲ βάψιμό του εἶνε συμβολικό· τὸ κόκκινο σημαίνει τὴ φωτιὰ ποὺ καίει καὶ καταστρέφει, τὸ γαλάζιο εἶνε τὸ σύμβολο τῆς εἰρήνης, τὸ λευκὸ σημαίνει ἀγνότητα, τὸ μαῦρο συμβολίζει τὸν θάνατο καὶ τὴν καταστροφή.





ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Τὸ ρεκὸρ τῆς ταχύτητος τῶν ἀεροπλάνων

Οἱ ἀμερικανικὲς ἐφημερίδες ἀναφέρουν ὅτι τελευταίως ὁ διάσημος ἀγγλοαμερικανὸς ἀεροπόρος Τζαίημς Τροῦπινγκ κατέρριψε τὸ παγκόσμιο ρεκὸρ ταχύτητος τῶν ἀεροπλάνων. Ὁ ἐν λόγῳ ἀεροπόρος κατώρθωσε νὰ διανύσῃ ἀπόσταση 200 χιλιομέτρων ἐντὸς 30 λεπτῶν καὶ 16 δευτερολέπτων, πραγματοποιήσας ἔτσι μὲ τὸ ἀεροπλάνο του τὴν ἰλιγγιώδη ταχύτητα τῶν 392 χιλιομέτρων καθ' ὥραν ! Ὡς σήμερα τὸ ρεκὸρ ἦταν 340 χιλιόμετρα τὴν ὥρα, εἶχε δὲ σημειωθῆ αὐτὸ τὸν Μάρτιον τοῦ 1926, ὑπὸ τοῦ ἐπίσης ἀγγλοαμερικανοῦ ἀεροπόρου Τζίζι Μέγκαν.

***

Βροχὴ ἀπό... βατράχους

Στὴν μικρὴ πόλη Σιούγκ τῆς Ἀμερικῆς, ἡ ὁποία βρίσκεται κοντὰ στὴ Φιλαδέλφεια, συνέβη τὸν περασμένο μῆνα ἕνα γεγονὸς ποὺ κρατεῖ ἀκόμα σὲ συγκίνηση τοὺς λίγους κατοίκους τῆς πόλεως. Διαρκούσης μιᾶς σφοδροτάτης θυέλλας κατὰ τὴν ὁποίαν εἶχαν κυριολεκτικῶς ἀνοίξει οἱ καταρράκτες τοῦ οὐρανοῦ, ἄρχισε ἄξαφνα νὰ πέφτῃ πυκνὴ βροχὴ ἀπό...μικροὺς βατράχους. Οἱ δρόμοι τοῦ Σιούγκ γεμίσανε σὲ λίγη ὥρα ἀπὸ τὰ μικρὰ αὐτὰ ζωάρια τὰ ὁποῖα κολυμπώντας ἐπάνω στὰ νερὰ τῆς βροχῆς, ἀρχίσανε νὰ μπαίνουν φορισμένα σὲ πολὰ ἐσώγεια... σπίτια. Οἱ κάτοικοι τοῦ Σιούγκ, ποὺ στὴν ἀρχὴ φοβηθήκανε γιὰ τὸ πρωτοφανὲς αὐτὸ φαινόμενο, μὲ λίς ἔπαψε ἡ βροχὴ ἄρχισαν τὴν καταδίωξι τῶν βατράχων κι' ὕστερα ἀπὸ πολλὰ βάσανα κατάφεραν ἐπὶ τέλους νὰ τοὺς ἐξοντώσουν.

***

Ἕνα... λευκὸ χελιδόνι

Τὸ ἐθνικὸ φυσιολογικὸ μουσεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης πλουτίστηκε τελευταῖα μ' ἕνα πολὺ σπάνιο πουλί. Ὁ διάσημος σπόρτσμαν, κυνηγὸς καὶ πλουσιώτατος ἀμερικανὸς Οὐίλλιαμ Μπρὺ σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς τελευταῖες κυνηγετικὲς ἐκδρομὲς ποὺ ἐπεχείρησε τὴν ἄνοιξη τοῦ 1926 παρετήρησε μὲ μεγάλη του ἔκπληξη σὲ μιὰ φωλιὰ χελιδονιῶν, ὅτι τὸ ἕνα ἀπ' αὐτὰ ἦταν κατάλευκο. Στὴν ἀρχὴ προσπάθησε νὰ τὸ συλλάβῃ ζωντανό, ἀλλὰ στάθηκε ὀδύνατο γι' αὐτὸ ἀναγκάστηκε νὰ τὸ σκοτώσῃ καὶ νὰ **ἀποκτήσῃ ἔτσι σκοτωμένο τὸ περίεργο** αὐτὸ λευκὸ χελιδόνι, τὸ ὁποῖο **ἐδώρησε στὸ μουσεῖο** τῆς ἀμερικανικῆς μεγαλουπόλεως. Οἱ ἀμερικανοὶ ζωολόγοι δὲ πρόφεραν νὰ ἐξηγήσουν τὴν αἰτία τῆς **λευκότητος τῶν φτερῶν** τοῦ χελιδονιοῦ αὐτοῦ.

***

Μιὰ πρωτότυπη δίκη

Πρὸ ὀλίγου καιροῦ στὸ Σικάγο ἔγινε μιὰ πολὺ πρωτότυπη δίκη. Μιὰ νεαρὰ καὶ ὡραία ἠθοποιός, ἡ **Ἐδιθ Κάστερ**, εἶχε βγῆ περίπατο μὲ αὐτοκίνητο μαζὶ μὲ κάποιον πλούσιο ἀμερικανὸ φίλο καὶ θαυμαστή της, ὁ ὁποῖος καὶ ὁδηγοῦσε μόνος του τὴν πολυτελῆ του λιμουζίνα.

Στὸ δρόμο ὅμως τὸ αὐτοκίνητο αὐτό, ἀπὸ σφάλμα τοῦ ἀμερικανοῦ ἑκατομμυριούχου, προσέκρουσε ἐξαφνα σ' ἕνα δέντρο καὶ ἡ ἀμερικανὶς ἠθοποιὸς τραυματίσθηκε ἐλαφρότατα στὸ ἐπάνω χεῖλος της... Τὸ πρᾶγμα βέβαια δὲν ἦτανε διόλου σοβαρὸ ἀλλὰ ἡ ὡραία ἀμερικανίδα δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ **γελάσει ὡραία,** ὅπως ἄλλοτε. Μιὰ μικρὴ οὐλὴ ποὺ ἔγεινε ἀπὸ τὴ πληγὴ θὰ τὴν ἐμπόδιζε νὰ δείχνει στὸ ἑξῆς τὰ θέλγητρα τοῦ μειδιάματός της ! Συνεπείᾳ αὐτοῦ ἡ Μὶς **Ἐδιθ ἔκανε ἀγωγὴν κατὰ** τοῦ συνοδοῦ της καὶ ἐζήτησε ἀποζημίωση 150 χιλιάδων δολλαρίων ! Οἱ ἀμερικανοὶ δικασταὶ ἀναγνώρισαν ὅτι τὸ πάθημα τῆς ὡραίας ἀμερικανίδος ἦταν... σοβαρὸ καὶ ἀρκέστηκαν μόνο στὸ νὰ **περιορίσουν** τὴν ἀποζημίωση εἰς τὰ χιλιάδες δολλάρια !...

ΟΣΑ ΔΕΝ ΓΡΑΦΕΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΝΑ ΠΑΛΗΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΣΥΝΟΙΚΕΣΙΟ

ΤΟΥ DOCTEUR CABANÈS

Ὅταν ὁ βασιλιὰς τῆς Ἀγγλίας Ἐρρῖκος ὁ Ζ' χήρεψε ἀπὸ τὴ βασίλισσα Ἐλισάβετ, κόρη τοῦ Ἐδουάρδου τοῦ Δ'. θέλησε νὰ ξαναντρευτῇ. Ἔστειλε λοιπὸν τρεῖς αὐλικούς τῆς ἐμπιστοσύνης του στὴν βασιλικὴ αὐλὴ τῆς Νεάπολης, μὲ τὶς περίεργες ὁδηγίες, ποὺ θἀναφέρουμε πιὸ κάτω.

Οἱ τρεῖς αὐτοὶ missi dominici εἶχαν ἐντολὴ νὰ ἐξακριβώσουν τι εἴδους ζωὴ ἔκαναν ἡ χήρα Βασίλισσα τῆς Νεαπόλεως καὶ ἡ κόρη της, ποὺ προοριζόταν γιὰ τὸ Βασιλιά, καθὼς καὶ τὶ χαρίσματα καὶ τὶ ἐλαττώματα ἔχει ἡ ὑποψήφια νύφη.

Ἰδοὺ οἱ ὁδηγίες ποὺ δόθηκαν στοὺς αὐλικούς, ποὺ ἐπεφορτίσθηκαν μὲ τὴ λεπτὴ αὐτὴ ἀποστολή.

«Πρῶτον. Ἀφοῦ παρουσιασθοῦν κι' ἐπιδώσουν τὰ γράμματα τῶν χωρους τῆς πριγκήπισσας τῆς Οὐαλλίας Κατερίνας (αὐτὸ, φαίνεται, ἦταν ἡ πρόφασις τῆς ἀποστολῆς). Θὰ παρατηρήσουν προσεχτικὰ πῶς ζοῦν ἡ Βασίλισσα κι' ἡ πριγκήπισσα : ἐὰν ἔχουν ἕνα παλάτι ἢ περισσότερα, τί συνοδεία ἔχουν μαζί τους, τί εἴδους κυρίες καὶ κύριοι τὶς περιστοιχίζουν.

Δεύτερον. Θὰ παρατηρήσουν πῶς εἶνε ἐπιπλωμένο τὸ παλάτι καὶ σὲ τί κατάσταση βρίσκεται τὸ ἐσωτερικό του.

Τρίτον. Θὰ προσέξουν τὸ ὕφος καὶ τὴν ἔκφραση, μὲ τὴν ὁποία θὰ πάρουν τὰ γράμματα καὶ θὰ θυμηθοῦν καλὰ τὰ λόγια ποὺ θὰ ποῦν μόλις τὰ διαβάσουν.

Τέταρτον. Θὰ μάθουν ἂν ἡ κόρη ξέρει ἄλλη γλῶσσα ἀπὸ τὰ Ἰσπανικὰ καὶ τὰ Ἰταλικά, ἰδίως ἂν ξέρει τὰ γαλλικὰ καὶ τὰ λατινικά.

Πέμπτον. Θὰ δώσουν πολλὴ προσοχὴ στὸ ἀνάστημα στὴν ἡλικία καὶ στὰ χαρακτηριστικὰ τῆς κόρης. Στὸ χρῶμα τοῦ προσώπου : ἂν εἶνε βαμμένο ἢ ὄχι. Στὸ σῶμα, ἂν εἶνε χοντροκαμωμένο ἢ λεπτὸ καὶ σβέλτο. Στὴ φυσιογνωμία ἂν εἶνε χαρωπὴ καὶ γελαστή, ἢ μελαγχολικὴ καὶ σκυθρωπή. Στὴ συμπεριφορά, ἂν εἶνε θαρρετὴ ἢ ἂν τὰ μάγουλά της κοκκινίζουν ἀπὸ ντροπή. Ἰδιαίτερα θὰ προσέξουν τὸ χρῶμα τῶν μαλλιῶν. Ἐπίσης θὰ σημειώσουν μὲ λεπτομέρειες, πῶς εἶνε τὰ μάτια, τὰ φρύδια, τὰ δόντια καὶ τὰ χείλια. Ἐπίσης τὸ σχῆμα τῆς μύτης καὶ τὸ πλάτος τοῦ μετώπου.

Προσεκτικώτερα ἀπὸ κάθε ἄλλο, θὰ κοιτάξουν τὸ δέρμα της.

Δὲν θὰ παραλείψουν νὰ ἰδοῦν τὰ μπράτσα της : ἂν εἶνε χοντρὰ ἢ λεπτά. Ἐπίσης θὰ προσπαθήσουν νὰ ἰδοῦν τὸ χέρι της χωρὶς γάντι. Πρέπει ν' ἀναφέρουν ἐὰν εἶνε παχὺ ἢ λεπτό, κοντὸ ἢ μακρύ. Ἰδιαίτερα θὰ προσέξουν στὰ δάχτυλα, ἂν εἶνε λεπτὰ ἢ χοντρὰ στὶς ἄκρες τους. Θὰ προσέξουν ἀκόμη ἂν ὁ λαιμός της εἶνε ψηλὸς καὶ λεπτὸς ἢ κοντὸς ἢ χοντρός. Ἂν ἀπάνω ἀπὸ τὸ χεῖλι ἔχει χνοῦδι ἢ ὄχι.

Θὰ προσπαθήσουν νὰ πλησιάσουν τὴν κόρη σὲ ὥρα ποὺ νὰ εἶνε νηστική. Θὰ ἀνοίξουν κουβέντα μαζί της καὶ θὰ πλησιάσουν ἀρκετὰ σὲ τρόπο ποὺ νὰ μπορέσουν νὰ καταλάβουν ἐὰν ἡ ἀνάσα της εἶνε εὐωμματικὴ ἢ ὄχι. Μὰ θὰ προσπαθήσουν νὰ καταλάβουν μήπως μυρίζει ἀνθόνερο ἢ μόσχο ἢ ἄλλα μυρωδικά.

Θὰ ρωτήσουν ἂν ἡ πριγκήπισσα συνειδίζει νὰ φορῇ παντοῦφλες. Θὰ προσπαθήσουν νὰ πάρουν μιὰ παντούφλα της καὶ νὰ κρατήσουν τὰ μέτρα τοῦ ποδιοῦ της.

Θὰ πληροφορηθοῦν ἂν ἔχῃ καμμιὰ φυσικὴ ἀσχημία ἢ κακοσχημία καθὼς καὶ ἂν ἡ ὑγεία της εἶνε καλὴ καὶ σταθερή. Τὶ δίαιτα συνηθίζει νὰ κάνῃ ἂν πίνῃ, ἂν τρώγῃ πολύ, πόσα γεύματα κάνει τὴν ἡμέρα κι' ἂν πίνῃ κρασὶ νερωμένο ἢ ὄχι.

Οἱ ἀπεσταλμένοι βασιλικοὶ θεράποντες θὰ βροῦν τὸν καλύτερο ζογράφο καὶ θὰ τὸν βάλουν νὰ κάνει τὸ πιστότερο πορτραῖτο τῆς πριγκήπισσας. Ἂν δὲν εἶνε πιστό, θὰ τὸν βάλουν νὰ τὸ ξανακάνει.

Φαίνεται ὅτι οἱ ἀξιόλογοι ἀπεσταλμένοι τοῦ βασιλιᾶ ἐτήρησαν μὲ εὐσυνειδησία τὶς παραγγελίες τοῦ ἀφέντη τους. Ἰδοὺ ἡ ἀπάντησή τους κι' ἡ γνωμοδότησή τους :

«Ὅσο τούλάχιστον μποροῦμε νὰ βασισθοῦμε στὴν ἀντίληψή μας, τοῦ πολὺ πιθανὸ νὰ ὑπόκειται σὲ πλάνες, ἡ νεαρὴ κόρη δὲ μᾶς φάνηκε βαμμένη. Ἡ στάση της, καθὼς καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου της μᾶς φάνηκαν ἀξιαγάπητα. Καὶ τὸ πρόσωπο καὶ τὸ σῶμα εἶνε ἁλλον παχουλό.

Τὸ ὕφος της εἶνε γεμᾶτο εὐθυμία. Εἶνε σοβαρὴ ὅταν τὸ ἐπιβάλλουν οἱ τύποι, ὅταν ὅμως ἀφίνεται στὴ φύση της, εἶν' ἐλαφρὴ (ἐννοοῦμε στὶς κινήσεις της κι' ὄχι στὸ ἀνεῦμα της).

Δὲν εἶνε διόλου φλύαρη. Ἡ στάση της εἶνε σεμνή, κόσμια καὶ ντροπαλή. Μπροστὰ στὴ βασίλισσα μητέρα της στέκοταν σά δειλὴ παρθένα καὶ δὲν ἔδινε καμμιὰ προσοχὴ σὲ μᾶς, ἀλλὰ μιλοῦσε μὲ τὶς δεσποινίδες τῆς αὐλῆς.

«Τὰ μάτια της εἶνε σκοῦρα, τὰ φρύδια της μαῦρα ἢ (μαυρομπερά). Ὅσο γιὰ τὴ μύτη της, ἔχει μιὰ μικρὴ προεξοχὴ στὴ μέση καὶ ἄκρη της εἶνε λεπτὴ καὶ κατεβαστή, ὅπως καὶ τῆς μητέρας της.

«Εἴδαμε συχνὰ τὰ χέρια τῆς πριγκήπισσας χωρὶς γάντια καὶ τὰ φιλήσαμε. Παρετηρήσαμε ὅτι ἦταν πολὺ ἁπαλὰ στὴ ἀφή, μὲ δέρμα καθαρὸ καὶ παχουλό. Ἐξ ἄλλου, δὲν παρετηρήσαμε κανένα χνοῦδι ἀπάνω ἀπὸ τὸ χεῖλι. Εἶνε λευκὸ καὶ καθαρό.

«Ὅσο γιὰ τὴν ἀναπνοή, δὲν κατωρθώσαμε νὰ πλη-





ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΚΑΙ Ο ΕΜΠΟΡΟΣ

ΤΟΥ SCHILLER

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ στὴν ἀγορὰ τοῦ Ἐὺ-Μαρινέ, κάποιος φτωχὸς ποιητής, ποὺ δὲν εἶχε οὔτε ψωμὶ νὰ φάῃ, ἀποφάσισε νὰ πουλήσῃ τὸν Πήγασό του. (*)

Ἔπῆρε λοιπὸν τὸ φτερωτό του ἄλογο καὶ τὸ πῆγε στὴν ἀγορὰ μαζὶ μὲ τάλλα ἄλογα, ποὺ θὰ πουλιώντουσαν τὴν ἡμέρα ἐκείνη.

Ὅλος ὁ κόσμος ποὺ περνοῦσε ἀπ' ἐκεῖ καὶ τοὔβλεπε ἔλεγε ἀπὸ μέσα του.

— Τί κρίμα ! Ἕνα τόσο ὡραῖο ἄλογο νἄχῃ αὐτὰ τὰ δυὸ φτερὰ στὰ πλευρά του. Πόσο τοῦ ἀσχημαίνουν τὴν ὄψη καὶ πόσο θὰ τὸ ἐμποδίζουν νὰ τρέξῃ. Ἔπειτα καὶ σὲ τί μπορεῖ νὰ χρησιμεύουν δυὸ φτερὰ ἐπάνω στὸ κορμὶ ἑνὸς ἄλόγου !.. Ποιὸς τρελλάθηκε νὰ τ' ἀγοράσῃ ἔτσι ! Ὡρισμένως θὰ μείνῃ ἀπούλητο.

Καὶ ὅλοι οἱ ἀγοραστὰι χωρὶς νὰ προσέχουν περισσότερο περνοῦσαν ἀπὸ κοντά του, μὴ δείχνοντας τὴν παραμικρὴ ἐπιθυμία νὰ τὸ ἀγοράσουν.

Οἱ ἡμέρες περνοῦσαν ἔτσι ἡ μιὰ μὲ τὴν ἄλλη καὶ ὁ ποιητὴς εἶχε ἀπελπισθῆ πιὰ ὅτι θὰ πουλήσει ποτὲ τὸν Πήγασό του, ὅταν ἕνα πρωῒ, κατὰ καλή του τύχη, περνοῦσε ἀπὸ τὴν ἀγορὰ ἕνας πλούσιος ἔβραῖος ἔμπορος.

— Τί ὡραῖο ἄλογο ! εἶπε στὸν ποιητή. Δικό σας εἶνε ;

— Μάλιστα ! ἀπήντησε ὁ ποιητής.

— Καὶ πόσο τὸ δίνετε ;

— Εἴκοσι λίρες, τοῦ ἀπήντησε ὁ ποιητής.

— Δὲν εἶνε ἀκριβό ! Θὰ τὸ πάρω ! εἶπε ὁ ἔμπορος.

Πραγματικῶς, μόλις τὸ πῆρε, τὸ ἔβαλε στὸ σταῦλο του καὶ εἶπε στὸν ἱπποκόμο του νὰ τὸ περιποιῆται περισσότερο ἀπὸ τάλλα ἄλογα ποὺ εἶχε.

Πέρασαν μερικὲς ἡμέρες χωρὶς ὁ ἔβραῖος νὰ δοκιμάσῃ τὸ νέο του ἄλογο. Ἕνα πρωῒ ὅμως ποὺ θέλησε νὰ τὸ καβαλλήσῃ γιὰ νὰ πάῃ περίπατο, ὁ Πήγασος ἄρχισε νὰ μουγκρίζῃ καὶ νὰ κλωτσάῃ τὸ νέο του ἀφεντικό. Θυμωμένος ὁ ἔμπορος διέταξε τότε νὰ τὸ ζέψουν στὴν ἁμαξά του ἀλλὰ καὶ τὴ φορὰ αὐτὴ ὁ Πήγασος ἀρνήθηκε μὲ τὴν ἴδια καὶ χειρότερη ἀντίσταση. Τὴν ἄλλη ἡμέρα πάλι τὰ ἴδια· τὸ καινούργιο ἄλογο ὅσες φορὲς καταλάβαινε πὼς τὸ βάζουν νὰ κάνῃ μιὰ ἀγγαρία τοῦ νέου ἀφέντη του φώναζε καὶ χαλοῦσε τὸν κόσμο. Τότε ὁ ἔμπορος ἀπελπισμένος ἔτρεξε στὸν ποιητὴ καὶ τοῦ παραπονέθηκε πὼς τοῦ πούλησε ἕνα ἄχρηστο ἄλογο.

— Θἔλω τὰ χρήματά μου πίσω ! τοῦ εἶπε αὐτηρά.

Τότε ὁ ποιητὴς γιὰ νὰ τοῦ δείξῃ πὼς δὲν εἶχε δίκαιο ἐπῆγε μαζὶ μὲ τὸν ἔμπορο στὸ σταῦλο καὶ καβάλλησε τὸ ἄλογο μόνος του. Ὁ Πήγασος μόλις ἔνοιωσε τὸν ἀγαπημένο του καβαλλάρη ἄρχισε νὰ πηδᾷ ἀπὸ τὴ χαρὰ καὶ νὰ τρέχῃ περίφημα.

Ὁ ἔμπορος τάχασε. Δὲν ἤξερε πῶς νὰ ἐξηγήσῃ τὸ περίεργο αὐτὸ φαινόμενο.

— Πρώτη φορὰ βλέπω τέτοιο ἄλογο ! εἶπε σὲ λίγο στὸν ποιητή. Ὁ ποιητὴς τὸν κύτταξε χωρὶς νὰ πῇ τίποτε.

— Τί νὰ τὸ κάνω ὅμως ἀφοῦ δὲν ἐννοεῖ νὰ μὲ ὑπακούσῃ. Σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ δώσετε πάλι τὰ χρήματά μου.

Οἱ δυὸ ἄνθρωποι ἐρωλογήκησαν καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠποχωροῦσε οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος, κατέφυγαν στὸ Δικαστήριο γιὰ νὰ λύσουν τὴ διαφορά τους.

Ὁ Δικαστὴς ἀφοῦ ἄκουσε πρῶτα τὸν ποιητὴ καὶ ὕστερα τὸν ἔμπορο, ἔβγαλε ἀπόφασι νὰ ἐπιστραφῇ τὸ ἄλογο στὸν ποιητὴ καὶ τὰ χρήματα στὸν ἔμπορο.

— Καὶ ἄλλη φορὰ νὰ μὴ ξαναπουλήσῃς ποτὲνα αὐτὸ τὸ παλαμάλογο, εἶπε στὸν ποιητή.

— Εἶχα ἀνάγκη ἀπὸ χρήματα, βρὲ δικαστή, ἀπήντησε ὁ ποιητής. Καὶ ἀφοῦ ἔδωσε πάλι τὰ χρήματα στὸν ἔμπορο καβάλλησε τὸν Πήγασό του καὶ ἐφυγε μακρυὰ ἀπ' τὸν κόσμο, με τὴν ἀπόφασι νὰ ζήσῃ φτωχός, καὶ νὰ μὴ ξαναπουλήσῃ στοὺς ἀνθρώπους πράματα ποὺ οὔτε ξέρουν οὔτε μποροῦνε νὰ τὰ χρησιμοποιήσουν.

(*) Πήγασος, ἄλογο μυθολογικὸ ποὺ συμβολίζει τὴν ἀχαλίνωτη καὶ ἀνύποτακτη φαντασία τῶν ποιητῶν.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΕΤΑΙΡΙΚΟΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Η ΜΑΡΤΥΡΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΠΩΝΤΛΑΙΡ

Τὰ βασανά του, τὰ χρέη του, ἡ τρομερή του ἀδράνεια. — Ἡ σχέσεις του μὲ τὴν Μητέρα του. — Τὰ μεγάλα του σχέδια. — Οἰκοδιδάσκαλες στὲ Ἀλγέρι. — Οἱ τερατολογίες του. — Ἡ ἐλιβερὴ μποεμικὴ ζωή του. — Ἄστεγος καὶ πεινασμένος — Ἡ ἀγάπη τῆς μητέρας του, κ.λ.π. κ.λ.π.

(Σᾶς δίνουμε σήμερα μιὰ ἀκόμη, σελίδα τῆς τραγικῆς καὶ περιπετειώδους ζωῆς, τοῦ μεγάλου ποιητοῦ τῶν «Ἀνθέων τοῦ Κακοῦ» Καρόλου Μπωντλαίρ.)

Νεώτατος ἀκόμη ὁ Μπωντλαίρ," ἔγραφε ἀπὸ ἕνα Παρισινὸ οἰκοτροφεῖο ὅπου ἑτοιμαζόταν γιὰ τὰς ἀπολυτηρίους του γυμνασιακὰς ἐξετάσεις, στὴ μητέρα του ποὺ ἔμεινε σὲ μιὰ ἐπαρχία :

«Μὲ κατέχει μιὰ ὀκνηρία ἄνοστη καὶ ἀνόητη. *Ἔβγω ἕνα πλῆθος ἐλαττώματα καθόλου εὐχάριστα. Ὡ ἂν τὸ θλιβερό αὐτὸ θέαμα τῆς καταστάσεώς μου μ' ἔκαμνε ν' ἀλλάξω χαρακτῆρα. Δυστυχῶς ὅμως ὅσες φορὲς καὶ ἂν ἐπεχείρησα, δὲν τὸ κατόρθωσα. Ἡ ἐνεργητικότης μου εἶνε παροδική, καὶ ὅταν περνᾷ δὲν μοῦ μένει παρὰ ἀνορεξιὰ καὶ ἄνια, καὶ ξανά, ἡ αἰωνία μου τεμπελιά».*

Ὁ Μπωντλαίρ μὲ τὶς λίγες αὐτὲς λέξεις μᾶς δίνει τὸ μυστικὸ τοῦ μεγάλου δράματος τῆς ζωῆς του,ἑνὸς δράματος ποὺ ὑπῆρξε αὐτὸς καὶ ὁ μοναδικὸς ἀθλιέστατος ἥρως του. Ὅλη του ἡ ζωὴ δὲν ἦταν παρὰ μία πάλη,πλεκτὴ,ὁδυνηρή,ἀδιάκοπη,ἀνάμεσα στὶς ἀνάγκης ποὺ τοῦ ἐπέβαλλε νὰ ἐργάζεται καὶ τῆς ἰδιοσυγκρασίας του,τῆς παθολογικὰ ἀβουλης καὶ ὀκνῆς ποὺ δὲν τὸν ἄφηνε ὅσο ἔπρεπε νὰ ἐργασθῇ. Ὅταν ἐνηλικιώθηκε ἔγινε κάτοχος μιᾶς ἀρκετὰ σημαντικῆς περιουσίας,τὴν ὁποίαν εἶχε κληρονομήσει ἀπὸ τὸν πατέρα του.Ἀλλὰ τὴν περιουσία αὐτὴ γρήγορα τὴν ἐσπαταλήτσε,μέσα σὲ ὀχτὼ-δέκα χρόνια, καὶ τότε χρεωμένος, μὴ κατορθώνοντας νὰ ζήσῃ ἀπὸ τὰ ἔργα του, τὰ πολὺ λιγοστὰ καὶ ὄχι γιὰ τὸν πολὺ κόσμο, ἄρχισε νὰ περνᾷ μία τρομακτικὴ ζωὴ γεμάτη στερήσεις καὶ βάσανα ποὺ κατάντησε στὸ τέλος στὴν πλήρη ἔνδεια. Καταλάβαινε καὶ ὁ ἴδιος τὸ κακὸ ποὺ τοῦ ἔκαμνε ἡ ἀδράνεια ἀλλὰ δὲν εἶχε τὴν δύναμη νὰ τὴν καταπολεμήσῃ. «*Ἡ ἀδράνεια μὲ σκοτώνει, μὲ τρώει, μὲ φαρμακώνει, ἔγραφε ἀπελπισμένος στὴ μητέρα του. Εἶνε μία τρομερὴ ἀρρώστεια, ἀρρώστεια ἀγιάτρευτη, ἕνας λήθαργος ποὺ μ' ἀναγκάζει ν' ἀναβάλλω μῆνες ὁλόκληρους καὶ τὶς πιὸ ἐπείγουσες δουλειές. Δυστυχῶς ὅμως μὲ τίποτε δὲν μπορῶ νὰ τὴν καταπολεμήσω.*»

Ἡ κατάστασίς του αὐτὴ τὸν εἶχε γεμίσει μ' ἀπογοήτευση. Δὲν αἰσθανόταν πιὰ ὄρεξη γιὰ τίποτε, καὶ μόνον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸν ἔπιανε ἡ μανία νὰ δοξασθῇ. Ἦσαν τὰ μόνα πράγματα ποὺ ποθοῦσε κάποτε ὅσο γιὰ τὸν ἔρωτα, αὐτὸς ἦταν κάτι ποὺ ἀπὸ καιρὸ εἶχε πάψει νὰ κινῇ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Μπωντλαίρ. Αἰσθανόταν μιὰν ἀπέραντη ἀποθάρρυνση, ἡ μόνωσις ὅπου ζοῦσε τοῦ γινότανε ὧρες ὧρες ἀφόρητη, καὶ διαρκῶς τὸν κατεῖχε ἕνας φόβος τὸν ὁποῖον τοῦ ἔδινε ἡ πλήρης δυσπιστία στὶς δυνάμεις του. Πῶς νὰ εἶχε ἐμπιστοσύνη στὸν ἑαυτό του ἀφοῦ ἤξερε ὅτι καὶ μὲς στὶς ἐπιτακτικώτερες ἀνάγκες, καὶ ὅταν ἀκόμη ἔβλεπε τὴ δυστυχία νὰ ἔρχεται ὅλο καὶ πιὸ κοντά, ἕτοιμη νὰ τὸν καταπιῇ σὰν ἄγρια φουρτούνα, δὲ θαῦρισκε τὴν δύναμη νὰ τὴν πολεμήσῃ; Ἀλλὰ καὶ ἡ μόνωσή του ἦταν ἕνα μαρτύριο ποὺ μὲ τὰ χρόνια εἶχε καταντήσει ἀνυπόφορο. Τοὺς φίλους του τοὺς ἔβλεπε σπάνια, ἄλλωστε δὲν εἶχε καὶ πολλούς, καὶ μιὰ γυναῖκα μὲ τὴν ὁποίαν ζοῦσε, ἡ περίφημη κορελὴ ποὺ λόγῳ τοῦ μελαψοῦ της χρώματος, εἶχε ἐπονομασθεῖ «Ἡ μαύρη Ἀφροδίτη», ἄρχισε ἀπὸ κάποιο ἀνιατο νόσημα ἔμενε κλεισμένη σὲ κάποια κλινικὴ κοντὰ στὸ Παρίσι. Μοναξιὰ τρομερὴ ποὺ τὴν ἔκαμνε ἀκόμη πιὸ αἰσθητὴ ἡ μεγάλη ἀνέχεια. «*Εἶμαι μόνος, ἔγραφε στὴ μητέρα του, χωρὶς φίλο, χωρὶς γυναῖκα. Δὲν ἔχω οὔτε μιὰ γάτα κἂν, ἕνα ζωντανὸ πλάσμα αἰμά μου νὰ μοῦ κρατῇ λίγη συντροφιά. Τὸ μόνο ποὺ μοῦ μένει εἶνε μιὰ εἰκόνα τοῦ πατέρα μου ποὺ μὲ κυττάζει βουβὸς ἀπ' τὸν τοῖχο*».

***

Ὅταν πέθανε ὁ πατρυιός του Ὀπίκ, στρατηγὸς καὶ διπλωμάτης ἀργότερα, μὲ τὸν ὁποῖον δὲν τὰ εἶχε καθόλου καλὰ ὁ Μπωντλαίρ, ἔλπισε πρὸς στιγμήν, ὅτι θὰ διορθωνότανε κάπως ἡ κατάστασίς του. Γρήγορα ὅμως διεψεύσθησαν ἡ ἐλπίδες του. Ἡ μητέρα του εἶχε ἀρκετὴ περιουσία ἀκόμη καὶ φανταζότανε ὁ Μπωντλαίρ, ὅτι θὰ τὸν βοηθοῦσε, ὅπως καὶ τὸν βοήθησε πράγματι, ἀλλὰ καὶ ἡ περιουσία αὐτὴ γρήγορα ὁλιγόστεψε καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ τὰ μικρὰ βοηθήματα ποὺ τοῦ ἔστελνε ἡ μητέρα του ἦσαν ἀσήμαντα γιὰ τὶς ἀνάγκες του καὶ ἰδίως γιὰ τὰ μεγάλα χρέη ποὺ ἔπρεπε νὰ ἐξοφλῇ ἀδιακόπως. Φαίνεται, ὅτι ὁ Μπωντλαίρ εἶχε ποτίσει μὲ ἀρκετὲς πίχρες τὴν μητέρα του ἀλλὰ καὶ ἡ μητέρα του δὲν τοῦ εἶχε φερθεῖ μὲ ὅσην ἔπρεπε στοργὴ καὶ λεπτότητα. Τὸ πρῶτο, τὸ μεγάλο παράπονο τοῦ Μπωντλαίρ ἦταν, ὅτι ἡ μητέρα του ὄχι μόνον δὲν ἀνεγνώριζε τὴν ποιητική του ἀξία καὶ προτιμοῦσε τὰ ἔργα ἄλλων ποιητῶν ἀπὸ τὰ δικά του, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἐπίστευε καὶ αὐτή, συμμεριζόμενη τὴν κοινὴ ἐναντίον του προκατάληψη, ὅτι τὰ ἔργα του ἦσαν ἀνήθικα. «*Μὰ πῶς λοιπόν, τῆς ἔγραφε, μπορεῖς νὰσαι γιὰ τὸν γιό σου, τὸ ἀντίθετο μιᾶς μητέρας ; Πῶς εἶχες τὴ δύναμη ὑπακούσεως στὴν πρωτοχρονιὰ ἑνὸς ἱερέως,νὰ κάψῃς τὸ βιβλίο μου ; Ὁ θαυμασμός ποὺ ἔχεις γιὰ τὸν Οὐγγὼ σὲ κάνει νὰ λησμονῇς τὰ ἔργα τοῦ γιοῦ σου*». Ὡς τόσο παρ' ὅλα αὐτὰ αἰσθανότανε ὁ Μπωντλαίρ ὅτι ἡ μητέρα του κοντὰ βάθος τὸν ἀγαποῦσε. Καὶ τότε στὰ γράμματα ποὺ τῆς ἔστελνε τόνος γινότανε ἐντελῶς διαφορετικός.

«*Ὦ μητέρα μου, τῆς ἔγραφε, πάντα ἐθυσιάστηκες καὶ εἶσαι γενάτη καλωσύνη. Δὲν μπόρεσες μόνον νὰ καταλάβῃς σὲ τί βαθμὸ σ' ἀγαπῶ. Ὦ ἔλα, ἔλα νὰ μὲ σώσῃς, σὲ ἱκετεύω. Δὲν ἔχω πιὰ οὔτε δύναμη, οὔτε θάρρος, οὔτε ἐλπίδα. Ζῶ σὲ μιὰν ἀδιάκοπη φρίκη. Σοῦ ζητῶ τὴν εὐτυχία σου, σοῦ ζητῶ τὴν εὐτυχία μου, ἂν τέτοια ὄνειρα μποροῦν ἀκόμη νὰ πραγματοποιηθοῦν.*» Καὶ τὸ τελείωνε μὲ τὴν σπαραχτικώτατη αἴτησι κραυγή : «*Ὦ ἀγαπημένη μου μητέρα, εἶνε καιρὸς ἀκόμη τάχα νὰ γενοῦμε εὐτυχεῖς ;*» Εὐτυχεῖς ; πῶς νὰ γινότανε ; πῶς νὰ γινότανε εὐτυχὴς ὁ Μπωντλαίρ ποὺ εἶχε ὁριστικὰ πιὰ τσακίσει τὴ ζωή του; Καὶ πῶς νὰ γινότανε εὐτυχισμένη ἡ μητέρα του ἀφοῦ ἤξερε, ὅτι ὁ μονάκριβός της γιὸς ἦταν τόσο δυστυχής ;Τὰ μαρτύρια ἐξακολουθοῦσαν καὶ ἰδίως τὸ μεγαλύτερο ἀπ' ὅλα ἡ ἀνέχεια. «*Σὲ παρακαλῶ, ἔγραφε τῆς μητέρας του ὁ Μπωντλαίρ, σὲ παρακαλῶ πεσμένος στὰ πόδια σου, στεῖλε μου, κἂν ἀκόμη δὲν πιστεύεις στὴν ἀναγκαιότητα αὐτῆς τῆς ἀποστολῆς, καὶ ἂν ἀκόμη θάπρεπε μὲ χίλια βάσανα νὰ βρῇς ὅ,τι σοῦ ζητῶ, στεῖλέ μου ὅτι μόνο τὸ ποσὸ ποὺ σοῦ ζητῶ μὰ καὶ ὅ,τι χρειάζεται γιὰ νὰ ζήσῃ κανεὶς εἰκοσι μέρες.*»Τὸ μόνο του καταφύγιο, ἡ μόνη του διασκέδασις, τὸ μόνον μέσον γιὰ νὰ ξεχνᾷ τὴ ζωή, ἦταν τὴν ἐποχὴ αὐτὴ γιὰ τὸν Μπωντλαίρ, ἡ ἐργασία. Ἐργασία ἄχαρη γιατὶ ἐλάχιστα τοῦ ἀπέφερε.

«Εἴκοσι ἑξὴ χρόνια ἐργασίας, ἔλεγε μιὰ νύχτα τρόμου καὶ ἀλλοφροσύνης στὸν νεώτατο τότε Κατοῦλ Μαντὲς ποὺ τοῦ εἶχε προσφέρει τὸ κρεββάτι τοῦ δωματίου του γιὰ νὰ κοιμηθῇ, εἴκοσι ἑξὴ χρόνια ἐργασίας μου ἀπέφεραν μόνον 16 χιλ. φράγκα, 1 καὶ ½ δηλαδὴ κατὰ μέσον ὅρο τὴ μέρα !»

Στὴ μητέρα του ἐξακολουθοῦσε νὰ στέλνῃ γράμματα ποὺ ξεχειλίζαν ἀπ' τὴν σπαραχτικώτερη ὀδύνη : «*Κάθε στιγμὴ ποὺ γράφω, σταματῶ καὶ συλλογίζομαι τὴν ἀπελαγη μοῖρα μου, ἐσένα, ἐσένα. Κάποτε, ὅταν παραίτησα θέλησές μου γιὰ νὰ πάρω θάρρος, προσπαθοῦσα πιστέψω καὶ μὲ ποιὰ λαχτάρα ποῖος ποτὲ θὰ τὸ μάθῃ ; προσπαθῶ μὲ ὅλη μου τὴν καρδιὰ νὰ πιστέψω, ὅτι κάποιο ὑπέρτατο ὄν ἐνδιαφέρεται γιὰ μένα καὶ ὅτι δὲ θὰ μ'ἀφήσῃ νὰ χαθῶ. Ὅμως πῶς νὰ τὸ πιστέψω ; Βλέπεις, μητέρα, δὲν ὑπάρχει πιὸ ἐπικίνδυνο πρᾶγμα σ' αὐτὸ τὸν κόσμο ἀπ' τὸ νὰ ἔχῃς ἀτεῦμα πιὸ τελικάτο, ἀνώτερο ἀπὸ τὸ κοινο.»*

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τοῦ ἐπρότειναν νὰ πάῃ νὰ γίνῃ οἰκοδιδάσκαλος στὸ σπίτι ἑνὸς ἐμπορου κονσερβῶν. «*Θὰ διδάσκω,ἔγραφε στὴ μητέρα του, μὲ μόλις συγκρατουμενη λύσσα, ὅλα τὰ μαθήματα, ἐκτὸς τῆς χημείας καὶ τῶν φυσικομαθηματικῶν. Ὅταν συλλογίζομαι τὴν τρομερὴ ἀνία καὶ τὴν διανοητικὴ ἀτονία ποὺ αἰσθάνεται κανεὶς σ' αὐτὰ τὰ κατάξερα, ληθαργικὰ κλίματα, καὶ μόνη ἡ σκέψις, ὅτι θὰ ἦταν ἴσως δυνατὸν ν' ἀναχωρήσω γιὰ πάω, μὲ κάνει νὰ τρέμω ἀπὸ ὀργή. Μόνον ἂν ἔκρινα πὼς ἔτσι θὰ μοῦ ταίριαζε νὰ τιμωρηθῶ γιὰ ὅσα ἐγκλήματα ἔκανα κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου, τότε μόνον θὰ ἔφευγα. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ἂν ἤξερα, ὅτι μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν θὰ κατόρθωνα νὰ ξεπληρώσω τὰ χρέη μου.*» Καὶ ὅμως ὁ Μπωντλαίρ ἀγαποῦσε τὰ ταξείδια. Συχνὰ ἔλεγε : Ἡ λαχτάρα τοῦ ταξειδιοῦ δὲν μ' ἀφῆκε ποτέ. Ἤξερε ὅμως ἐξ ἄλλου — καὶ τότε πρὸς τί νὰ ταξείδευε : — ὅτι ὅπου καὶ ἂν πήγαινε θὰ ἔσερνε πάντα μαζί του, τὴν ἀγιάτρευτη ἄρρωστη, τὴν ἀγιάτρευτη νοσταλγική του ψυχή.

***

Τὰ χρέη του ! στὸ ἑξῆς αὐτὸς θὰ εἶνε ὁ μόνος σκοπός, ἡ μονη φροντίδα, ἡ μόνη σκέψις τῆς ζωῆς του. Ἡ ἔννοιά των τὸν πλάνευε σὰν ἐφιάλτης. Ὅπου σταθῇ, ὅ,τι καὶ ἂν κάνῃ τὰ χρέη του σκέπτεται. Αὐτὰ τὸν κρατοῦνε στὴ ζωή. Δὲν καταφεύγει στὴν αὐτοκτονία γιὰ νὰ λυτρωθῇ ἀπ' τὰ βάσανά του, γιατὶ τὸ θεωρεῖ ἀνεξιπρεπὲς νὰ πεθάνῃ χρεωμένος.

Ἔτσι τὸ πρᾶγμα ποὺ τοῦ κάνει περισσότερο ἀπὸ κάθε τι ἄλλο ἀφόρητη τὴ ζωή,εἶνε συγχρόνως καὶ τὸ σπουδαιότερο κίνητρο γιὰ νὰ ζήσῃ. Ὡς τόσο παρ' ὅλες τὶς προσπάθειές του δὲν κατορθώνει νὰ ἐξοφλήσῃ τοὺς δανειστάς του. Καὶ τότε ἀποφασίζει νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ Παρίσι, νὰ πάῃ στὸ Βέλγιο, γιὰ νὰ κάνῃ διαλέξεις, νὰ βρῇ ἐκδότας καλλίτερους ἀπ' τοὺς παρισινούς καὶ νὰ γράψῃ τέλος κανένα βιβλίο ἐντυπώσεων ἀπὸ τὸ ταξειδί του. Ἀλλ' ὑπῆρχε καὶ κάποιος ἄλλος λόγος ποὺ ἤθελε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ Παρίσι. Εἶχε συχαθεῖ τοὺς παριζιάνους ποὺ τοὺς θεωροῦσε σὰν μιὰ ἰδιαίτερη ἀνθρώπινη ράτσα. Ἐξ ἄλλου τὸν πείραζε πολὺ καὶ τὸ ὅτι ἦταν παραγνωρισμένος : «*Εἶμαι ἕνας γέρος, ἔγραφε σὲ κάποιο του φίλο. Τὸ ὕφος μου, μὲς στὴν γενικὴ μετριότητα, χαρακτηρίζεται ὡς ἀνωμαλία. Οἱ συνάδελφοί μου μὲ φθονοῦν γιατὶ δὲν εἶμαι ἀγοράσιμος σὰν κι' αὐτούς. Μὲ πέντε—ἕξη ἀνθρώπους συννενοοῦμαι. Ἄλλοστε πρὸς τί οἱ ὁμιλίες καὶ οἱ συζητήσεις ; Δὲν ὑπάρχει πιὸ ἄσκοπο πρᾶμα*».

Εἰρωνία τῆς μοίρας ! Ἐνῷ ἐπάλευε μὲ τέτοια ἀπόγνωση ἐναντίον τῶν πιὸ ἀδυσώπητων ἐχθρῶν, ἐξ«φνα τοῦ προτείνουν νὰ τὸν παρασημοφορήσουν !

«*Ἂς παρασημοφορήσουν, ἔγραφε, ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς Γαλλίας ἐκτὸς μένα.Γιατὶ νὰ παρασημοφορήσουν ἕνα ποιητή,ἕνα ἀνωφελῆ ἄνθρωπο, ποὺ ποτὲ δὲν τοὺς ζήτησε κανενὸς εἴδους παράσημο ;*» Ἐν τῷ μεταξὺ ἕνα βιβλίο ποὺ γράφει, τὸ ἀφήνει ἀτελείωτο. «*Γιατὶ νὰ τὸ γράψω, ἀφοῦ εἶμαι βέβαιος, ὅτι θὰ περάσῃ καὶ αὐτὸ ἀπαρατήρητο ;*»

Ὡς τόσο ἡ ἀνέχειά του ὅλο καὶ αὐξάνει. Κανεὶς δὲν τοῦ κάνει πιὰ πίστωσι. Γιὰ νὰ ζεσταθῇ καίει τὰ βιβλία καὶ τὰ ἔπιπλά του καὶ ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ νὰ πληρώσῃ τὸ νοίκι του, ἀναγκάζεται μὲς σ' ἕνα μῆνα ν' ἀλλάξῃ ἕξη φορὲς δωμάτιο. Ὑπῆρξαν νύχτες ποὺ ἔμεινε καὶ ἄστεγος καὶ ποὺ τὶς πέρασε, σὰν τοὺς χειρότερους ἀλήτες ἐπάνω στοὺς μπάγκους τῶν πάρκων. Κοιμώταν αὐτόκλητος στὰ σπίτια τῶν φίλων του καὶ ἐγευμάτιζε μαζί τους κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο, γιὰ νὰ τοὺς κάνῃ δῆθεν συντροφιά. Ὅλη τὴ μέρα του τὴν περνοῦσε τρέχοντας ἐδῶ καὶ κεῖ πρὸς ἐῦρεσιν χρημάτων.Τὰ βάσανα τὸν εἶχον γεράσει. Ἂν καὶ 46 μόλις χρόνων, φαινόταν σὰν γέρος. Τὸν ἐπανόμαζαν φάντασμα, καταραμένο γέρο, περιπλανώμενο Ἰουδαῖο.

Ἄλλοι τὸν ἔλεγαν ἱερέα. Φαίνεται, ὅτι τὸ παραταοῦκλι αὐτὸ τοῦ ἄρεγε, γιατὶ κι' ὁ ἴδιος συχνὰ ρωτοῦσε : «*Ἀλήθεια δὲν εἶμαι σὰ παπᾶς, σὰ κοἰασμένος παπᾶς ;*»



Στὶς κουβέντες του ἤ ἦταν τραχὺς καὶ ἀπότομος ἢ ἔλεγε ἀφάνταστες τερατολογίες. Κάποτε τρώγοντας, ρώτησε ἐξαφνα τὸ συνδαιτυμόνα του, ἕναν ἥσυχο ἀνθρωπάκο :

— Μήπως φάγατε, κύριε, μυαλὰ μικροῦ παιδιοῦ ; εἴδατε τί θαυμάσιο φαγητὸ ποὺ εἶναι ;

Καὶ ἄλλοτε, πάλιν στὸ ξενοδοχεῖο, ἄρχισε τὴν κουβέντα του, μὲ τὰ ἑξῆς λόγια, ποὺ πάγωσαν ἀπ τὸν τρόμο τὸν συνδαιτυμόνα του :

"Οταν, ποὺ λέτε, σκότωσα τὸν πατέρα μου...

Στὰ ἐνεχειροδανειστήρια καὶ στὰ παλαιοπωλεῖα δὲν κατέφευγε πιὰ γιατὶ νερεπότανε· ἔστελνε τοὺς φίλους του. Βιβλίο δὲν τοῦ εἶχε ἀπομείνει καὶ ἀπὸ ἔλλειψι βιβλίων δὲν ἦταν πιὰ δυνατὸν νὰ ἐργασθῇ. Βρισκότανε μὲς σ' ἕναν φαῦλο κύκλο· ζητοῦσε ναῦρῃ χρήματα γιὰ νὰ κερδίσῃ χρήματα. Ἀπ' τὴν ἑταιρεία τῶν συγγραφέων δεχότανε καὶ τὰ μικρότερα ποσά. Ἡ κατάστασις αὐτὴ δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ παραταθῇ. Πρὸ τοῦ οἰκονομικοῦ του ἀδιεξόδου ὁ Μπωντλαίρ ἀπεφάσισε νὰ πάῃ στὸ Βέλγιο γιὰ νὰ κάνῃ διαλέξεις. Ἀλλὰ καὶ κεῖ καθὼς θὰ ἰδοῦμε ἐξακολούθησε ἡ ἴδια μαρτυρικὴ του ζωή, μιὰ ζωὴ ἀπ' τὶς πιὸ τραγικές, ἀπ' τὶς πιὸ φρικιαστικὲς ποὺ ὑπῆρξαν.

Κ. Παράσχος

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΓΙΑ ΟΣΑ ΣΒΥΝΟΥΝ

Τὰ κρίνα συλλογίζομαι, χλομὰ καὶ ραγισμένα,
Στὰ δάκρυα ραντισμένα
Πονεντικῆς αὐγῆς,
Τὰ ρόδα ποὺ ἔγυσαν τ' ἀγνόν, ἄνθινον αἷμα ἀγάλι,
Σ' ἀθῴωρτο κανάλι,
Στὴν ἀγκαλιὰ τῆς γῆς.

Τὰ φύλλα καὶ τὰ σύνεφα, ποὺ φεύγουν καὶ πεθαίνουν,
Τὰ δέντρα νὰ ὑπομένουν
Τὴ μοῖρα τους πικρά,
Ὅ,τι θὰ μείνῃ ἀκίνητο καὶ καθετὶ ποὺ πέφτει,
Στῆς λίμνης τὸν καθρέφτη
Τὰ νούφαρα νεκρά

Κι' ἀκόμα συλλογίζομαι, μὲ μιὰ θλιμμένην ἔννοια,
Τὰ χέρια τὰ κεράτινα
—Ὦ ! σπαραγμὸς κρυφός ! —
Κι' ἐσᾶς ματάκια ποὺ ἤσυχα, κάτω ἀπ' τὰ βλέφαρά σας,
Στὰ σκοτεινὰ νερά σας,
Βασίλεψε τὸ φῶς..,

Λάμπρος Πορφύρας

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΡΝΕ ΕΝΟΣ ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ὑπάρχει στὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖον ἐκφράζεται ὁ ἔπαινος, στὸν τόνο τῆς φωνῆς ἐκείνου ποὺ τὸν ἐκφράζει, κάποιο δηλητήριο ποὺ μεθᾷ καὶ τὸν πιὸ δυνατὸν ἀκόμη ἄνθρωπο.

***

Εἶνε δυστύχημα πολλὲς φορὲς γιὰ μιὰ γυναῖκα νὰ εἶνε πάρα πολὺ λογική. Ὅλα τὰ λογαριάζει, ἀκόμη καὶ τὴν ἀγάπη. Ἀλλὰ ἀγάπη ζυγισμένη, δὲν εἶνε ἀγάπη.

***

«Εἶμαι χαρτοπαίκτης καὶ γυναικᾶς» ἔλεγε κάποιος. Ψέϊματα δυὸ πάθη δὲν μποροῦν νὰ συνυπάρξουν στὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου, γιατὶ τὸ ἕνα διώχνει τὸ ἄλλο.

***

Μὴν ἔχετε ποτὲ ἐμπιστοσύνη στὸν ἔρωτα γυναικὸς μὲ φαντασία ζωηρὴ καὶ ἀχαλίνωτη. Τέτοιες γυναῖκες δὲν μποροῦν ν' ἀγαπήσουν.

***

«Ποιὸς ξέρει τί κακὸ σκοπεύετε νὰ τοῦ κάνετε γιὰ νὰ τοῦ χαμογελᾶτε ἔτσι» ἔλεγε κάποιος σὲ μιὰ κυρία ποὺ εἶχε χαμογελάσει μὲ τὸν γλυκύτερο τρόπο σὲ ἕνα κύριο. Καὶ δὲν εἶχε ἴσως ἄδικο. Ὅταν ἡ γυναῖκα θέλει νὰ κάνῃ κακό, τότε γίνεται πιὸ ὑποκριτική.

***

Ἕνας σοφὸς ἰνδὸς εἶπε : «Ἡ γυναῖκα καμμία φορά, μὴν μποροῦντας νὰ σὲ πνίξῃ, σοῦ χαμογελᾷ.»

***

Γιὰ δυὸ λόγους σκοτώνει κανεὶς ἢ γιατὶ μισεῖ ἢ γιατὶ ἀγαπάει.

***

Ὁ πλατωνικὸς ἔρως ἀνοίγει τὴν πόρτα στὸν ὑλικὸν ἔρωτα.

***

Οἱ ὡραῖες σκέψεις εἶνε τὰ λουλούδια τῆς ψυχῆς, τὰ ὁποῖα ὁ ἴδιος ὁ Θεός, ὁ τέλειος αὐτὸς κηπουρὸς σύρεστείται νὰ ποτίζῃ. Φυτρώνουν καμμιὰ φορὰ στὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ δὲν ἀνθοῦνε ποτέ.

***

Ὁ ἄνθρωπος εἶνε ὕστερα ἀπὸ τὰ κουνούπια τὸ πιὸ βλαβερὸ καὶ ἐνοχλητικὸ ζωῦφιο.

***

Εἶνε εὐκολώτερο νὰ τετραγωνίσῃς τὸν κύκλο παρὰ νὰ βρῇς σταθερότητα στὸν ἔρωτα.

***

Ἡ χώρα τῆς φαντασίας ἔχει ὅρια, πρὸς βορρᾶν τὴν Ἀπογοήτευση· πρὸς δυσμὰς τὴν Δυστυχία, πρὸς νότον τὴν Ἀπελπισία καὶ πρὸς ἀνατολὰς τὴν Αὐτοκτονία.

***

Στὸ μέτωπο κάθε ἀνδρὸς διαβάζω : βλακεία. Στὸ μέτωπο κάθε γυναικὸς : ἀνία. Ἡ βλακεία τῶν ἀνδρῶν ἐξηγεῖ τὴν ἀνία τῶν γυναικῶν.

***

Ἡ Ἐλπὶδα εἶνε ἡ μόνη φιλενάδα, στὴν ὁποίαν συγχωρεῖ κανεὶς κάθε εἶδος ἀπιστίας.

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Ο ΜΠΑΛΖΑΚ ΚΑΙ ΤΑ "ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ,

Ὕστερα ἀπὸ ἕνα μεγάλο ταξεῖδι, ποὺ ἔκανε σ' ὅλη τὴ Γαλλία ὁ διάσημος Ἰταλὸς κριτικὸς Φιορεντίνο, ἐπῆγε καὶ στὸ Παρίσι ὅπου ἡ πρώτη του σκέψη ἦταν νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν ἔνδοξο τότε Γάλλο συγγραφέα Ὀνορὲ ντὲ Μπαλζάκ.

Ὁ διάσημος Γάλλος μυθιστοριογράφος δέχτηκε στὸ σπίτι του τὸν Ἰταλὸ κριτικὸ μὲ μεγάλη εὐγένεια καὶ τοῦ ἔδειξε τὴν βιβλιοθήκη του, ὅπου μεταξὺ τῶν ἄλλων βιβλίων ἀριθυράρισαν καὶ τοὶ τόμοι ἀπὸ τὰ ἔργα του. Ἔξαφνα ὅμως τὰ μάτια τοῦ Φιορεντίνο πέσανε ἐπάνω σ' ἕνα βιβλίο τὸ ὁποῖο ἔφερε τὸν τίτλο : «Μελαγχολικὰ Διηγήματα.»

Κατάπληκτος ὁ Ἰταλὸς κριτικὸς ἐρώτησε μὲ ἀπορία τὸν Μπαλζάκ.

— Ὡς τώρα ἔχω διαβάσει τὰ φιλοσοφικὰ διηγήματά σας, καθὼς καὶ τὰ «Διασκεδαστικὰ διηγήματα», ποὺ ἔχετε γράψει. Ἀγνοοῦσα ὅμως, σᾶς βεβαιώνω, ἐντελῶς, ὅτι γράψατε γράψει καὶ αὐτὸ τὸ βιβλίο τῶν «Μελαγχολικῶν διηγημάτων».

Ἀνοίγτε τὴ Βιβλιοθήκη νὰ τὸ ἰδῆτε ! τοῦ ἀπήντησε τότε ὁ Μπαλζὰκ χαμογελῶντας. Ὁ Φιορεντίνο ἔπηρε τότε ἀπὸ τὴ βιβλιοθήκη του τὸ περίεργο αὐτὸ βιβλίο.

— Μὰ τι εἶν' αὐτό ; ρώτησε ὁ Ἰταλὸς κριτικός, μόλις ἄνοιξε τὸ βιβλίο αὐτὸ καὶ εἶδε στὶς διάφορες σελίδες του μερικοὺς τίτλους χειρόγραφους, οἱ ὁποῖοι ἔλεγαν μὲ μεγάλα γράμματα : Κρέας, Λαχανικά, Ρύζι, Ζαχαρι... καὶ διάφορους ἀριθμοὺς ἀπὸ κάτω.

— Εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα βιβλία ποὺ τοῦ ἀπήντησε γελῶντας ὁ Μπαλζάκ. Ἐδῶ γράφω τὶς ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν... καθημερινὴ ζωή μου !...

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΙΣΤΗ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Νομίζεις ;...

—Ναί... ἐγὼ ποτὲ δὲν ἔβαλα μὲ τὸ νοῦ μου πῶς μπορῶ νὰ γίνω γυναῖκα σου !

— Ἀλλά ! τί ἔβαλες μὲ τὸ νοῦ σου, ἀφοῦ μάγαπᾶς καὶ σᾶγαπῶ ;... Ὄχι βέβαια μιὰ παράνομη ἕνωση ;...

— Ὦ ! αὐτὸ πολὺ λιγότερο !

— Δὲν μένει λοιπὸν παρὰ ἡ νόμιμη· δὲν εἶν' ἔτσι ;

— Θεέ μου !... Μὰ πῶς μπορεῖ νὰ γίνῃ αὐτό ;...

— Εἶνε ἁπλούστατο !

— Ἔτσι λὲς ἐσύ ;

— Ἄκουσε...

Ἀλλὰ μὲ τὸ «ἄκουσε», ἄνοιξε ἡ πόρτα καὶ μπῆκε στὸ σαλόνι ἡ Κάκια.

— Δώρα ! φώναξε· τί ἔχεις ;... γιατ' εἶσαι ἔτσι χλωμή ;...

— Δὲν ἔχω τίποτα, ἀποκρίθηκε ἡ Δώρα. Κακοκοιμήθηκα ἀπόψε, ἀπὸ στομάχι...

Κι' εἶδε κι' ἔπαθε νὰ συνέλθῃ, νὰ χαρτηθῇ, νὰ κρυφτῇ.

Ἐκεῖνος τίποτα. Μιλοῦσε καὶ μιλοῦσε ὅπως πάντα.

Δὲν μπόρεσε ὅμως,—κι' ἴσως δὲν θέλησε,—νὰ τῆς πῇ τίποτ' ἄλλο ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ἂν κι' ἔμειναν μαζὶ ὡς τὸ βράδυ. Μόνο ὅταν ἀποχαιρετίσνανε, τῆς ἔσφιξε τὸ χέρι δυνατὰ καὶ τῆς ψιθύρισε: «Σκέψου !».

Μὰ κι' αὐτὸ περιττό. Γιατὶ ἡ Δώρα σκεπτόταν ὅλο τἀπόγεμα, ὅλο τὸ βράδυ, ὅλη τὴ νύχτα. Μὲ τὴν πρόφαση πὼς ἡ κακοδιαθεσία της μεγάλωνε, δὲν μιλοῦσε σὲ κανένα. Ἔκλεινε καὶ τὰ μάτια της ἡ ψευτοάρρωστη, γιὰ νὰ δουλεύῃ ὁ νοῦς της καλύτερα. Κι' ἄλλο δὲν συλλογιόταν, παρὰ «πῶς μποροῦσε νὰ γίνῃ αὐτό...»

Ὁ Ντίνος τὄβρισκε «ἁπλούστατο». Μὰ ἦταν τάχα ;

Στὴν ἀρχή, ἡ Δώρα ἔλεγε ὄχι. Σιγὰ-σιγὰ ὅμως, μὲ τὴ σκέψη, βρῆκε πὼς ὁ Ντίνος εἶχε δίκιο.



Θὰ κάμω ὅτι θέλεις, ἔλεγε ἡ Δώρα στὸν Ντίνο.

Ναί, καλέ, αὐτὸ ἦταν ! Δὲν ἀγαποῦσε τὸν ἄντρα της κι' ἦταν μαζί του δυστυχισμένη. Ἀγαποῦσε τὸ Ντίνο καὶ μαζί του θὰ γινόταν εὐτυχισμένη γιὰ πάντα.

Ἀλλὰ μήπως κι' ὁ Νίκος δὲν ἦταν μαζί της δυστυχισμένος ; Καὶ δὲν θὰ εὐτυχοῦσε κι' αὐτὸς ἂν τὸν ἄφηνε, ὅσο ἦταν νέος, θὰ βρῇ μιὰ γυναῖκα ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ τὸν ἀγαπήσῃ ; Τὸ κάτω-κάτω γιατὶ ἐρευρέθηκε τὸ διαζύγιο ; Τί, μόνο ὁ ἀρραβῶνας τάχα εἶνε δοκιμαστικός ; Κι' ὁ γάμος καμμιὰ φορὰ μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ εἶνε. Νά, παραδείγματος χάρι, αὐτοὶ οἱ δυό: Παντρεύτηκαν σ' ἕνα στιγμιαῖο ἐνθουσιασμό, κατὰ λάθος πές. Ὁ ἐνθουσιασμὸς ἔπεσε, τὸ λάθος ἀναγνωρίσθηκε. Δὲν ἔπρεπε νὰ διορθωθῇ ἀφοῦ ἦταν καιρός ; Καὶ τὸ διαζύγιο θὰ τὰ διόρθωνε μιὰ χαρά !

Αὐτὲς τὶς σκέψεις ἔκανε ἡ Δώρα, ὑπνωτισμένη ἀπὸ τὸ Ντίνο. Περισσότερο κι' ἀπὸ πρίν, ἔφριττε τώρα μὲ τὴν ἰδέα πὼς μποροῦσε νὰ ἑνωθῇ μαζί του παράνομα,προσωρινὰ κι'ἐπιπόλαια.Κι'ἀποφάσισε, —ναί,τἀποφάσισε,—νἀφήσῃ τὸν ἄντρα της γιὰ νὰ πάρῃ τὸν Ντίνο !

«Αὐτὸς μοῦ ταιριάζει, ἔλεγε· μόνο αὐτός ! Ἐγὼ ἀψήφησα τὰ πάντα γιὰ ἕναν παλιο- Εὐαγγελάρη. Καὶ θὰ φανῶ δειλὴ τώρα ποὺ πρόκειται γιὰ τὴν εὐτυχία ὅλης τῆς ζωῆς μου ; Ἐγὼ δὲν ἐδίστασα τότε νὰ κλέψω τὸν ἀραβωνιαστικὸ τῆς ἀδελφῆς μου, μὲ τὴν ἀπατηλὴ ἰδέα πὼς θὰ γινόμουν εὐτυχισμένη· καὶ θὰ διστάσω τώρα ποὺ τὸ ξέρω, ποὺ εἶμαι βέβαιη πὼς θὰ γίνω ;»

***

— Λοιπόν ; τὴ ρώτησε τὴν ἄλλη μέρα ὁ Ντίνος. Τὸ σκέφτηκες ;

— Ναί, τοῦ ἀποκρίθηκε.

— Καὶ τί λές ;

— Θὰ κάμω ὅ,τι θέλεις.

— Ὦ, πῶς τώρα καταλάβει !...

— Ἀπὸ τί ;

— Ἀπὸ τὸ πρόσωπό σου. Ἀμέσως εἶδα τὴν ἀπόφαση στὰ μάτια σου !

— Ναί.. ἀλλὰ πῶς θὰ γίνῃ ;

— Περίμενε, θὰ σοῦ πῶ.

Ὑποταχτικά, ἡ Δώρα περίμενε. Καὶ σὲ δυὸ μέρες, βρῆκε στὸ τσαντάκι της ἕνα μεγάλο γράμμα. Ἦταν τοῦ Ντίνου ποὺ, ἐπειδὴ δὲν ἦταν εὔκολο νὰ τῆς μιλήσῃ πολλὴν ὥραν ἰδιαιτέρως, τῆς ἔγραφε καὶ τὴν ὁδηγοῦσε τί ἔπρεπε νὰ κάνῃ.

Σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες αὐτές, ἡ Δώρα, πάντα ὑποταχτική, πάντα ὑπνωτισμένη, σηκώθηκε τὸ ἴδιο ἀπόγεμα καὶ πῆγε στὶς μητέρας της.

— Τὰ ξέρεις καὶ τἄλλα; τῆς εἶπε χωρὶς περιστροφές.Χωρίζω τὸν ἄντρα μου !

— Μπᾶ ! μαλώσατε πάλι ; ἔκαμε ἡ Πετροπουλιά, ποὺ θυμήθηκε τὸ ἄλλο ἐκεῖνο «προσωρινὸ» μάλωμα.

— Καθόλου ! τῆς ἀποκρίθηκε ἡ Δώρα. Δὲν ἐμαλώσαμε, οὔτε τὸ ξέρει ἀκόμα πὼς τὸν ἀφίνω. Ἀλλὰ ὕστερα ποὺ θἄρθῇ, θὰ τὸ μάθῃ.

— Καὶ γιὰ ποιὸ λόγο, παρακαλῶ, ἀφίνεις τὸν ἄντρα σου ;

— Γιατὶ ἀγαπῶ καὶ θὰ πάρω ἄλλον.

— Μίλα καλά, Δώρα !

— Αὐτὸ ποὺ σοῦ λέω. Ἄ, μητέρα, εἶμαι ἀποφασισμένη ! Μπορεῖς νὰ μοῦ λὲς ὡς αὔριο. Δὲν ἀκούω τίποτα καὶ θὰ τὸ κάμω.

— Ὡραῖα ! Καὶ ποιὸν θὰ πάρῃς, νἄχουμε καλὸ ρώτημα ;

— Τὸ Ντίνο !

— Ὦ !...

— Τί ὦ ; Τί ὦ, σὲ παρακαλῶ ; Μάγαπᾷ, τὸν ἀγαπῶ, τέλειωσε !

— Ἄκου την ! Σὰ νἄταν κανένα κοριτσάκι....

— Εἶμαι παντρεμένη, τὸ ξέρω. Ἀλλὰ γιατὶ ἐφευρέθηκε τὸ διαζύγιο ;...

Κι' ἡ Δώρα ἀνέπτυξε στὴ μητέρα της τὴ θεωρία της περὶ διαζυγίου καὶ τῆς διηγήθηκε ὅλη τὴν ἱστορία της μὲ τὸ Ντίνο.Τῆς διάβασε μάλιστα καὶ τὸ γράμμα του. Κι' ἔτσι τῆς ἔδωσε νὰ καταλάβῃ πὼς αὐτὸ ἦταν «ζωτικὸ κι' ἀμετάκλητο».

Μ' ὅλ' αὐτά, ἡ Πετροπουλιά, σὰ μητέρα, θεώρησε χρέος της νὰ δοκιμάσῃ νὰ τὴ μεταπείσῃ. Ἀλλὰ κι' ἡ Δώρα κράτησε τὸ λόγο της : Ἄφησε τὴ μητέρα της νὰ τῆς πῇ ὅσα εἶχε, ὅσα ἤθελε Καὶ στὸ τέλος ἐδήλωσε :

— Δὲν μ' ἔπεισες καθόλου ! Τώρα ποὺ θἄρθῇ ὁ Νίκος νὰ μὲ πάρῃ, θὰ τοῦ τὰ πῶ κι' αὐτονοῦ καὶ θὰ τὸν διώξω.

Τὶ νἄκανε πιὰ κι' ἡ Πετροπουλιά; Ἦταν, ἀλήθεια, κανένα «κοριτσάκι» ἡ Δώρα, γιὰ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ, νὰ τῆς ἐπιβληθῇ ; Παντρεμένη γυναῖκα, ἔκανε ὅ,τι ἤθελε. Τὴν εἶχε φοβερίσει κιόλα πὼς ἂν δὲν τὴ δεχόταν στὸ πατρικό της«θὰ ποὺ νὰ γίνῃ αὐτό», θὰ πήγαινε ἴσια στὸ σπίτι τοῦ Ντίνου. Καὶ γιὰ νἀποφύγῃ τέτοιο σκάνδαλο, ἡ Πετροπουλιὰ ἀναγκάσθηκε νὰ τὴν κρατήσῃ. Ἐπιτέλους βλέποντας καὶ κάνοντας...

Πρὶν πάῃ ἀκόμα στὸ σπίτι ὁ Νίκος, πῆγε ὁ γέρο-Πετρόπουλος. Ἦταν βράδυ πιά. Καὶ παραξενύτηκε βλέποντας ἐκεῖ τὴ Δώρα μονάχη.

— Ποῦ εἶνε ὁ ἄντρας σου ; τὴ ρώτησε. Σ' ἄφησε ;

— Ἐγὼ τὸν ἄφησα ! τοῦ ἀποκρίθηκε ἔντονα ἡ Δώρα.

Ὁ γέρος κοίταξε ἐρωτηματικὰ τὴ γυναῖκα του.

— Ἐ, καλά ! τοῦ εἶπε αὐτὴ μ' ἕνα νόημα καθησυχαστικό. Τὸ τσούγγρισαν λιγάκι, μὰ τώρα ποὺ θἀρθῇ ὁ Νίκος νὰ τὴν πάρῃ, θὰ τὰ φτιάσουν.

— Ναί, ἂς περιμένῃ ! ἔκαμε ἡ Δώρα.

Ὁ γέρος χαμογέλασε. Τἄξερε αὐτὸς αὐτά. Ἔτσι τὰ χαλοῦν καμμιὰ φορὰ τἀνδρόγυνα κι' ἀμέσως τὰ ξαναφτιάνουν.

— Νὰ μὴ μοῦ κάνετε ὅμως ἐδῶ καμμιὰ σκηνή, εἶπε τῆς Δώρας· δὲν ἔχω ὄρεξη· νὰ πᾶτε νὰ καυγαδίσετε στὸ σπιτάκι σας.

Κι'ἐκάθησε στὴν τραπεζαρία, ἡσυχότατος,—τἄξερε αὐτὸς αὐτά!— νὰ διαβάσῃ τὴ βραδυνὴ ἐφημερίδα του.

Ἡ Δώρα ἔγνεφε τῆς μητέρας της πως ἤθελε νὰ τοῦ τὰ πῇ. Μὰ ἐκείνη τῆς ἔγνεφε νὰ τὸν ἀφήσῃ. Τί ἀνάγκη ἦταν ; τοῦ τἄλεγαν ὕστερα.

Σὲ λίγο γύρισαν καὶ τὰ παιδιά. Ἦταν σχεδὸν ὥρα γιὰ νὰ φᾶνε. Ἀλλὰ ὁ Νίκος ἀκόμα.

— Ἄργεί ὁ ἄντρας σου, βλέπω, εἶπε ὁ γέρο-Πετρόπουλος· φαίνεται πὼς θέλει νὰ κρατήσῃ τὴ θέση του... ὁ κατεργάρης !

— Ἴσως...

— Μὴ δὲν ἔρθῃ ;

— Τόσο τὸ καλύτερο. Μένω ἐδῶ.

— Ἄ, νὰ μοῦ κάνῃς τὴ χάρη ! Μόνο αὐτὸ δὲν γίνεται ! Τὸ πολὺ-πολὺ θὰ σὲ κρατήσουμε νὰ φᾶς. Μ' ἂν ὡς τὶς ἑντεκα δὲν ἔρθῃ ὁ Νίκος, θὰ σὲ στείλω σπίτι σου μὲ τὸν Ἄλκη.

Ἐνῷ ἔλεγαν αὐτά, νὰ κι' ὁ Νίκος.

Δὲν ἤξερε τίποτα ὁ καημένος. Ἡ Δώρα δὲν τοῦ εἶχε πεῖ παρὰ πὼς θὰ πήγαινε στῆς μητέρας της κι' ὕστερα θὰ τὸν ἀντάμωνε στὸ ζαχαροπλαστεῖο. Ὁ Νίκος εἶχε πάει, εἶχε καθήσει μὲ τοὺς φίλους του καὶ τὴν περίμενε. Ἡ Δώρα δὲν ἐφάνηκε, μὰ ὁ Νίκος δὲν ἔβαλε μὲ τὸ νοῦ του κανένα κακό. Ὑπέθεσε μόνο πὼς θἄρρώστησε κανένας στοῦ Πετρόπουλου. Καὶ τὸ βράδυ, ὅταν ἔφυγαν πιὰ κι' ἄλλοι, σηκώθηκε κι' αὐτὸς καὶ πῆγε στοῦ πεθεροῦ του νὰ μάθῃ... ποιὸς ἦταν ἄρροστος, νὰ τοῦ εὐχηθῇ περαστικό, νὰ πάρῃ τὴ γυναῖκα του καὶ νὰ γυρίσουν στὸ σπίτι...

Μικρὴ λοιπὸν ἀνησυχία ἔδειχνε τὸ πρόσωπό του, τὸ ὕφος του, ὅταν μπῆκε στὴν τραπεζαρία. Κι' ὁ γέρο-Πετρόπουλος ἀπόρησε : Τόσο ἀψήφιστα ἔπαιρνε αὐτὸς ἕνα μάλωμα μὲ τὴ γυναῖκα του, ποὺ αὐτὴ τὸ θεωροῦσε σπουδαῖο ;...

Ἀλλὰ ἡ ἀπορία τοῦ γέρου μεγάλωσε ἀκόμα, ὅταν τὸν ἄκουσε νὰ τὸν ρωτᾷ φιλικώτατα :

— Τί ἔγινες, καλὲ Δώρα ;... Γιατὶ δὲν ἤρθες στὸ ζαχαροπλαστεῖο ;... Ὡς τώρα σὲ περίμενα.

— Ἔχω κάτι νὰ σοῦ πῶ ! τοῦ ἀποκρίθηκε.

Καὶ μόνο ἀπὸ τὸν τρόπο ποὺ πρόφερε αὐτὰ τὰ λόγια, ὁ Νίκος μάντεψε κάτι καὶ τρόμαξε :

— Γιατί ; ψιθύρισε. Τί τρέχει ;

— Ὄχι, ὄχι ! φώναξε συγχρόνως ὁ γέρος. Ἐδῶ δὲν ἔχει νὰ τοῦ πῇς τίποτα ! Νὰ πᾶτε στὸ σπίτι σας νὰ τὰ πῆτε.

— Πατέρα, σὲ παρακαλῶ ! Μὲ τὸ Νίκο πρέπει νὰ ἐξηγηθῶ ἐδῶ. Δὲν θὰ σᾶς ἐνοχλήσουμε καθόλου. Ἐμεῖς θὰ πᾶμε ἀπάνου. Ἐσεῖς, ἐν τῷ μεταξύ, μπορεῖτε νὰ τρῶτε.

— Μὰ τί συμβαίνει ἐπιτέλους ; φώναξε ὁ Νίκος.

Ὁ γέρος ἐθύμωσε καὶ τάβαλε μὲ τὸ γαμπρό του :

— Ἔλα τώρα καὶ σύ, μὴν κάνεις τὸν ἀνήξερο !... Μαλώνεις πρῶτα καλὰ-καλὰ μὲ τὴν γυναῖκα σου κι' ἔπειτα μοῦ ἔρχεσαι ἐδῶ νά...

— Μὰ ἐγὼ δὲν ἐμάλωσα μὲ κανένα ! διαμαρτυρήθηκε ζωηρὰ ὁ Νίκος. Ἡ Δώρα ἔχει τίποτα μαζί μου ;

- Πατέρα, σὲ παρακαλῶ ! φώναξε πάλι ἡ Δώρα. Δὲν εἶνε δική σας δουλειά. Ἔχω νὰ δώσω μιὰ ἐξήγηση στὸ Νίκο. Καὶ δὲν μπορῶ ἀλλοῦ παρὰ ἐδῶ. Νίκο, ἔλα !

Αὐτὰ τὰ εἶπε μὲ τόνο. Καὶ πρὶν τῆς ἀπαντήσῃ κανένας βγῆκε. Ὁ Νίκος τὴν ἀκολούθησε σὰ νευρόσπαστο. Καὶ σὲ λίγο βρέθηκαν κι' οἱ δύο στὸ ἀπάνω πάτωμα, κλεισμένοι στὴν παλιὰ κάμαρα τῆς Δώρας, οἱ δυό τους...

***

Τὴν κάμαρα αὐτὴ ὁ Νίκος εἶχε νὰ τὴν ἰδῇ ἀπὸ τὴν ἀξέχαστη βραδυιὰ τῆς ἀπαγωγῆς.

Καθὼς θὰ θυμᾶστε, ἐκεῖ, μέσα εἶχε τραβῇξῃ ὁ ἴδιος τὴ Δώρα, ἐνῷ στὴν ἀντικρινὴ ντυνόταν νύφη ἡ Ἑλένη, γιὰ νὰ τῆς ἀποσπάσῃ τὸ τελευταῖο ναί, γιὰ νὰ τὴν κάνῃ νὰ τοῦ πῇ «πήγαινε, θἀρθῶ...»

Τώρα τὴν εἶχε κάμαρά του ὁ Θάνος, ὁ μικρότερος ἀδελφός. Ἀλλὰ διατηροῦσαι ἀκόμα τὴν παλιά της φυσιογνωμία. Στοὺς τοίχους, οἱ εἰκόνες ἦταν οἱ ἴδιες.Στὸ παράθυρο, οἱ μπερντέδες ἦταν οἱ ἴδιοι. Καὶ τὸ κρεββάτι ἀκόμα τὸ ἴδιο, τὸ παλιὸ κοριτσίστικο κρεββάτι τῆς Δώρας, σιδερένιο, γαλαζοβαμμένο, μὲ μπρούντζινα πόμολα.

Ἡ Δώρα δὲν ἐδιάλεξε ἐπίτηδες τὸ μέρος : ἀπ' ὅλο τὸ πατρικό της σπίτι, τὴν κάμαρα ἐκείνη θεωροῦσε ἀκόμα σὰ δική της. Καὶ τί ἁπλούστερο παρὰ νὰ μπάσῃ κεῖ - μέσα τὸν ἄντρα της γιὰ νὰ τοῦ μιλήσῃ ; Ἀλλὰ ἰδές πῶς ἔρχουνται τὰ πράγματα : στὴν ἰδία ἐκείνη κάμαρα ὅπου εἶχαν ἀποφασίσει τότε νὰ ἑνωθοῦν, ἔμελλε τώρα καὶ νὰ χωρίσουν. Ἐκεῖ - μέσα ὅπου ὁ Νίκος τὴν εἶχε κάνει νὰ τοῦ πῇ τὸ ναί, ἀδικώντας καὶ πληγώνοντας μιὰν ἄλλη, θἄκουγε τώρα, πάλι ἀπ' τὸ στόμα της, ἕνα ὄχι ποὺ θἄταν ἡ καταδίκη του, ἡ τιμωρία του.

Σὲ μιὰ στιγμή, εἶχε γυρίσει ὅλος στὴ βραδυιὰ ἐκείνη. Εἶχε θυμηθεῖ ὅλες τὶς λεπτομέρειες. Τοῦ φαινόταν πὼς ἦταν ἡ ἴδια βραδιὰ μὰ συνέχεια τῆς ἴδιας.

Ἐνόμιζε πὼς ἡ Ἑλένη ντυνόταν ἀκόμα στὴν ἀντικρινὴ κάμαρα νύφη καὶ πὼς ἐπροκείτο ἢ νὰ μείνῃ νὰ τὴ στεφανωθῇ, ἢ νὰ τὸ σκάσῃ μὲ τὴ Δώρα. Αἰσθανόταν στὰ χείλη του τὸ γοργὸ ἐκεῖνο φιλὶ ποὺ τοῦ εἶχε δώσῃ μετὰ τὴ συμφωνία τους. Καὶ τὸ προαίσθημά του γιὰ κάτι δυσάρεστο, ἔγινε ἄξαφνα προαίσθημα γιὰ κάτι φοβερό.

— Μὰ τί συμβαίνει ; τὴ ρώτησε τρέμοντας.

— Κάθησε, τοῦ ἀποκρίθηκε, καὶ θὰ σοῦ πῶ.

Εἶχε καθήσει πρώτη στὴν ἄκρη τοῦ κρεββατιοῦ. Ὁ Νίκος ὑποχρεώθηκε νὰ καθήσῃ σὲ μιὰ καρέκλα ἀντίκρυ της. Κι' ἄρχισε τότε νὰ τοῦ λέῃ, μὲ τὸ κεφάλι σκυφτό, κοιτάζοντας τὸ χαλὶ ποὺ ἦταν ἁπλωμένο μπροστὰ στὸ κρεββάτι, σὰ νὰ διάβαζε τὰ λόγια της ἐκεῖ χάμω.

Τὸν παρακάλεσε πρῶτα νὰ μὴ τὴ διακόψῃ. Κι'ὕστερα τοῦ εἶπε ὅσα εἶχε πεῖ πρὸ ὀλίγου καὶ στὴ μητέρα της.

Δὲν τὸν ἀγαποῦσε καὶ σχεδὸν δὲν τὸν εἶχε ἀγαπήσει ποτέ."Οταν τὴν παρέσυρε νὰ φύγῃ μαζί του, ἦταν σὲ ἡλικία ποὺ δὲν καταλάβαινε τί θἄπῃ ἀγάπη. Ὕστερα τὸ κατάλαβε, καταλαβαίνοντας συγχρόνως καὶ πὼς ὁ Νίκος δὲν ἦταν ὁ ἄντρας ποὺ θὰ μποροῦσε ν' ἀγαπήσῃ αὐτή. Μὲ κι' αὐτὸς δὲν τὴν ἀγαποῦσε. Ἀδιάφορο ἂν τὸ ἐτόμιζε, γελώντας τὸν ἑαυτό του.Μὰ μποροῦσε, ἦταν δυνατό, στὸ Θεό του, ν' ἀγαπῇ κι' αὐτὸς μιὰ γυναῖκα ποὺ τὴν αἰσθανόταν στὴν ἀγκαλιὰ μιὰ γυναῖκα ποὺ, ὅταν μάθαινε πὼς τὸν ἀγαποῦσε, ἀντὶ νὰ ὑρράξῃ ἀπ' τὸ λαιμό νὰ τὴν πνίξῃ, ἔπεφτε στὰ πόδια της καὶ τῆς ζητοῦσε συγχώρεση γιὰ τὴν ὑποψία ;

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Ι. Τ.

Ἀπὸ τὰ πλέον διακοσμητικὰ ἔμψυχα λουλούδια τῶν σαλονιῶν. Κάποιος ζωγράφος εἶπε γιὰ τὴν νεαρωτάτη καὶ ἐκλεκτὴ δεσποινίδα ὅτι ἔχει ὕφος εὐχαρίστου ἐκπλήξεως, ἀκριβῶς σὰν νὰ ἔβλεπε τὴν λιγερὴ της κορμοστασιά, καὶ τὸ ὡραῖο πρόσωπό της στὸν καθρέπτη. Πράγματι ἔχει μιὰ ροδαλότητα ἡ ἐπιδερμίδα της πετάλων ρόδου καὶ συνδυάζεται τόσο μὲ τὰ χρυσὰ μαλλιά της.Εἶνε συμπαθεστάτη καὶ ἰδιαίτερό της χαρακτηριστικὸν εἶνε, ὅτι εἶνε ἡ μόνη δεσποινὶς ἀπὸ τὸν κύκλο της ποὺ δὲν ἔχει ὕφος ἀνοιμπ—δῶρον πολύτιμον τῆς ἐκλεκτῆς μητρός της,— εἶνε πάντοτε νευμένη θαυμάσια καὶ μὲ πολὺ γοῦστο εἶνε δὲ τόσο ἀφελὴς καὶ ψύχραιμη ὥστε μόλις τὴν ἀντικρίσει κανεὶς ἔχει ὡς πρώτη ἐντύπωση, ὅτι εἶνε μία ὡραιοτάτη κούκλα, χορεύει θαυμάσια, δὲν λείπει ἀπὸ καμμιὰ διπλωματικὴ καὶ ἐπίσημον δεξίωσιν. Ἔχει εὐχάριστη συντροφιὰ καὶ μία ἔμφυτη εὐγένεια καὶ χάριν στὸν τρόπον τοῦ φέρεσθαι.

Ἡ Μονταὶν

*

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

— Ἡ παρελθοῦσα ἑβδομὰς ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἀφίξεως τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου τοῦ δουκὸς τοῦ Μάουντ-μπάττεν καὶ τῶν Ἀγγλων ἀξιωματικῶν εἶχε ἐξαιρετικὰ ζωηρὰν κίνησιν, γεύματα ἐπὶ γευμάτων, προγεύματα, δεξιώσεις, χορούς.

— Ἐκ τῶν δοθεισῶν δεξιώσεων, αἱ δύο κυριώτεραι ἦσαν στὴν Ἀγγλικὴν Πρεσβείαν καὶ τὴν Ρουμανικήν.

— Εἰς μὲν τὴν Ἀγγλικὴν Πρεσβεῖαν παρετέθη γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ Ναυάρχου Κὴς ἔνθα παρεκάθησεν καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. καὶ κ. Α. Μιχαλακοπούλου.

— Τὸ τραπέζι ἦτο διευθετημένον κατὰ τρόπον ποὺ φανέρωνε τὸ λεπτεπίλεπτον γοῦστο τῆς οἰκοδεσποίνης, τὸ τραπεζομάνδηλον ἀντικατεστάθη μὲ ὁλοκέντητα πετσετάκια ποὺ ἐχρησίμευαν γιὰ σουπλὰ πρὸ ἑκάστου συνδαιτημόνος.

— Λουλούδια καὶ φροῦτα σὲ βοημικὰ κρύσταλλα μέσα, ἐφάνταζαν περισσότερο, καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἐφαίνετο τὸ ἀπαστράπτον βαθύχρωμο τραπέζι ποὺ ἐχρησίμευε ὡς τὸ ὡραιότερο φόντο στὰ λουλούδια καὶ στ' ἀξεσσουὰρ τοῦ τραπεζιοῦ.

— Ἡ Πρέσβειρα τῆς Ἀγγλίας Λαίδη Λώραιν ἔχει τύπο ποιητικῆς καλλονῆς, θαυμάσια μάτια, ἡ φυσιογνωμία της εἶνε σαγηνευτική, φορεῖ πάντοτε μαῦρα ὡς ἐκ τοῦ προσφάτου πένθους της καὶ δὲν παρατηρεῖται ὡς ἐκ τούτου παρὰ μόνον σὲ ὑποχρεωτικὲς δεξιώσεις καὶ γεύματα.

— Μετὰ τὸ γεῦμα ἐπηκολούθησεν δεξίωσις κατὰ τὴν ὁποίαν προσῆλθεν ὁλόκληρον τὸ διπλωματικὸν σῶμα, τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, τὰ μέλη Ἀγγλικῆς καὶ Γαλλικῆς ἀποστολῆς, ἀνώτεροι Ἄγγλοι καὶ Ἕλληνες ἀξιωματικοί.

— Μεταξὺ τῶν κεκλημένων σημειώνωμεν κ. καὶ κ. Β. Λοπρέστη, κ. καὶ κ. καὶ δα Ν. Μακκᾶ—ἔτσυχον σᾶς μὲ τουαλέττα βερ—κλαρ, κ. καὶ κ. Δ. Φωκᾶ. κ. καὶ κ. Γ. Πανᾶ, κ. Ἀλεξανδρῆ, κ. Καποδιστρια κ. Σκάρπα κ. Μ. Μελᾶ, ἀπὸ τὶς ὡραιότερες ἐμφανίσεις μὲ τουαλέττα μαύρη.

— Τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευὴν δεξίωσις παρὰ τῷ Πρεσβευτῇ τῆς Ρουμανίας καὶ τῇ κ. Ρασκάνο ἦτις ἔφερεν ὅπως συνήθως ἁπλουστάτην καὶ ἐκτάκτως καλλίγραμμον τουαλέττα μαύρη, καὶ ἐδέχετο τοὺς κεκλημένους της μὲ ἐξαιρετικὴν χάριν, βοηθουμένη ὑπὸ τῆς θελκτικῆς θυγατρός της δίδος Ἴντας Τσικαλιώτη.

— Παρευρέθησαν ὁ Πρεσβευτὴς τῆς Γερμανίας καὶ κ. Ρέννερ, Πρεσβευτὴς Ἰταλίας καὶ κ. καὶ δὶς Ἀρλοττα.Πρέσβυς τοῦ Βελγίου καὶ κ.Βαρίκη Γκυγιόμι μὲ γοστιμη τουαλέττα ἁπλᾶ μαρὶν σαμπὲ γκρενά, κ. Γ. Καφαντάρη, κ. Α.Μιχαλακοπούλου, κ. καὶ κ. Ἰμελέν, κ. καὶ κ. Βαλαωρίτη, κ. καὶ δὶς Ἀβέρωφ, πολὺ νόστιμη ἐμφάνισις κ. καὶ κ. Μπακοπούλου κομψοτάτη τουαλέττα δαντέλλες μπέζ, κ. Ἐντοῦ ἐξαιρετικὰ κομψὴ μὲ μαῦρο ἀνδαμπλ, κ. Α. Λαδοπούλου, κ. Φ. Θεοχάρη, κ. Σαριπόλου λίαν εὐχάριστη συνομιλήτρια, κ. καὶ κ. Γ. Μαχᾶ, κ. καὶ κ. Λιβιεράτου νοστιμωτάτη μὲ μαῦρη τουαλέττα καὶ καπέλλο πολὺ σὶκ μαῦρο μὲ ἄρζαν, κ. καὶ κ. Νικολαΐδη, κ. καὶ κ. Ἀφεντούλη, κ. καὶ δίδες Φραντζῆ, κ. Α. Σχιλίρη, κ. Φώρη Μετάξα, δὶς Βούρου, κ. καὶ κ. Ἀλ. Δαλιέττου, κ. Ἀβέρωφ, δὶς Ρίκαιη, κ.Β. Λούμπμαγη, κ. Ζαρίφη, πολὺ σὶκ σύνολον, κ. Μαρίκ Παπᾶγου ὡραιοτάτη μὲ μαῦρα,δὶς Τσερετζέλε μὲ τουαλέττα ἁπλῆ—ρουά, κ. Σέη ἐκ Κωνσταντινουπόλεως σπανίως τύπος μελιχροειδοῦς καλλονῆς.

— Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ζωηροτάτη χορευτικὴ προσέτρεις παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Γ. Ἀβέρωφ. Τὸ σπίτι ὡραιότατον. Τὰ σαλόνια ἐξαίσια. Κομψοτεχνήματα καλοτεχνα. Οἱ οἰκοδεσποται ἐκτάκτως εὐγενικοὶ ἐπεριποιοῦντο τοὺς κεκλημένους μὲ μεγάλη ἁβρότητα, βοηθούμενοι ὑπὸ τῆς χαριτωμένης θυγατρός των.

Παρευρέθησαν, κ. Παύλου Κουντουριώτη μὲ μαῦρα, κ. Ρασκάνο μὲ μαῦρα, κ. Ἀρλόττα μαῦρα καὶ γκρὶ γοῦνα, κ. Βάλτερ μαῦρα, κ. Γ. Καφαντάρη μπορντώ, κ. Α. Μιχαλακοπούλου γκρί, κ. καὶ κ. Ἀλ. Μαζαράκη, κ. καὶ κ. Ἀλ. Γρίβα, κ. καὶ κ. Δαμέλη, κ. Φραντζῆ, κ. Μπένοη, κ. Ἀλεξανδρῆ, κ. Θ. Ἡλιάσκου μὲ τουαλέττα κόκκινη, κ. Μιχαλοπούλου, κ. ἀ.

Ἡ Μονταὶν

Η „ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ"
ΠΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΑΛΗΘΙΝΟ ΘΑΥΜΑ ΕΜΦΑΝΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΚΛΕΚΤΗΣ ΥΛΗΣ
Μεταξὺ ἄλλων περιέχει καὶ τὰ ἑξῆς ἐκλεκτὰ διηγήματα, ἱστορικὰ κομμάτια, περίεργα : «Ἡ Παρασκευοῦλα», «Οἱ Σύγχρονοι Προφῆται», «Ἔρως καὶ Ἐπιστήμη», «Οἱ πρῶτες ἐμφανίσεις τῶν διασήμων ἠθοποιῶν», «Ἡ Αὐτοκτονία τοῦ Ὁμάρ», «Τὰ Διαμαντικὰ τῆς Φανῆς», «Ὁ ἀόρατος ἄνθρωπος», «Τὰ τέρατα τοῦ ἀέρος», «Τὸ Μοιραῖο στοίχημα», «Τὸ πεπρωμένο», «Γάμοι στὴν Κίνα», κ.λ.π. κ.λ.π.

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ

Τοῦ **Μ. ΝΤΕ ΓΚΑΙ**



γιαγιά, καθησμένη δίπλα στὸ τζάκι, ἔπλεκε κάλτσες. Ἔξω, φυσοῦσε δυνατὸς ἀέρας ποὺ ἔκανε τὶς ἰτιὲς νὰ λυγίζουν, καὶ καθάριζε τοὺς δρόμους.

Καὶ τὰ πέντε μικρὰ εἴταν μαζεμένα γύρω ἀπ' τὴν καλὴ γιαγιά τους. Αὐτὴν μονάχα εἶχαν νὰ τὰ θρέψει. Μὰ κεῖνη εἴταν τόσο γριά! καὶ τὰ μικρὰ τόσο λεπτοκαημένα, τόσο ἀδύνατα.

Ἐκεῖνο τὸ βράδι εἴτανε μεγάλη γιορτή—Πρωτοχρονιά, καλέ!—μὰ κανεὶς δὲ θάρχότανε στὸ φτωχικὸ σπιτάκι τους νὰ τοὺς φέρει λίγη χαρά.

Ἡ γριούλα ἡ γιαγιά τους ἔνιωθε τὴν καρδιά της νὰ σφίγγεται ἀπ' τὸν πόνο ὅσο βλεπε τὰ πέντε ἐκεῖνα χαριτωμένα προσωπάκια ποὺ τὴν κοίταζαν, ποὺ τὴν κοίταζαν σιωπηλά, σὰ νὰ πρόσμεναν κάτι... Τὰ γλυκὰ χαμόγελά τους ζητοῦσαν ἀπ' αὐτὴν ὅ,τι δὲν τολμοῦσαν νὰ τῆς ποῦνε μὲ τὸ στόμα. Ἄχ! πόσο ἀργοῦσε νὰ περάσει αὐτὴ ἡ παραμονὴ τῆς πρωτοχρονιᾶς.

Ἄξαφνα, ὁ ἄνεμος ἐκόπασε. Καὶ ἡ βαθειὰ γαλήνη ποὺ διαδέχθηκε τὴ μανία τῶν στοιχείων, εἴτανε κάτι ἀκόμα πιὸ ἀνησυχαστικό. Τὰ παιδιὰ κοιτάχθηκαν μὲ τρόμο. Ὁ Φλὶπ ὁ σκύλλος, ποὺ εἴτανε ξαπλωμένος μπρὸς στὸ τζάκι, ἀλύχτησε θορυβητικά. Τὰ κούτσουρα ἔσβυσαν στὴ φωτιά. Ἡ γιαγιὰ κοίταξε τὰ μικρά της; ἀμίλητη κι' ἀκίνητη. Κάποια καμπάνα ἄρχισε νὰ βαράει πέρα, μακρυά. Θάλεγες πὼς θρηνοῦσε κάποια ψυχή...

***

Τὰ πέντε μικρὰ μαζεύτηκαν, φοβισμένα, τὸ ἕνα κοντὰ στὸ ἄλλο.

— Δὲν ἀκοῦτε, στὸ δρόμο, θόρυβο σὰ νὰ πλησιάζει κάποιος;... ρωτάει ὁ μεγαλύτερος.

— Μπᾶ! θἄναι κανένας περαστικός, ποὺ ἔμεινε ἀργὰ ἔξω, τὴν πρωτοχρονιά!...

— Πῶ, πῶ! κρύο ποὺ κάνει! λέει τὸ κοριτσάκι... Κι' ἂν χτυπήσει τὴν πόρτα μας κι' ἂν μᾶς ζητήσει φιλοξενία; Πρέπει νὰ τοῦ ἀνάψουμε φωτιὰ νὰ ζεσταθεῖ;

— Καλά, καὶ ποὺ τὰ βροῦμε ξύλα; Ἡ ἀποθήκη μας εἶνε ἄδειανή. Αὔριο πρέπει νὰ πᾶμε στὸ δάσος νὰ κόψουμε... Μὰ νὰ ξέρατε πόσο φοβᾶμαι μὴν τυχὸν ἀνταμώσουμε κανένα λύκο!...

Καὶ σώπασαν, ἀνατριχιάζοντας. Ἄξαφνα τοὺς φάνηκε σὰ νἄκουσαν κάποια ἁρμονικὴ μελωδία... τοὺς ἀναστεναγμοὺς μιᾶς κιθάρας... ἕνα σιγαλὸ μουρμουρητό. Καὶ κάποιο κρυστάλλινο γέλοιο διέκοψε τὴ σιωπή.

Τόκ! τόκ!

Ποιὸς χτυποῦσε τὴν πόρτα; Τὰ μικρὰ κράτησαν τὴν ἀναπνοή τους. Κι' ἄξαφνα ἄκουσαν μιὰ γλυκειὰ φωνὴ νὰ λέει:

— Ἀνοίχτε!... Εἴμαστε φίλοι σας, κ' ἐρχόμαστε νὰ σᾶς ἐπισκεφθοῦμε ἀπόψε, τὴν πρωτοχρονιά.

Ὁ μεγαλείτερος, κι' ὁ πιὸ τολμηρός, ἀπ' τοὺς μικρούς, σηκώθηκε κι' ἄνοιξε τὴν πόρτα. Καὶ τότε παρουσιάστηκε μπροστά τους τὸμορφότερο θέαμα ποὺ εἴχανε δεῖ ὥς τότε στὸνεῦρό τους.

***

Πρῶτος μπῆκε ἕνας Πιερρότος, ποὺ τὸ χαρούμενο χαμόγελό του σκέπαζε τὰ δάκρυα ποὺ εἶχε χύσει πρὸ ὀλίγου.. Κι' ἀπὸ πίσω τὸν ἀκολουθοῦσε ἕνας ὁλόκληρος φαντασμαγορικὸς κόσμος. Κοῦκλες ντυμένες στὰ μεταξωτὰ καὶ στὶς νταντέλες, κοῦκλες χρυσοστολισμένες καὶ τρισκαριτωμένες,μὲ ρόδα φορτωμένες—κοῦκλες γιαπωνέζες ποὺ ἔκλειναν στὰ γατίσια μάτια τους ὅλο τὸ μυστήριο τῆς μακρινῆς πατρίδας τους, κοῦκλες ἱσπανιόλες μὲ τὸ βλέμμα βαρὺ κάτω ἀπ' τὰ μαντίλια τους, κοῦκλες ἀναμαλλιάρες, κοῦκλες συμμαζεμένες, κοῦκλες τοῦ Παρισιοῦ πονηρές, πεταχτές, κοῦκλες ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο καὶ γιὰ ὅλο τὸν κόσμο. Βαδίζαν ἁπαλὰ καὶ ρυθμικὰ μὲ τοὺς ἦχους τῆς κιθάρας τοῦ μελαγχολικοῦ Πιερρότου.

— Μποροῦμε νὰ μποῦμε μέσα; ρώτησε τότε ὁ Πιερρότος τὰ μικρά, κάνοντας μιὰ βαθειὰ ὑπόκλιση...

— Πῶς! μπᾶτε μέσα καλέ!.. τοῦ ἀποκρίθηκαν κεῖνα. Μά, ξέρετε, τὸ τζάκι μας δὲν ἔχει φωτιά. Καὶ δὲν ἔχουμε τίποτε νὰ σᾶς κεράσουμε ποὺ ἠθἄτε νὰ μᾶς εὐχηθῆτε... Εἴμαστε φτωχά..

Μὰ ὁ Πιερρότος γύρισε στὴν ἀκολουθιά του,χοροπηδώντας, εἶπε:

— Ἂς μποῦμε μέσα νὰ φέρουμε λίγη χαρὰ σ' αὐτὰ τὰ μικρά. Τοὺς ἀξίζει... Μά, σιγά-σιγά, νὰ μὴν ξυπνήσουμε τὴν καϋμένη τὴ γιαγιὰ ποὺ κοιμᾶται...

Μπήκανε μέσα καὶ—τί παράξενο πρᾶγμα, ἀλήθεια!—μαζί τους μπῆκε καὶ κάποιο φῶς, κάποια γλυκειὰ ζεστη.

Οἱ κοῦκλες ἔκαταν γύρω-τριγύρω, στὸ φτωχικὸ δωματιάκι, καί, σὰν καλοαναθρεμμένες ποὺ εἴτανε, περίμεναν νὰ μιλήσει ὁ ὁδηγός τους ὁ Πιερρότος.

— Τί θέλετε ἀπὸ μᾶς παιδιά; ρώτησε τότε ἐκεῖνος.

— Τὴν εὐτυχία. Γιὰ τὴν καλή μας τὴ γιαγιὰ καὶ γιὰ μᾶς.

— Θὰ γίνει ἡ ἐπιθυμία σας, γιατ' εἶστε καλὰ παιδιά...

— Μὰ ποιοὶ εἶστε σεῖς; ρώτησε τότε ὁ μεγαλύτερος κι' ὁ τολμηρότερος ἀπ' τοὺς μικρούς.

Καὶ ὁ Πιερρότος τοῦ εἶπε ποιοὶ ἦτανε:

***

«Ἐρχόμαστε ἀπ' τὸ βασίλειο τῆς Φαντασίας. Ἄλλοτε ζούσαμε στὴ χώρα τοῦ Ὀνείρου. Ἀπ' τὸ πρωῒ ὥς τὸ βράδι εἴχαμε γλέντια καὶ χαρές. Δὲν κάναμε καμμιὰ δουλειά. Οἱ νεράϊδες μ' ἔκαναν βασιλιᾶ, ἐπειδὴ γεννήθηκα πρῶτος ἀπὸ μιὰν ἀχτίδα τοῦ ἡλιου. Ἀλλ' ὁ λαός ὁ δικός μου εἴτανε πολὺ εὐτυχισμένος!..

» Μὰ ὁ προορισμός μας δὲν εἴτανε νὰ γλεντᾶμε. Πλαστήκαμε γιὰ νὰ φέρνουμε χαρὰ στὰ παιδιά. Κι' ἔνα βράδι ποὺ οἱ Κοῦκλες μᾶς εἶχανε καλέσει σὲ χορὸ στὸ παλάτι τους, εἴδαμε ἄξαφνα νὰ παρουσιάζονται οἱ νεράϊδες καὶ νὰ μᾶς λένε πὼς πρέπει νὰ κατέβουμε στὴ γῆ, νὰ διασκεδάσουμε τὰ μικρά...

» Τί σκληρὴ τιμωρία γιὰ μᾶς—χωρὶς νὰ φταίξουμε σὲ τίποτα!..

» Φύγαμε τότε ἀπ' τὸ ὡραῖο μας βασίλειο, παρατήσαμε τὰ παλάτια μας καὶ τοὺς κήπους μας καί, τὸ τρομερότερο χωριστήκαμε, ἐμεῖς ποὺ εἴμαστε πάντα μαζύ... Ἐγὼ ὁ χαρούμενος Πιερρότος, κατέβηκα ἀπ' τὴν ἀχτίδα τῆς σελήνης, ὅπου εἶμουν ἀνεβασμένος κάθε νύχτα καὶ τραγουδοῦσα μὲ τὴν κιθάρα μου. (Γι' αὐτὸ καὶ ἀπὸ τότε τὸ πρόσωπό μου γελᾶει, γιατί ἔτσι μοῦ διέταξαν οἱ Νεράϊδες, ἐνῶ ἡ καρδιά μου κλαίει.) Οἱ κοῦκλες, οἱ ἀγαπημένες μου αὐτὲς φιληνάδες, σκορπίστηκαν στὴ γῆ καί, σώματα χωρὶς ψυχή, τὶς βλέπετε τώρα στὶς βιτρίνες τῶν καταστημάτων, περιμένοντας ποιός θὰ τὶς ἀγοράσει.

» Καὶ τί εὐτυχισμένοι ποὺ εἶμαστε, ὅμως πέσουμε σὲ χέρια καλῶν παιδιῶν!.. Μὰ εἶνε καὶ πολλά, ποὺ μᾶς ἀγαπᾶνε μονάχα τὴν πρώτη μέρα, κι' ὕστερα μᾶς ξεχνᾶνε μᾶς πετᾶνε σὲ μιὰν ἄκρη—σὰ νὰ μὴ ὑπῆρξαμε ποτέ. Ἄχ! ὁ πόνος καὶ ἡ πικρόφρόνηση μᾶς ἔκανε νὰ καταλαβαίνουμε πολλὰ πράγματα...»

Ἔξω, ὁ ἀέρας, ἄρχισε καὶ πάλι τὸ μοιρολόϊ του μὲς ἀπ' τὰ κλαδιὰ τῶν δέντρων...

Σιωπή.

***

Καὶ σὲ λίγο ὁ Πιερρότος—ὁ ἀστεῖος Πιερρότος—ἐξακολούθησε:

— Μιὰ φορὰ τὸ χρόνο, τὴ νύχτα τῆς Πρωτοχρονιᾶς, μποροῦμε νὰ μαζευόμαστε γιὰ νὰ φέρνουμε τὴν εὐτυχία καὶ τὴ χαρὰ στὰ μικρὰ παιδιὰ ποὺ τὶς ἀξίζουν Γι' αὐτὸ καὶ ἤρθαμε ἀπόψε νὰ σᾶς ἐπισκεφθοῦμε. Πέντε ἀπὸ μᾶς θὰ μείνουνε μαζί σας, νὰ σᾶς παρηγορᾶνε. Καληνύχτα ἀγαπημένα μας παιδιά...

Μεσάνυχτα βάρεσαν. Ἡ πόρτα ἄνοιξε μόνη της σιγὰ σιγὰ καὶ οἱ κοῦκλες χάθηκαν μιὰ-μιὰ μὲς στὸ σκοτάδι ποὺ εἶχε περιτυλίξει τὴν πλάση.

Καὶ ἡ πόρτα ξανάκλεισε μόνη της.

Τὸ τζάκι εἶχε τώρα μεγάλη φωτιά, ὁ ἄνεμος φυσομανοῦσε ἔξω καὶ ἡ γιαγιὰ εἶδε, ὅταν ξύπνησε, τὰ πέντε μικρά της νὰ κοιμοῦνται σφίγγοντας τὸ καθένα στὴν ἀγκαλιά του κι' ἀπὸ μιὰν ὁμορφη κούκλα...

Δυνατὰ γέλοια ἀκούσθηκαν ἄξαφνα,ἔξω.Γέλοια ποὺ μετεβλήθησαν ἀμέσως σὲ λυγμούς.

***

Καθὼς φαίνεται, ἡ καϋμένη ἡ γιαγιὰ δὲν εἶχε ξυπνήσει ἀκόμα γιὰ καλὰ κι' ἐξακολουθοῦσε μ' ἀνοιχτὰ μάτια νὰ βλέπῃ τὸνεαυτό της...

Μ. ντὲ Γκαί

Η ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΤΩΝ ΑΓΑΜΩΝ!

Ὁ ἄγγλος περιηγητὴς Ἔδουαρδ Ντίξτον ἐπιστρέψας πρὸ ὀλίγου ἀπὸ τὴν Αὐστραλίαν ὅπου εἶχε μεταβεῖ γιὰ νὰ ἐξερευνήσῃ τὸ ἐσωτερικὸ τῆς μεγαλονήσου, ἀνέφερεν, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ τὸ ἑξῆς περιεργότατο ἔθιμο μιᾶς φυλῆς ἰθαγενῶν. Στὴ φυλὴ αὐτή, ἡ ὁποία εἶναι καὶ ἡ πολυαριθμότερη τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ μέρους ἐκείνου, ὑπάρχει νόμος σύμφωνα μὲ τὸν ὁποῖον οἱ ἄντρες ποὺ δὲν παντρεύονται μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν 25 ἐτῶν, θὰ καταδικάζονται σὲ θάνατο. Ἐννοεῖται ὅτι, προσθέτει ὁ κ. Ντίξτον, σπανιώτατα παρουσιάζεται περίπτωσις τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου αὐτοῦ διότι οἱ περισσότεροι ἄντρες ἐκεῖ σπεύδουν νὰ παντρευτοῦν καὶ τὸ μόνο ἀποτέλεσμα τοῦ ἀργίου αὐτοῦ νόμου εἶνε νὰ καταδικάζονται καμμιὰ φορὰ εἰς θάνατον μερικοὶ ἀνάπηροι νέοι πολὺ δύσμορφοι καὶ ἄγριοι τοὺς ὁποίους καμμιὰ ἀγρία γυναῖκα δὲν ἀποφασίζει νὰ παντρευτῇ!...

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ, ΤΟΥ ΜΟΙΡΑΙΟΥ, ΤΩΝ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΝ, ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ, ΤΩΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΩΝ, ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Ὁ ΕΞΑΔΕΛΦΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ„

ΥΠΟ ΓΚΟΝΤΡΑΝ ΜΠΟΡΥΣ

[Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου]

Ὁ Στραβοχέρης ποὺ εἶδε τὴ σκηνή, δὲν περίμενε περισσότερο. Ἀπεσύρθη καὶ σιγὰ-σιγὰ κατώφθωσε νὰ βγῇ ἔξω ἀπὸ τὸ ἀνάκτορο, ὅπου καὶ πάλι ἀνεμίχθη μὲ τὸ πλῆθος.

Ὁ κόμης Γοδαφρίδος, ἀφοῦ ἦτιε τὸ κρασί, ἐξηκολούθησε τὴ συνδιάλεξή του μὲ τὸν δὸν Ἔρμαν. Σὲ λίγο τὸν ἄφησε μὲ τὸ σκοπὸ νὰ πάει πρὸς τὴ Δολόρα. Ἐκείνη ὅμως τὴ στιγμὴ εἶδε νὰ διευθύνεται πρὸς αὐτόν, γελαστός καὶ ὑποκλινόμενος, ἕνας περίλαμπρος, στολισμένος στὰ χρυσᾶ, ἀξιωματικός. Εἴταν ὁ λοχαγὸς Ραφαὴλ δὲ Σαλζέδο, ὁ ὁποῖος ἐκείνη τὴν ἡμέρα εἶχε γυρίσει στὴν Τουρραίνη, ὕστερ' ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν ἀπουσία.

Ὁ κόμης μονάχα ἐξ ὄψεως τὸν ἐγνώριζε καὶ ἤθελε νὰ τὸν ἀποφύγῃ, ὅταν ὁ δὸν Ραφαὴλ τοῦ εἶπε:

— Χαίρω πολύ, κύριε, κόμη, ποὺ σᾶς ξαναβρίσκω ὑγιῆ καὶ ποὺ βλέπω ὅτι ἡ πληγή σας δὲν εἶχε κακὲς συνέπειε:.

Ὁ κόμης τῆς Θούνης στάθηκε ἔκπληκτος καὶ τὸν ἐρώτησε :

— Συγνώμη· σὲ μένα μιλᾶτε ;

— Βέβαια.

— Τότε γιὰ ποιὰ πληγὴ μοῦ μιλᾶτε ;

— Μά... γιὰ ἐκείνη ποὺ εἶχα τὸ ἀτύχημα νὰ σᾶς ἀνοίξω.

— Σὲ μένα ; Πότε;

— Πρὸ τεσσάρων μηνῶν. Δὲ φαντάζομαι νὰ ξεχάσατε τὴ μονομαχία μας.

Ὁ κόμης κοίταξε τὸν δὸν Ραφαήλ, νομίζοντας πὼς εἴταν μεθυσμένος.

— Ἔχετε πολὺ πνεῦμα, κύριε δὲ Σαλζέδο, εἶπε ὁ κόμης μὲ κάποια εἰρωνία, καὶ τ' ἀστεῖα σας εἶνε ὡραῖα.

Ὁ Ἱσπανὸς δάγκωσε τὰ μουστάκια του καὶ εἶπε σὲ κάποιο τραχὺ τόνο :

— Τὴ πρώτη φορὰ ποὺ συναντηθήκαμε εἴχατε ἰσχυρισθῆ ὅτι δὲν εἴσθε ὁ κόμης τῆς Θούνης καὶ ἡ ἀστειότης σας αὐτὴ μᾶς ἔκανε νὰ μονομαχήσουμε. Σήμερα πάλι ἰσχυρίζεσθε ὅτι δὲν ἐμονομαχήσαμε ποτέ, πρᾶγμα ποὺ μοιραίως θὰ προκαλέσῃ δευτέρα μονομαχία μας. Βλέπετε λοιπὸν ὅτι εἴσθε πιὸ δυνατὸς σ' ἀτεξία ἀπὸ μένα.

Ὁ κόμης τῆς Θούνης ἄρχισε νὰ γελᾶ.

— Ἀ! ἀ! εἶπε, νὰ λοιπὸν ποὺ θέλετε νὰ φθάσετε. Θέλετε νὰ μονομαχήσετε μαζί μου ; Δὲν μοῦ τὸ λέτε τόση ὥρα ;

— Μὲ συγχωρεῖτε ! σᾶς μιλῶ γιὰ πράγματα ποὺ συνέβησαν...Τὰ ἀρνεῖσθε λοιπόν ;

— Ἂς μείνουμε ὡς ἐδῶ ! εἶπε ὁ κόμης σταθερά. Λυποῦμαι, ποὺ δὲ μπορῶ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω, ἀκριβέ μου κύριε, ἀλλὰ μία μονομαχία μεταξύ μας εἶνε πρᾶγμα ἀδύνατο.

— Καὶ γιατ ποιὸ λόγο, ἂν εὐαρεστεῖσθε, κύριε κόμη ;

— Γιατὶ ἐγὼ εἶμαι εὐπατρίδης καὶ ἔχω ὡς ἀρχὴ νὰ μὴ διασταυρώνω τὸ ξίφος μου παρὰ μὲ ὁμοίους μου...

Ὁ δὸν Ραφαὴλ χλώμιασε καὶ ἔκανε πίσω ἕνα βῆμα.

Ὁ κόμης ἀφοῦ τὸν ἐχαιρέτησε μ' ἕνα κίνημα τῆς κεφαλῆς ἀπομακρύνθηκε.

— Ὄχ ! ψιθύρισε ὁ δὸν Ραφαὴλ σφίγγοντας τὰ δόντια του· πρέπει νὰ ἐκδικηθῶ !...

Καὶ ἔρριξε τὰ βλέμματά του γεμάτα μῖσος πρὸς τὸν κόμητα Γοδεφρίδο, ὁ ὁποῖος δέκα βήματα μακρυά του γελοῦσε καὶ κουβέντιαζε μὲ ὕφος ἀμέριμνο. Κάθε τόσο ὅμως ὁ κόμης τῆς Θούνης σταματοῦσε τὴν κουβέντα του, χλώμιαζε καὶ ἔφερε τὸ χέρι του στὸ μέτωπό του. Μιὰ βαρειὰ νάρκη εἶχε ἀρχίσει νὰ τὸν κυριεύει. Στενοχωριόταν καὶ ἔνιωθε ἀνάγκη ὕπνου. Μὴ ξέροντας ποὺ νὰ τὸ ἀποδώσῃ αὐτό, πλησίασε ἓν' ἀνοικτὸ παράθυρο, νομίζοντας ὅτι ὁ δροσερὸς ἀέρας θὰ τὸν ἀνεκούφιζε.

Τὴ στιγμὴ αὐτὴ τὸν ἐπλησίασε κάποιος, ψιθυρίζοντας μυστηριωδῶς τὴ λέξη «ὑψηλότατε !»

Ὁ κόμης στράφηκε πίσω καὶ εἶδε τὸν εὐνοούμενό του ἀκόλουθο, ἕνα ὡραιότατο νέο δεκατεσσάρων ἐτῶν ποὺ τὸν ἀγαποῦσε σὰν παιδί του.

— Ὑψηλότατε, τοῦ εἶπε ἐκεῖνος, περιμένει κάτω ἕνας εὐπατρίδης, ὁ ὁποῖος θέλει νὰ σᾶς μιλήσει ἰδιαιτέρως γιὰ σπουδαιότατα πράγματα.

— Σοῦ εἶπε τὸνομά του ;

— Ὄχι. Ἀλλὰ νὰ τὶ μοῦ ἔδωσε νὰ σᾶς δώσω.

Ὁ μικρὸς ἀκόλουθος ἔδωσε τότε στὸν κύριό του ἕνα κομψὸ βαλάντι χεντημένο μὲ μεταξύ. Ὁ κόμης τῆς Θούνης, καθὼς τὸ ἄνοιξε, ἐσκίρτησε, καὶ ρίχνοντας γύρω του ἕνα γρήγορο βλέμμα, βεβαιώθηκε ὅτι δὲν τὸν κατεσκόπευε κανείς. Μέσα στὸ βαλάντιο εἴταν μιὰ στρογγυλὴ μεντάγια, ἡ ὁποία εἴταν τὸ σύνθημα τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν μεμυημένων στὸ κίνημα τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Φλάνδρας.

Βλέποντας τὴ μεντάγια, ὁ κόμης ρώτησε τὸν ἀκόλουθο ποὺ ἐπερίμενε.

— Ποῦ μὲ περιμένει ὁ εὐπατρίδης, ὁ ὁποῖος σοῦ τὸ ἔδωσε αὐτό;

— Στὸ δρόμο, ὑψηλότατε· κοντὰ στὴ μικρὴ πόρτα τοῦ κήπου.

— Πήγαινέ με πρὸς αὐτό...

Ὁ κόμης ἀφοῦ κοίταξε γύρω του καὶ βεβαιώθηκε, ὅτι κανεὶς δὲν τὸν ἐπροσεχε ἀκολούθησε τὸν ἀκόλουθό του Ἀρθοῦρο.

XV.

Ἡ Ἔνεδρα.

Τὸ πίσω μέρος τοῦ Μεγάρου τοῦ Διοικητηρίου εἴταν σκοτεινὸ καὶ ἔρημο. Κανένας δὲ βρισκόταν ἐκεῖ. Μόλις ὁ κόμης καὶ ὁ ἀκόλουθός του περάσαν τὴ μικρὴ πόρτα τοῦ κήπου διέκριναν μπροστά τους μέσα στὸ σκοτάδι ἕναν ἄνθρωπο.

— Αὐτὸς εἶνε ! εἶπε ὁ Ἀρθοῦρος.

Ὁ κόμης, προχωρῶντας πρὸς τὸν ἄγνωστο, τοῦ εἶπε.

— Εἶμαι ὁ κόμης Γοδεφρίδος τῆς Θούνης· τί ἔχετε νὰ μοῦ πῆτε;

Ὁ ξένος ἐχαιρέτησε μὲ μιὰ βαθειὰ ὑπόκλιση. Εἴταν ἕνας γέρος εὐπατρίδης ὡς ἑξῆντα χρόνων μὲ μαλλιὰ κάτασπρα καὶ γκρίζα γένια.

— Κύριε κόμη, τοῦ ἀπάντησε, αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἔρχομαι ἀπὸ τὴ Γερμανία καὶ ἔχω ἀναλάβει μία ἀποστολὴ πρὸς ἐσᾶς. Πρέπει δὲ νὰ φύγω σὲ μιὰ ὥρα ἐφωδιασμένος μὲ τὴν ἀπάντησή σας.

— Ἀφοῦ εἶνε ἔτσι, εἶπε ὁ κόμης, δὲν ἔχουμε καιρὸ γιὰ χάσιμο. Εὐαρεστηθῆτε νὰ μοῦ ἐμπιστευθῆτε τὴν ἐπιστολὴ ποὺ σᾶς ἔδωσα.

— Ἡ Ἐξοχότης σας θὰ μὲ συγχωρήσει, ἀπάντησε ὁ ἄγνωστος, ἀλλὰ νόμισα πὼς θὰ εἴταν μεγάλη ἀπρονοησία νὰ ἔλθω ὧς πέρα, μ' ἕνα ἔγγραφο τὸ ὁποῖο ἂν μοῦ τὸ εὕρισκαν ἀπάνω μου θὰ ἐνοχοποιοῦσε πολλὰ πρόσωπα. Τὸ ἄφησα λοιπὸν στὸ σπίτι ἑνός ἐμπίστου ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος μὲ φιλοξενεῖ.

Ὁ κόμης κινήθηκε μ' ἀνυπομονησία. Τὸ ναρκωτικὸ εἶχε ἀρχίσει νὰ ἐνεργῇ χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνει αὐτός. Εἴτανε σὰ νὰ κοιμότανε ὄρθιος καὶ μετὰ βίας κρατοῦσε τὰ μάτια του ἀνοιχτά.

— Λοιπόν, ρώτησε τί θέλετε νὰ κάνω ;

— Εὐαρεστηθεῖτε νὰ μὲ ἀκολουθήσετε ὡς τὸ σπίτι τοῦ φίλου μου. Ἐκεῖ θὰ μποροῦσετε νὰ διαβάσετε τὸ γράμμα καὶ νὰ μοῦ δώσετε τὶς ὁδηγίες σας.Αὐτὰ μποροῦν νὰ γίνουν σὲ μισὴ ὥρα τὸ πολύ.

Ὁ κόμης κοίταξε τὸ συνομιλητή του. Μιὰ ἀόριστη ὑποψία ἐνέβρας πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό του, μὰ δὲν εἴταν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους ποὺ ὑπακόουν ποὺ μπορῶ μπρὸς σὲ μιὰ ἁπλὴ ὑποψία.

— Ἐστω, εἶπε, ἐπιτρέπατέ μου μόνο νὰ δώσω μερικὲς διαταγὲς στὸν ἀκόλουθό μου.

Ὁ γέρος εὐπατρίδης ἀποσύρθηκε καὶ τραβήχτηκε παράμερα.

Ὁ Ἀρθοῦρος πλησίασε τὸν κύριό του.

— Ἄκουσε, τοῦ εἶπε μὲ σιγανὴ φωνή ὁ κόμης, θὰ μᾶς ἀκολουθήσῃς ἀπὸ μακριὰ καὶ θὰ σημαδέψεις τὸ σπίτι στὸ ὁποῖο θὰ μποῦμε ὁ εὐπατρίδης αὐτὸς κι' ἐγώ.

— Μάλιστα, ὑψηλότατε.

— Ὅταν θὰ μποῦμε μέσα, θὰ γυρίσῃς στὸ παλάτι τοῦ διοικητοῦ καὶ θὰ διαλέξεις δυὸ ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους ἄνδρες τῆς ἀκολουθίας μου.

— Τὸ Φριτζ καὶ τὸ Φερνάνδο ; ρώτησε ὁ ἀκόλουθος.

— Ἔστω. Θὰ τοὺς δώσῃς μπρὸς στὸ σπίτι αὐτὸ καὶ στὴν πρώτη κραυγή μου ποὺ θ' ἀκούσουν θὰ παραβιάσουν τὴν πόρτα. Καὶ ἂν δὲν ἀκούσουν τίποτε;

— Τότε θὰ περιμένουν μισὴ ὥρα. Ἄμα περάσῃ ἡ μισὴ ὥρα πρέπει νὰ μποῦν ὁπωσδήποτε μέσα. Καταλάβες;

— Μάλιστα, ὑψηλότατε !

Τότε ὁ κόμης στράφηκε πρὸς τὸν ἄγνωστο.

— Εἶμαι στὶς διαταγές σας κύριε τοῦ εἶπε.

Ὁ ξένος ἄρχισε νὰ περπατάῃ καὶ ὁ κόμης τὸν ἀκολουθοῦσε ἀπὸ πίσω.

Ἡ ἀπόστασις εἴταν λίγη. Ἀφοῦ ἔκαναν ὡς διακόσια βήματα, ὁ ἄγνωστος στάθηκε μπροστὰ σ' ἕνα σπίτι ἀθλιον ἐξωτερικοῦ, ἔβγαλε ἀπ' τὴν τσέπη του ἕνα κλειδί, ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ παράμερισε κάνοντας τόπο νὰ περάσῃ ὁ κόμης Γοδεφρίδος.



Ὁ κόμης ἀκολούθησε τὸν ἄγνωστο γέρο.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΑ ΝΕΑ ΦΙΚΑ ΕΡΓΑ

ΟΙ ΚΛΕΦΤΕΣ ΤΗΣ ΔΟΞΗΣ

Μεγάλη δραματική ταινία γαλλικῆς παραγωγῆς.



Οἱ θαυμασταὶ κατέκλυσαν τὸ καμαρίνι τῆς Βέρας.

ΗΘΟΠΟΙΟΙ — ΠΡΟΣΩΠΑ

ΑΝΡΙ Μ... — ...αρκανὺ
ΛΟΤΤ ... — ...έρα
ΣΟΥΖΗ ... — ...ουζάννα
ΕΡΝΕΣΤ ... — ...ρζ Λενουάρ

ΕΚΕΙΝΟ τὸ βράδι δινόταν στὴν ὄπερα ἡ πρεμιέρα ἑνὸς νέου μελοδράματος τοῦ διασήμου συνθέτου Παύλου Βαρκανύ, στὸ ὁποῖο πρωταγωνιστοῦσε ἡ Βέρα, ἡ γυναίκα του ἡ ὁποία εἶταν καὶ ἔξοχη ἀοιδός. Μετὰ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως ἕνα πλῆθος θαυμαστῶν κατέκλυσε τὸ καμαρίνι τῆς Βέρας γιὰ νὰ συγχαρῇ αὐτὴ καὶ τὸν ἄντρα της καὶ κατόπιν ὅλοι μαζὶ πῆγαν νὰ γλεντήσουν σ' ἕνα νυχτερινὸ κέντρο. Ἐκεῖ, ἡ Βέρα ἀνακάλυψε μ' ἔκπληξή της στὸ πρόσωπο τοῦ νεαροῦ πιανίστα τοῦ κέντρου, τὸν παληό της συμμαθητὴ στὸ Κονσερβατόριο Ζὼρζ Λενουάρ. Κ' ἐκεῖνος ξαφνιάστηκε τόσο ἄμα τὴν εἶδε ὥστε ἔπαψε νὰ παίζῃ στὸ πιάνο, ἀφήνοντας στὴ μέση τοὺς χορευτές.

Ἡ Βέρα καὶ ὁ Ζὼρζ λίγο ἀνησυχοῦσαν γιὰ τὸ χορὸ τῶν ἄλλων κι' ἄρχισαν νὰ κουβεντιάζουν μὲ νοσταλγία γιὰ τὰ νεανικά τους χρόνια. Μέσα στὰ μάτια τους ἔλαμπε ἡ φλόγα ἑνὸς παληοῦ ἔρωτός των, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε σβύσει καὶ τὸν ὁποῖο ποτὲ ὁ ἕνας δὲν εἶχε τολμήσει νὰ ἐκμυστηρευθεῖ στὸν ἄλλον.

Μὰ ἐντωμεταξὺ οἱ χορευταὶ ἄρχισαν νὰ δυσφοροῦν ἐπειδὴ ὁ Ζὼρζ δὲν τοὺς συνώδευε στὸ πιάνο. Τότε ἡ Βέρα ἀνέλαβε νὰ δικαιολογήσει τὸ φίλο της καὶ εἶπε : —«Μᾶς συγχορεῖτε, κυρίες καὶ κύριοι, ἀλλά, ὕστερα ἀπὸ δέκα χρόνια χωρισμοῦ ξαναβρῆκα ἕνα νεανικό μου φίλο. Γιὰ νὰ σᾶς ἀποζημιώσω γιὰ τὴ διακοπὴ τοῦ χοροῦ, θὰ τραγουδήσω ἕνα ὡραῖο τραγούδι ἀπ' αὐτὰ ποὺ σᾶς ἐνθουσίασαν πρὸ ὀλίγου στὸ θέατρο».

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Ζὼρζ Λενουὰρ πῆγε στὸ ραντεβοῦ ποὺ τοῦ εἶχε δώσει ἡ Βέρα στὸ σπίτι της. Μαζί του ἔφερε τὰ τετράδια μιᾶς ὄπερας ποὺ εἶχε συνθέσει ὁ ἴδιος ; μὲ τὸν τίτλο : «Τὸ τραγοῦδι τῆς Ἀγάπης». «Τὴν ὄπερα αὐτὴ τὴν ἔγραψα νοσταλγώντας ἐσᾶς !» εἶπε στὴ Βέρα.

Κι' ἄρχισε νὰ παίζῃ διάφορα κομμάτια ἀπ' αὐτὴ στὸ πιάνο, ἐνῶ ἡ Βέρα τραγουδοῦσε. Μὰ σιγὰ σιγά, πνιγμένη ἀπὸ τὴ συγκίνηση ποὺ τῆς ἐνέπνεε αὐτὸ τὸ ἔργο ποὺ ἦταν ἀληθινὸ ἀριστούργημα κι' ἀπὸ τὴν ἀνάμνηση, τῆς



Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Ζὼρζ πῆγε στὸ ραντεβοῦ τῆς Βέρας.

παληᾶς χαρ... ...ρίχτηκε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ... γειλη της. Ἡ εὐτυχία τὴν ἐπ...

Ὁ καημὸς τοῦ ἄντρας τῆς Βέρας, ὁ ὁποῖος ἀπ... του γιὰ νὰ διασκεδάσῃ τὴ ζωὴ μονότονη, ἄρχισε νὰ πίνει καὶ νὰ ... πιὰ δὲν τοῦ εἶτανε διόλου εὐνοϊκὸ στρεφε τὴν ἐμπνευση. Σὲ λίγο, οἱ ... εἶχαν ἐξαντληθεῖ κι' ὁ ἐκδότης του πιὰ προκαταβολές...Ὁ κόσμος τοῦ τάλαντο εἶχε πάψει ἐντελῶς νὰ ἀσιδὸς δευτέρας τάξεως μόλ, κατώρθωσε ν' ἀποσπάσῃ ἀπ... ὅτι θὰ τῆς ἔδινε νὰ παίξῃ τὸ ... του μελοδράμα.

Μόλις οἱ ἐπιτ... τὴν εἴδηση, ἡ Βέρα, ξαφνικὴ ... νὰ μάθῃ ἀπὸ τὸν Βαρκανδάλωδος αὐτῆς ἐκλογῆς. Κρυφὰ ἡ Βέρα ἄκουσε τὸ διάλογο ... τοῦ ἄνδρός της καὶ τῆς φίλης της.

— Μπορεῖ ... ὁδός ἡ Σουζάννα, εἶπε ὁ Βαρκανὺ ... γοητεύσῃ τὸ κοινόν, ὅπως ἔγινε ...

Αὐτὸ ἦταν ... τὸν πόλεμο κατὰ τῆς Σουζάννας ... νὰ τῆς ζητήσῃ ἐξηγήσεις ...

Καθὼς γ... ...ροδιωμένη ἄκουσε ἀπὸ τὸ διάδ... ...ρας της φαίνεται συνέθετε. Σπά... ...χαμόγελο ἄνθισε στὰ χείλη τ... ...τον ξαναβρεῖ τὴν ἔμπνευσί του ... ...ωμάτιο κι' ἔσκυψε πάνω ἀπ... ...ετί τῇ βάσει τῶν ὁποίων ... ...ατη ἀναγνώρισε σ' αὐτὰ τὸ ... Τότε μιὰ λέξη μόνο βγῆκε ... ...τη !» Ὁ ἄντρας της βρισκόταν ... ...στε δὲν μπόρεσε νὰ τῆς ἀπαντήσει σὲ τίποτε. Τότε ἡ Βέρα πῆρε τὸ χειρόγραφο καὶ τράβηξε γιὰ τὸ σπίτι τοῦ Λενουάρ. Μὰ ἐκεῖ τῆς εἶπαν πὼς ὁ νέος συνθέτης εἶχε φύγει γιὰ τὴν Ἀμερική. Ξαναγύρισε στὸν ἄντρα της καὶ δίνοντάς του πίσω τὰ χειρόγραφα τοῦ εἶπε : «Πάρ' τα !.. Κανεὶς δὲν θὰ τὸ μάθει ποτέ... Ὁ Λενουὰρ πέθανε».

Τὸ κλεμένο μελόδραμα τοῦ Λενουάρ, «τὸ τραγοῦδι τῆς Ἀγάπης» δόθηκε στὴν ὄπερα καὶ ἀνηγγέλθη ὅτι θὰ παιχθῇ προσεχῶς. Ὅλοι περίμεναν νὰ παιχθῇ μὲ θρίαμβο.

Ἡ Βέρα ὡς τόσο ἔλπιζε ὅτι ὁ ἄντρας της ἀναλογιζόμενος τὴ θυσία ποὺ ἔκανε γι' αὐτὸν κι' ἔγινε συνένοχός του στὴν κλοπὴ τοῦ ἔργου, θὰ τὴν ἄφηνε νὰ πρωταγωνιστήσει σ' αὐτὸ ἀντὶ τῆς Σουζάννας Φρονβάλ, μὰ γελιόταν. Σὲ λίγες μέρες ἀνεκάλυψε ἕνα λογαριασμὸ 50 χιλ. φρ. τὶς ὁποῖες ὁ Βαρκανὺ εἶχε πληρώσει ἐπ' ὀνόματι τῆς Σουζάννας καὶ σὲ δυὸ μέρες κατόπι ἔλαβε ἕνα γράμμα τοῦ Λενουάρ, ὁ ὁποῖος τῆς ἀνήγγελε τὴν προσεχῆ ἐπάνοδό του ἀπὸ τὴν Ἀμερική, ὅπου εἶχε θριαμβεύσει.

Μόλις γύρισε ὁ Λενουὰρ ἡ Βέρα δὲν ἐδίστασε διόλου. Πῆγε,τὸν βρῆκε καὶ τοῦ ὁμολόγησε ὅλη τὴν ἀλήθεια.Ὁ Λενουάρ,δέχτηκε εὐχαρίστως νὰ μὴ φανερώσῃ τίποτε,ὑπὸτὸν ὅρο ὅμως ὅτι τὸν πρῶτο ρόλο θὰ τὸν ὑπεδύετο αὐτή.



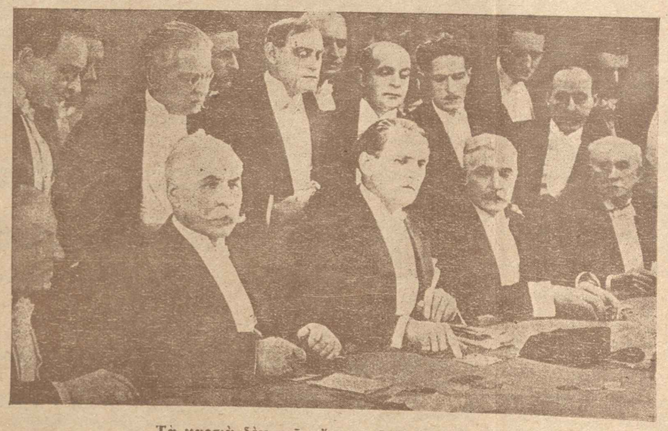
Ὁ Βαρκανὺ μανιώδης ὥρμησε κατὰ τῆς Βέρας.



Ὁ Λενουάρ, εὐτυχὴς ποὺ ἐξεδήλωνε τὴν ἀγάπη του στὴ Βέρα, δέχτηκε . . .

Ἡ Βέρα πῆρε μαζί της τὸ Λενουὰρ στὸ σπίτι της γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ τὸ ταχύτερο τὴν ἀπάντηση τοῦ ἄντρός της. Ὁ Βαρκανύ, περπατοῦσε στὸ διάδρομο ὅταν ἔξαφνα εἶδε νὰ μπαίνῃ μέσα ὁ Λενουὰρ μὲ τὴ γυναίκα του. Τοῦ φάνηκε σὰ φάντασμα ποὺ ἐρχόταν νὰ τὸν ἐκδικηθῇ. Τρομαγμένος τραβήχτηκε πίσω κι' ἔφτασε ὡς τὸ κεφαλόσκαλο μὰ ἐκεῖ ἔχασε τὴν ἰσορροπία του ἔπεσε κάτω στὶς πλάκες κι' ἐξέπνευσε στὰ νεφρά του. Οἱ γιατροὶ γνωμοδότησαν ὅτι θὰ πεθάνει. Ὁ Βαρκανὺ βλέποντας πὼς πεθαίνει καὶ πὼς ἀφήνει γιὰ πάντα τὴν τέχνη, τὴ δόξα καὶ τὴν ἀγάπη, μετενόησε γιὰ ὅτι εἶχε κάνει καὶ ζήτησε ταπεινὰ συγνώμη γιὰ τὴν πράξη του:

Δὲν πρέπει νὰ κλαῖτε, εἶπε. Ἐσύ, Βέρα, τραγούδησε μὲ τὴ γλυκειὰ φωνή σου κάτι κ' ἐσύ, Ζὼρζ, συνόδεψέ την στὸ πιάνο. Ἔτσι ἕνας μουσικὸς πρέπει νὰ πεθάνει!



Τὰ χαρτιὰ δὲν τοῦ εἶτανε διόλου εὐνοϊκά.



Ὁ πόλεμος εἶχ... δύο γυναικῶν...



Ἔχασε τὴν ἰσορροπία του κ' ἔπεσε κάτω στὶς πλάκες...

ΤΑ ΠΑΘΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΠΙ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Πῶς ἐπαιδαγωγοῦντο οἱ μικροὶ ἐπὶ τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως. Μὲ ποιὰ ἐξωφρενικὰ ὀνόματα τὰ βάφτιζαν. Οἱ σύλλογοί τους καὶ τὰ φοβερὰ παιγνίδια τους. Μιὰ φρικαλέα παιδικὴ διαδήλωση. Ὁ ρόλος τῶν μαθητῶν στὴν κατάπνιξη τοῦ Λεβ δοβίκου ΙΣΤ'. Ὁ μικρὸς δήμιος Ζουλιέν. Ἡ «λαιμητόμος τῆς σάλας!». Καὶ τ' ἀποτελέσματα τῆς παιδαγωγικῆς κ.λ.π

Μερικοὶ ἱστορικοὶ ἀναθεματίζουν τὴ Γαλλικὴ Ἐπανάστασι, οἱ περισσότεροι ὅμως ἐπιμένουν ὅτι ἀδικεῖ κανεὶς τὴν ἱστορικὴ ἀλήθεια καὶ τὴ Δικαιοσύνη ὅταν συγχέῃ τὴν ἐξέγερσι τοῦ 1789 μὲ τὴν Τρομοκρατία τοῦ 1793. Ἡ πρώτη, παρασκευασθεῖσα ἀπὸ τοὺς φιλοσόφους, διεκήρυξε τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ δὲν ἐσκότωσε παρὰ τοὺς ἐχθροὺς τῆς Γαλλίας στὰ πεδία τῶν μαχῶν. Ἐνῶ ἡ δευτέρα, γέννημα τῆς ὀχλοκρατίας, ἐδεκάτισε τὴ Γαλλικὴ πατρίδα ἐπάνω στὸ ἰκρίωμα τῆς λαιμητόμου. Ἀπὸ ὅλα ὅμως τὰ ἐγκλήματα τῆς Τρομοκρατίας ἐκεῖνο ποὺ δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ τῆς συγχωρήσῃ εἶνε ἡ συστηματικὴ διαστροφὴ τῆς νεολαίας, ἡ ψυχικὴ ἐξαχρείωσις τῆς μελλούσης γενεᾶς. Ἡ Τρομοκρατία εἶχε καθιερώσει δική της παιδαγωγική, ποὺ καταντᾷ σήμερα ἀπίστευτη :

Τὸ παιδί, μόλις γεννιότανε, παρελαμβάνετο ἀπὸ τὴν Πολιτεία, ὄχι στὴν ἀρχαία Σπάρτη. Ὄχι ὅμως γιὰ νὰ διαπλάσουν τὴν ψυχή του εὐγενικὰ καὶ τὸ φρόνημά του γενναῖο, ἀλλὰ πρὸς κακουργία. Ἱερεῖς τῆς Τρομοκρατίας ἐβάφτιζαν τὰ παιδιὰ τυλιγμένα μέσα σὲ κόκκινη σημαία, κατ' ἀρχὰς μὲν ἐν ὀνόματι τοῦ Ὑψίστου, ἀργότερα ὅμως στὸ ὄνομα τοῦ Ὑπερτάτου Λόγου καὶ τῆς Ἐλευθερίας, χωρὶς ἁγιασμένο νερό, εὐχὲς ἢ ἄλλες διατυπώσεις. Καὶ τὸ βάφτισμα δὲν ἐτελεῖτο μέσα στὶς χριστιανικὲς ἐκκλησίες—ἀφοῦ εἶχαν καταργηθεῖ—ἀλλὰ μέσα στοὺς ἐπαναστατικοὺς συλλόγους. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἔδιναν στὰ βρέφη ὀνόματα ἐξωφρενικὰ ποὺ καὶ αὐτὰ φανερώνουν τὴν παραφροσύνη τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Νέρων, Καλλιγούλας, Σαρδανάπαλος κ.λ.π. ἦταν συνήθη ὀνόματα. Ἔπειτα τὰ ἐβάφτιζαν μὲ τὰ ὀνόματα τῶν πρωτεργατῶν τῆς Ἐπαναστάσεως, τῶν γνωστῶν βασιλοκτόνων, τῶν δημίων κ.λ.π. Ἔπειτα τῶν τόπων μαχῶν, ἀψύχων ἀντικειμένων, μετάλλων, φυτῶν. Τὰ ταλαίπωρα παιδιὰ ἐβαφτίζοντο Κοκκινογοῦλι, Κουνουπίδι, Σέλινο, Πατάτα !... Ὁ ἱστορικὸς Μπουζὰρ ἀναφέρει ὅτι παιδιὰ τρομοκρατῶν ὀνομάσθησαν Μαντρόσκυλος, Λύκος, Ὀχιὰ κλπ.

***

Φυσικὰ λοιπόν, ὁ σὲ μιὰ τέτοια κολυμπήθρα βαφτιζόμενος ὤφειλε νὰ μυρωθῇ καταλλήλως μὲ τὰ δάκρυα καὶ τὸ αἷμα τῶν καρατομουμένων ἀθρόως. Στὰ 1793 ὁ εἰσηγητὴς Καμπασερὲ τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος ἐφώναξε : «Δὲν ὑπάρχει πιὰ πατρικὴ ἐξουσία !». Καὶ ἔτσι, σύμφωνα μὲ τὸ ὂν ἄρθρον τοῦ Διατάγματος τῆς 29 Παγνώδους (19 Δεκεμβρίου) 1793 ὅλοι οἱ γονεῖς ὤφειλαν νὰ στέλνουν τὰ παιδιὰ τους στὰ Προκαταρκτικὰ Σχολεῖα, ὅπου ἦταν, μὲ αὐστηρότατες ποινές, ὑποχρεωμένα νὰ ζήσουν τρία ἔτη γιὰ νὰ πάρουν τὴν Ἐπαναστατικὴ ἀνατροφή ! Ὅπως συνήθως συμβαίνει, προϋκυμότεροι νὰ συμμορφωθοῦν στὸ Διάταγμα τοῦτο ἦταν οἱ δειλότεροι. Μέσα στὰ σχολεῖα αὐτά, ποὺ τὰ διηύθυναν οἱ τρομοκράται συνέβαιναν ἐλεεινὰ πράγματα, ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ ἱστορικὸς Φαγιέ ! Θὰ μεταφέρουμε ἐδῶ μόνον ὅσα ἡ εὐπρέπεια τοῦ περιοδικοῦ μᾶς ἐπιτρέπει :

Τὸ ὄνομα Θεὸς αὐστηρῶς ἀπηγορεύετο. Ἂν δὲ καμμιὰ φορὰ ἦταν ἀνάγκη τοῦ μαθήματος νὰ λεχθῇ, προφέρετο soi—disant Dieu, ὁ δῆθεν Θεός ! Τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ δὲν ἐπετρέπετο παρὰ γιὰ νὰ γελοιοποιηθῇ. Ἡ Ἁγία Τριὰς εἶχε ἀντικατασταθεῖ μὲ τὴν Τριανδρία Λεπελετιέ, Μαρὰ καὶ Ροβεσπιέρου ! Οἱ δάσκαλοι συνεβούλευαν τὰ παιδιὰ νὰ μελετοῦν τὸ μεγάλο βιβλίο τῆς Φύσεως, «σὲ ὅλες του τὶς σελίδες». Τὸ κυριώτερο ἔντυπο τῶν σχολείων αὐτῶν ἦταν ἡ «Ἠθικὴ ἀμφοτέρων τῶν φύλων». Μεταξὺ τῶν ἄλλων, βρίσκει κανεὶς στὸ ἄρθρο ἐκεῖνο βιβλίο καὶ τὴν ἀκόλουθη ἐρώτησι : «Νεαρὲ πολίτα, ποὺ γνωρίζεις τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἀστοῦ, πές μου ποῖα προφυλακτικὰ μέτρα πρέπει νὰ λαμβάνῃ ἡ γυναῖκα ὅταν καταλάβῃ ὅτι εἶνε ἔγγυος ;».

Μιὰ τέτοια διδασκαλία φυσικὸ ἦτανε νὰ σπάσῃ κάθε οἰκογενειακὸ δεσμό, κάθε φίλτρο, κάθε εὐγενικὸ αἴσθημα. Κατὰ τὶς βραδυνὲς ὧρες τὶς προωρισμένες γιὰ τὴ μελέτη ἢ τὴν οἰκογενειακὴ συγκέντρωσι, οἱ νέοι ἐμαζεύοντο στοὺς ἐπαναστατικοὺς συλλόγους γιὰ νὰ συνηθίσουν στὸ χαφιεδισμό, στὴν ἐκδίκησι, στὴ σκληρότητα. Καὶ ὅταν ἔπαιρναν ἀρκετὰ τέτοια μαθήματα, ἐπετρέποντο τότε καὶ σ' αὐτοὺς νὰ ἰδρύσουν ὁμοια κέντρα. Τὰ σπουδαιότερα ἦταν «Ἑταιρεία τῶν νεαρῶν μαθητῶν τοῦ Βρούτου», καὶ οἱ «Μαθηταὶ τῆς Πατρίδος». Καὶ τὰ δύο διευθύνοντο ἀπὸ κακοηθεστάτους δημοκόπους.



Στὶς γιορτὲς τοῦ τελευταίου τούτου παιδικοῦ συλλόγου παρευρέθη καὶ τὸ προεδρεῖο τῆς Συμβατικῆς Συνελεύσεως. Τόσο μάλιστα ἔμεινε κατενθουσιασμένο, ὥστε ἐπέτρεψε στοὺς μικροὺς τρομοκράτες νὰ συγκροτήσουν Ἐπαναστατικὸ Δικαστήριο, ἀπομιμούμενο ἀκριβῶς τὴ διαδικασία τοῦ πραγματικοῦ. Μόνον ὅταν τὰ παιδιὰ ἐξήτησαν τὴν ἄδεια νὰ φτειάσουν καὶ μιὰ λαιμητόμο, καμαναῖοι δὲν τοὺς τὸ ἐπέτρεψαν. Ποιὸ ξέρει κανείς, ἐσκέφθηκαν. Τὰ παιδιὰ εἶν' ἐπικίνδυνα καμμιὰ φορά...

***

Δὲν εἶνε λοιπὸν ἄξιον ἀπορίας ἂν μὲ μιὰ τέτοια παιδαγωγικὴ τὸ παιδὶ ἐσυνήθιζε μὲ τὸ αἷμα.

Κατὰ τὸν Αὔγουστο τοῦ 1790 ἐκαρατομήθησαν μεταξὺ τῶν ἄλλων οἱ εὐγενεῖς Φουλὼν καὶ Μπερτιέ. Ὁ ὄχλος ἐκάρφωσε τὰ κεφάλια τους σὲ ψηλὰ κοντάρια καὶ τὰ ἐγύριζε μὲ ἀλαλαγμοὺς στοὺς δρόμους. Τὰ παιδιὰ ἐρωτοστάτησαν. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἐσκότωσαν πολλοὺς γάτους, τοὺς ἔκοψαν τὰ κεφάλια καὶ τὰ περιέφεραν ἐπάνω σὲ κοντάρια μὲ φωνὲς καὶ τραγούδια.

Στὶς 2 Σεπτεμβρίου σ' ἕνα εὐρύχωρο προαύλιο μοναστηριοῦ διωργανώθη φρικαλέα σφαγὴ εὐγενῶν. Πλῆθος λαοῦ εἶχε συγκεντρωθεῖ γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὸ θέαμα καὶ ἐπικρατοῦσε συνωστισμός. Ἕνας πατέρας εἶχε φέρει καὶ τὸ δεκαετὲς παιδί του, τὸ κρατοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι, ἀλλὰ δὲν μποροῦσαν νὰ πλησιάσουνε. Τότε ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς σφαγῆς ἐφώναξε :

— Παραμεροῦστε, πολῖται ! Ἀφῆστε τὸ παιδὶ νὰ ἰδῇ !...

Καὶ γίνηκε τόπος γιὰ νὰ πάρῃ ὁ μέλλων πολίτης τὸ σχετικὸ μάθημα.

Κατὰ τὴν 21ην Ἰανουαρίου 1793, ὅταν ἐκρατομήθη ὁ δυστυχὴς Βασιλεὺς Λουδοβίκος ΙΣΤ', οἱ δάσκαλοι τοῦ «Λυκείου τῶν Τεσσάρων Ἐθνῶν» ὡδήγησαν τοὺς μαθητάς των κατὰ τετράδας στὸ τόπο τῆς τραγῳδίας. Ἐκεῖ τὰ παιδιὰ παρετάχθησαν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τῆς λαιμητόμου. Ὅταν ἡ κεφαλὴ τοῦ Βασιλέως ἔπεσε (δυστυχεῖται ὁ ἱστορικὸς Ντομπόν), ὁ Διευθυντὴς τοῦ Λυκείου ἐφώναξε : «Ζήτω ἡ Δημοκρατία !» καὶ οἱ μαθηταὶ ἐπανέλαβον τὴ ζητωκραυγή, σείοντες τὰ πιλίκιά τους στὸν ἀέρα. Πολλοὶ μάλιστα ἐβρῦχαν ἀπὸ τὴ γραμμὴ καὶ ἔβαψαν τὰ μαντήλια τους στὸ βασιλικὸ αἷμα. Μεταξὺ αὐτῶν ἦταν καὶ ἕνας σαραντάχρονος δήμιος ὀνόματι Ζουλιέν, γιὰ τὸν ὁποῖον θὰ μιλήσουμε παρακάτω. Μετὰ τὸν ἀποκεφαλισμὸ τοῦ Βασιλέως, οἱ μαθηταὶ ἐγύρισαν στὸ Λύκειό τους ἀλαλάζοντες καὶ σείοντες τὰ αἱματωμένα μαντήλια τους !

Ἀλλὰ καὶ πολλὲς μητέρες ὡδήγησαν τὰ κορίτσια τους νὰ ἰδοῦν τὸ ἀποτρόπαιο θέαμα. Ἀργότερα ὅταν ἡ καρατομήσεις ἐπολλαπλασιάστηκαν—ἔπεφταν καὶ ἑκατὸ κεφάλια τὴν ἡμέρα !—ἀκούστηκε μιὰ μητέρα νὰ λέῃ στὸ παιδάκι της ποὺ ἔκλαιγε : —Τί ἄλλο θέλεις πιὰ γιὰ νὰ εὐχαριστηθῇς ; Δὲν σὲ πῆγα σήμερα καὶ εἶδες εἴκοσι ἀριστοκρατικὰ κεφάλια νὰ πέσουν ;

Στὰς ἀρχὰς τοῦ 1794 τὰ ὄργανα τῆς Τρομοκρατίας καταστήσαν δραστηρίως τὸν Λανζεναὶ ἕνα ἀπὸ τοὺς ἥρωας τῆς φιλοβασιλικῆς ἐπαρχίας Βανδέας. Ἡ οἰκογένεια τοῦ καταζητουμένου κατέκρυβε κοῦσε στὴν πόλι Ρέν, ὅπου ὑπῆρχε κι' ἕνα ἐπαιδευτήριο σὰν ἐκεῖνα ποὺ περιγράψαμε. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ σχολείου αὐτοῦ, ὅταν ἤθελε ν' ἀνταμείψῃ μερικοὺς μαθητὰς γιὰ τὴν ἐπιμέλειά τους, τοὺς ἔστελνε κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Λανζεναί, ὅπου ἔμενε ἡ γυναῖκα τοῦ καὶ τοὺς ἄφηνε ἐλευθέρους νὰ βρίσουν τὴ φιλόξενη οἰκογένεια ὅπως ἤθελαν. Ὁ θαυμάσιος αὐτὸς δάσκαλος τοὺς ἐμοίραζε καὶ μικρὲς καραμανιόλες, τὶς ὁποῖες οἱ μικροὶ ἔστηναν ἐκεῖ, καὶ ἐγειρίζοντο ὧρες ὁλόκληρες. Ἡ μηχανὴ τοῦ θανάτου τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν τὸ παιγνίδι τῆς μόδας. Οἱ γονεῖς ἐθεώριζαν στὰ παιδιά τους λαιμητόμους, ὅπως σήμερα τὰ ἀεροπλάνα. Ἀλλοτε φασουλῆδες καὶ κοῦκλες. Οἱ φανατικώτεροι τῶν ἐπαναστατῶν, οἱ Ἰακωβῖνοι ἐφαντάζοντο εἰσαγάγει καὶ τὴ «Λαιμητόμο τῆς σάλας». Ἔμπαινε κανεὶς στὰ μέγαρά τους κι' ἔβλεπε ἀπάνω στὸ τραπέζι τῆς μέσης μιὰ μικρὴ καραμανιόλα, μὲ τὴ σκάλα της, τὴ σανίδα της καὶ τὸ λεπίδα της—κομψοτέχνημα ποὺ σοῦ ἔφερνε ἀνατριχίλα. Ἡ καρμανιόλα ἦτανε συνήθως κατασκευασμένη ἀπὸ ξύλο καὶ ἀπὸ τὸ ἄνω μέρος τοῦ ὀρθοστασίου ἐκρέμετο ἕνα μαχαίρι μὲ ἐπίπεδη λεπίδα, ποὺ ἔπεφτε ἀνάμεσα σὲ δύο ὀρθοστάσια. Ἀπὸ κάτω ἦταν ἕνα ξύλο ὁριζόντιο, ποὺ ἔκλεινε μὲ μεντεσέδες καὶ ἔπεφτε πάνω στὸ λαιμό. Ἐπάνω στὸ ξύλο ἦταν ἕνα μικρὸ ἀνοιγμένο βιβλίο, ποὺ ἔγραφε τὸ ὄνομα τοῦ θύματος καὶ τὸ ἔγκλημά του. Ἀπὸ κάτω ἦταν ἕνα κουτὶ μὲ πριονίδι, γιὰ νὰ ἀπορροφᾷ τὸ αἷμα



ΤΟ
ΔΙΗΓΗΜΑ
ΤΗΣ
ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΟΥ ΑΛΛΟΥ

Τοῦ ΛΟΥΪΤ ΝΤΕ ΡΟΜΠΕΡ

Ἡ κυρία Μορισσό, ἡ διάσημος καὶ ἔνδοξος μουσικοσυνθέτις, εἶχε φθάσει μὲ τὸν ἄντρα της στὸ Μπιαρρίτς ὅπου εἶχαν μιὰ βίλλα. Εἶταν μιὰ γυναῖκα ἐκθαμβωτικὴ πάντα πλούσια καὶ κομψὰ ντυμένη, μὲ ὡραῖο μαγνητικὸ βλέμμα. Τὴν περιεκύκλωνε ἕνα πλῆθος θαυμαστῶν. Ἀντιθέτως ὁ σύζυγός της, εἶταν ἕνας μικρὸς καὶ ἀφανὴς ἄνθρωπος ποὺ στεκότανε πάντα σὲ μιὰ γωνιά, ἀπαρατήρητος.

Ὁ κ. Μορισσὸ ὕστερα ἀπὸ δέκα ἐτῶν γάμο δὲν εἶχε συνέλθει ἀκόμη ἀπὸ τὴν ἔκπληξή του, γιὰ τὸ ὅτι ἡ Λουκία Περβίλ, καθὼς λεγότανε ἡ γυναῖκα του πρὶν τὴν πάρει, εἶχε συγκατανεύσει νὰ γίνῃ δική του. Ἐκείνη ὡς τόσο, συχνὰ τοῦ ἔλεγε :

— Πόσο ἡ ἀπλῆ καὶ εἰλικρινής σου στοργὴ μὲ ξεκουράζει !

Ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ἀκόμη, καὶ μὲ ἄλλα ἀνάλογα, τοῦ ἔδειχνε ἐκείνη χωρὶς νὰ τὸ θέλει ἴσως, τὴν ἀπόσταση ποὺ ὑπῆρχε μεταξύ των.

***

Ἕνα βράδυ καθὼς ὁ κ. Μορισσὸ καθόταν στὸ παράθυρο τῆς βίλλας, ἔξαφνα μὲς στὴ σιωπὴ τοῦ σπιτιοῦ, στὸ ἑπάνω πάτωμα ὅπου ἡ γυναῖκα του εἶχε ἐγκαταστήσει ἕνα εἶδος σπουδαστηρίου γιὰ ἀτομική της χρῆση, ἀκούστηκε ἕνας μεγάλος κρότος πραγμάτων ποὺ ἀναποδογυρίζονται συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν ὑπόκωφα κρότο ἑνὸς σώματος ποὺ ἔπεφτε.

— Ὢ Θεέ μου ! ἐψιθύρισε ὁ κ. Μορισσό, ἡ καϋμένη ἡ Λουκία ἂν ἔπεσε...

Σὲ μερικὰ δευτερόλεπτα ἔφτασε στὸ σπουδαστήριο, τὴν ἴδια στιγμὴ ποὺ καὶ ἡ καμαριέρα, ἡ ὁποία εἶχε προστρέξει ἀπ' τὴν σκάλα τῆς ὑπηρεσίας, ἔφτανε στὸ δωμάτιο,

— Δὲν εἶνε τίποτε, τοὺς εἶπε ἡ κυρία Μορισσό, τὴν ὁποίαν βρῆκαν λίγο χλωμή, καθισμένη στὸ ντιβάνι. Δὲν εἶνε τίποτε... Θέλησα ν' ἀνεβῶ σὲ μιὰ καρέκλα γιὰ νὰ φτάσω αὐτὴ τὴν ἐταζέρα καὶ ἡ καρέκλα γλύστρησε.

— Καὶ ἔτσες... Χτύπησες πουθενά ; .. Πάντα σοῦ τὸλεγα πὼς εἶνε πολὺ γλυστρὰ αὐτὰ τὰ πατώματα. Ἦταν φυσικὸ νὰ γίνῃ ὅ,τι ἔγινε. Πονεῖς ;... Μὴν κινεῖσαι, ἀγαπημένη μου. Μὰ ὄχι, μὴ σηκώνεσαι. Κουτσαίνεις. Βλέπεις, πληγώθηκες...

— Δὲν εἶνε τίποτε...

— Ἐστέλα, βοήθησέ νὰ τραβήξουμε τὴν κάλτσα τῆς κυρίας. Νὰ αὐτὸ εἶνε στραγγούλισμα ! Καλὰ εἶπα ἐγώ. Τώρα θὰ μείνῃς ἀκίνητη μιὰ ἑβδομάδα. Τί ἀτυχία !

— Ἀφῆστε με ἥσυχη, δὲν εἶνε τίποτε. Εἶνε γελοῖο. Εἶνε ἀνόητο. Ὢ πῶς φοβήθηκα !

— Φτανει νὰ μὴν εἶνε σοβαρώτερο. Δὲν χτύπησες πουθενὰ ἄλλοῦ ; Πῶς αἰσθάνεσαι τὸν ἑαυτό σου ;

Ὁ κ. Μορισσὸ ἀνησυχοῦσε πολὺ καὶ ἔδειχνε ὅλο αὐτὸ τὸ ἐνδιαφέρον, γιατὶ ἡ γυναῖκατου, ὕστερα ἀπὸ δέκα χρόνια ποὺ ἦσαν παντρεμένοι ἦτανε ἑτοιμόγεννη. Ἐκείνη θέλησε νὰ τὸν καθησυχάσῃ. Ὄχι, ὄχι, δὲν αἰσθανότανε παρὰ μιὰ ἁπλῆ κούραση, ἴσως καὶ λίγο πόνο στὰ νεφρά. Σὲ λίγο ἦρθε κι' ὁ γιατρός, ὁ ὁποῖος καθησύχασε τὸν κ. Μορισσό.

***

Μετὰ τὴν ἀναχώρηση τοῦ γιατροῦ, ὁ κ. Μορισσὸ θυμήθηκε, ὅτι εἶχε ἰδεῖ στὸ σπουδαστήριο, ἀνοιγμένα τὰ συρτάρια ἑνὸς γραφείου, ὅπου ἡ γυναῖκα του ἔβαζε διάφορα γράμματα καὶ ἄλλα χαρτιὰ της προσωπικά. Φοβούμενος μὴν τυχὸν ἀπὸ περιέργεια οἱ ὑπηρέται τὰ σκαλίσουν,ἀνέβηκε στὸ σπουδαστήριο. Ὅρθὸς μπροστὰ στὸ γραφεῖο,ἐτοιμαζότανε νὰ κλείσῃ τὰ συρτάρια τουὅταν ἐπῆρε χαρτὶ ὅπου ἀνεγνώρισε τὸν γραφικὸ χαρακτῆρα τοῦ φίλου των Σεβιγιόν, τοῦ διασήμου ποιητοῦ, ἐπέσυρε τὴν προσοχή του. Ὁ κ.Μορισσὸ ἐντελῶς ἀνύποπτος μὲ μιὰ αὔθρα περιέργεια, πῆρε αὐτὸ το γράμμα γιὰ νὰ τὸ διαβάσῃ. Ἀλλὰ μὲ τὶς πρῶτες λέξεις ποὺ διάβασε, ἀνατρίχιασε.

«... Καλῶς νὰ ἔρθῃ τὸ παιδὶ αὐτό, ἔγραφε ὁ Σεβιγιόν. Ξέρεις ἀπὸ πόσο καιρὸ περιμέναμε νὰ γεννηθῇ, τὶ ἐπιθυμίες, τὶ ἀγάπες, τὶ ὄνειρα προτοίμασαν, τὴ γέννησί τους ;

Τὸ χαρτὶ ἔτρεμε ἀνάμεσα στὰ δάχτυλα τοῦ κ. Μορισσό. Τὰ μάτια του εἶχαν θολώσει. Ἔνοιωθε στὸ λαιμὸ μιὰ σύσπαση ποὺ τὸν ἐπιπεδίζε νὰ ἀναπνεύσῃ. Ὡς τόσο κατώρθωσε νὰ ἐπιβληθῇ στὸν ἑαυτό του καὶ ἐξηκολούθησε τὴν ἀνάγνωσι :

«... Ποιὸς ξέρει ἂν τὸ παιδὶ αὐτό, ἔγραφε παράκατω τὸ γράμμα, θὰ πραγματοποιήσῃ, ὅτι ἐμεῖς ὀνειρευτήκαμε ἁπλῶς, ποιὸς ξέρει ἂν ὅ,τι ὡραῖο, ἀνώτερο, ἀλλ' ἀτελὲς εἴχαμε καὶ οἱ δυὸ δὲν γίνει ο' αὐτὸ αἰῶνες καὶ ὑπέροχο ; Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη δὲν γίνῃ ὁ ἔξοχος νοῦς ποὺ ὀνειροπολῶ, καὶ ἂν ἀκόμη γίνῃ ἕνα κοινὸ πλάσμα σὰν χιλιάδες ἄλλα, τί χαρὰ δὲ θὰ νοιώθω νὰ ξαναβρίσκω σ' ἕνα ἄλλο πλάσμα τὸ ἀγαπημένο σου βλέμμα, τὸν ἦχο τῆς γλυκειᾶς σου φωνῆς !...

Βέβαια, δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ ζῇ μὲ τὸ ἀληθινό του ὄνομα, τὸ ὄνομα τοῦ πατέρα του, θὰ ἔχῃ ὅμως, ὅτι εἶνε δικό μου...»

Ἕνα δάκρυ ἔπεσε πάνω στὸ γράμμα τοῦ Σεβιγιόν. Ὁ κ. Μορισσὸ δὲν ἦταν ἥρως. Δὲν ἦταν πιρὰ ἕνας πεινῆς δυστυχισμένος ἄνθρωπος γεμάτος ἀπλότητα. Αἰσθανότανε τὴν ἐπιρροὴ ποὺ ἡ ὡραῖες αὐτὲς φράσεις ποὺ ἡ μουσικὴ τῶν ὡραίων ἰδεῶν θὰ εἶχαν στὸ πνεῦμα τῆς Λουκίας. Ἐκεῖνος δὲν ἤξερε παρὰ νὰ τὴν ἀγαπᾷ τρέμοντας, νὰ τὴν θαυμάζῃ σιωπηλά. Ἡ ἁπλῆ του στοργὴ τὴν ξεκούραζε. Ἀλλὰ δὲν τὴν μεθοῦσε ὅμως. Δὲν τῆς ἔδινε τὴν ἔξαρση ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἡ καλλιτεχνική της νύφη εἶχε ἀνάγκη, δὲν τῆς ἄνοιγε τὰ φτερὰ τῆς φαντασίας της, δὲν εἶχε τὴν δύναμη νὰ τὴν ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὴν ἀτμοσφαιρα τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Τὴν ἔβλεπε συχνὰ στὶς στιγμὲς τῆς οἰκειότητός των, νὰ εἶνε ἀφηρημένη, ὁ νοῦς της νὰ τρέχῃ ἀλλοῦ. Ὢ ! ἡ-



μάντευε ὁ φτωχὸς Μορισσό, τὶ συνέβαινε τότε. Πετοῦσε ἐκείνη σὲ σφαῖρες ἀγνώστες γι' αὐτόν, σφαῖρες μακρυνές, σφαῖρες αἰθέριες, ἐνῶ ἐκεῖνος δὲν μποροῦσε νὰ ξεκολλήσῃ ἀπ' τὴν πεζότητα τῆς γῆς.

Ὅ,τι ζητοῦσε ἡ ψυχὴ τῆς Λουκίας τὸ εὗρισκε στὸν Σεβιγιόν. Ἡ μεγαλοφυΐα ἔχει μερικὰ δικαιώματα ποὺ δὲν τὰ ἔχουν οἱ κοινοὶ ἄνθρωποι. Καὶ μποροῦσε ὁ Μορισσὸ νὰ κρίνῃ μία τέτοια καλλιτέχνιδα μὲ τὰ κοινὰ κριτήρια ; Ὢ γιατὶ νὰ βρεθῇ ἀνοιχτὸ αὐτὸ τὸ γραφεῖο ; Καὶ γιατὶ νὰ μὴν μπορέσῃ νὰ καταπνίξῃ μιὰ τόσο ὀλέθρια περιέργεια ; Θὰ ἦταν τόσο καλὸ νὰ ἐξακολουθοῦσε νὰ ζῇ ἥσυχος καὶ ἔχοντας ἐμπιστοσύνη στὴ γυναῖκά του, χωρὶς νὰ ξέρῃ, ἐνῷ τώρα...

***

Ὕστερα ἀπὸ τρεῖς μέρες ἡ κ. Μορισσό, ἔφερε στὸν κόσμο, ἕνα παιδὶ πέντε μηνῶν, νεκρό. Ἡ γέννηση ἔγινε μιὰ γλυκειά, ἡλιόλουστη μέρα, σὰν ἐκείνες ποὺ βλέπει συχνὰ κανεὶς τὸ φθινόπωρο στό, Μπιαρρὶτς. Ὅταν τελείωσαν ὅλα, ἐκλήθη ὁ κ. Μορισσό. Ἐμπῆκε. Ὁ γιατρὸς τὸν ὡδήγησε κοντὰ σ' ἕνα σωρὸ μπαμπακιῶν καὶ ἐκεῖ ὁ Μορισσὸ εἶδε τὸ φτωχὸ αὐτὸ νεκρὸ πλάσμα. Ἦταν ἀγόρι. Τὸ κύτταζε πολλὴν ὥρα. Δὲν θὰ μποροῦσε νὰ καθορίσῃ τὰ αἰσθήματα ποὺ ἐγέμιζαν τὴν καρδιά του. Ἂν ζοῦσε, ὁ μικρὸς αὐτὸς νομίζοντας τον πατέρα, θὰ ζητοῦσε ἐξ ἐνστίκτου τό χέρι του γιὰ νὰ κάνῃ τὰ πρῶτα βήματά του. Πῶς νὰ μὴν ἀποκριθῇ κανεὶς στὴν ἀθῶα αὐτὴν ἐμπιστοσύνη μὲ ὁλίγη τρυφερότητα καὶ στοργή. Καὶ ὅμως δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τ' ἀγαπήσῃ. Ἔτσι λοιπὸν ἡ μοῖρα ἢ ἡ τύχη ἔφερνε βολικὰ τὰ πράγματα.

Τὴν ἄλλη μέρα, μὲ πολλὴ προσοχή, ὁ κ. Μορισσὸ ἀπίθωσε μὲς σ' ἕνα τενεκεδένιο κουτί, ἕνα ἁπλὸ κουτὶ μπισκότων, στρωμένο μὲ φύλλα βερβένας τὸ δυστυχισμένο αὐτὸ πλάσμα. Γύρω ἀπ' τὸ κουτί, ἔδεσε μιὰ κορδέλλα ἀπὸ μενεξεδένιο μετάξι καὶ ὕστερα βγῆκε διευθύνοντας πρὸς τὸ νεκροταφεῖο. Ἦταν μόνος. Κρατοῦσε τὸ κουτὶ κάτω ἀπὸ τὸ μπράτσο του καὶ τὸ πνεῦμα του κολυμποῦσε μὲς σ' ἕναν ὠκεανὸ σκέψεων. Ἐφωδιασμένος μὲ μιὰν ἄδεια ἐνταφιασμοῦ, παρέδωκε στὸν νεκροθάπτη, τὸ μικρὸ αὐτὸ πραματάκι. Ὕστερα, μὲ μικρὰ βήματα, σοβαρός, μελαγχολικός, χαμένος στὴν μικρότητά του, ἐπέστρεψε καὶ ξαναπῆρε τὴν ταπεινή του θέσι κοντὰ στὴ γυναῖκά του, κοντὰ στὸ πλάσμα αὐτὸ μὲ τὴ λαμπρὴ μοῖρα, ποὺ μποροῦσε τὰ πάντα νὰ ἐπιτρέψῃ στὸν ἑαυτό της, χωρὶς νὰ παύσῃ νὰ τὴν ἀγαπᾷ, χωρὶς νὰ μάθῃ κάν ἐκείνη ὅτι τόξερε ὁ ἄντρας της...

☆

ΤΑ ΘΡΙΛΙΟΤΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ἕνα καλὸ μάθημα

Στ' αὐτοκρατορικὰ ἀνάκτορα τῆς Πετρουπόλεως, ὁ Τσάρος Νικόλαος ὁ 1ος μιλοῦσε κάποτε πολὺ δυνατὰ ἐνῷ ὁ μέγας συνθέτης Λιστ ἔπαιζε στὸ πιάνο.

Ὁ μέγας μουσικὸς ἐνοχληθεὶς ἀπὸ τὴν αὐτοκρατορικὴν φλυαρίαν ἐσταμάτησε. Τὸν ἐρώτησαν ἀμέσως γιατὶ διέκοψε τὴ μουσική.

— Ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ ὁμιλεῖ, ὅλοι ὀφείλουν νὰ σωπαίνουν, εἶπε.

***

Θέλγητρα καὶ θέλγητρα

Ὅταν ὁ Ὠμπὲρ ἦτο διευθυντὴς τοῦ Κονσερβατουὰρ παρουσιάσθηκαν μπροστά του γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσουν γιὰ τὸ βαθμὸ ποὺ τοὺς ἔβαλε δυὸ νέες ποὺ εἶχαν ἐπιτύχει στοὺς τελευταίους διαγωνισμοὺς γιὰ τὴν Ὄπερα—Κομὶκ καὶ ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἡ μία δὲν εἶχε καθόλου φωνή, ἀλλὰ ἦταν ὡμορφη.

— Μὴν ἀνησυχεῖτε γιὰ τὸ μέλλον δεσποινίδες, εἶπε ὁ Ὠμπέρ. Θὰ ἐπιτύχετε καὶ ἡ δυό σας. Σεῖς,ἀγαπητό μου παιδὶ μὲ τὰ θέλγητρα τῆς φωνῆς σας καὶ σεῖς ὡραῖο μου κορίτσι μὲ τὴν φωνὴν τῶν θελγήτρων σας.

***

Κλεμανσὸ καὶ Παντερέφσκυ

Ὁ διάσημος πιανίστας Παντερέφσκυ ποὺ εἶχε ἀντιπροσωπεύσει τὴν Πολωνία στὴ διάσκεψη τῆς εἰρήνης συναντᾶται στὴν αἴθουσα τῶν συνεδριάσεων μὲ τὸν Κλεμανσό.

— Πέστε μου, κύριε, ἐρωτᾷ ὁ τίτλος, εἶσθε ὁ ἴδιος ὁ Παντερέφσκυ ὁ μεγαλύτερος σύγχρονος πιανίστας;

— Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

— Καὶ τώρα εἶσθε ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Πολωνίας ;

— Ἀκριβῶς.

— Τί ἀπογοήτευσις, εἶπε ὁ Κλεμανσό.

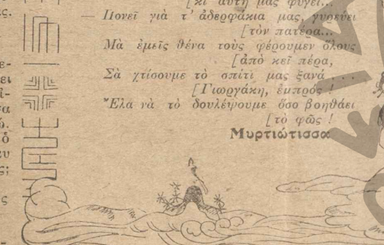
ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΠΟΙΗΤΡΙΕΣ

ΠΡΟΣΦΥΓΟΠΟΥΛΑ

[Γραμμένο γιὰ τὸ «Μπουκέτο»]

Ἔλα Γιωργάκη νοῆγορα, ἔβγ' ἀπ' τὸ καλύβάκι.
Ἔφερα πέτρες,χτίζουμε μ' αὐτὲς ἕνα σπιτάκι ;
Ἀληθινό ; καὶ θὰ μπορεῖ μέσα νὰ μποῦμε ὅλοι ;
Καὶ βέβαια ! θἄχει δλόγυρα κι' ἕνα μικρὸ περβόλι.
Ἔλα ν' ἀρχίσουμε δουλειά, φέξε νερὸ στὸ χῶμα.
Θὰ κάνουμε καὶ λιακωτό, παράθυρα καὶ δῶμα ;
Μὴ βιάζεσαι, δὲ στήσαμε ἀκόμα τὰ θεμέλια.
Θἄθελα νὰ φυτεύαμε γύρω τριγύρω ἀμυγδάλια.
Σώπα Γιωργάκη, δούλευε ποὺ πέσει τὸ σκοτάδι.
Ἐγὼ θὰ σκάψω ἐδωπαδά ν' ἀνοίξω ἕνα τηγάδι,
Κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴ μεριά, σὲ τοῦτη τὴ γωνιά,
Θέντα φυτέψω μιὰ τσαγή, θεόθρεφτη συκιά.
Συκιά ;... πηγάδι... ἄδεροι μου τί σπίτι μελετᾶς !
Θυμᾶσαι ποὺ μᾶς κοίμιζαν στὸν ἴσκιο τῆς μουριᾶς;
Πῶς δὲ θυμᾶμαι ! κι' ἄξαφνα φωνὴ...
[παντοῦ φωτιά !
Γιατὶ ὁ θεὸς μᾶ, ἔστειλε κοντὰ μας τὴν
[Τούρκια !
Κι' ὅλο καὶ κλαίει ἡ μάννα μας τὴ
[νύχτα στὸ καλύβι,
Καὶ τὴν κρατῶ σφιχτὰ σφιχτὰ μήπως
[κι' αὐτὴ μᾶς φύγει...
Ποτὲ γιὰ τ' ἀθροφάκια μας, γύρευε
[τὸν πατέρα...
Μὰ ἐμεῖς θένα τοὺς φέρουμεν ὅλους
[ἀπὸ κεῖ πέρα,
Σὰ χτίσουμε τὸ σπίτι μας ξανά...
[Γιωργάκη, ἐμπρός !
Ἔλα νὰ τὸ δουλέψουμε ὅσο βοηθάει
[τὸ φῶς !

Μυρτιώτισσα



ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ. ΑΝΕΚΔΟΤΑ. ΑΣΤΕΙΑ

— Ὁ ἀρραβωνιαστικός σου ξέρει τὴν ἡλικία σου ;
— Ναί... Ἐν μέρει...

***

Ὁ μαρκήσιος ντὲ Λουβοὰ ἔπειτα ἀπὸ μιὰ παραλυμένη καὶ σπάταλη ζωὴ ἐνυμφεύθη μιὰ γυναῖκα γιὰ τὴ μεγάλη της προῖκα.

Ὅταν ἐγύρισαν ἀπὸ τὴν ἐκκλησία ὅπου ἔγινε ὁ γάμος ἐκείνη δὲν τοῦ ἔκρυψε ὅτι ἐγνώριζε τὸ παρελθόν του καὶ ὅτι ἤλπιζε ὅτι θὰ γίνῃ στὸ μέλλον φρόνιμος.

— Μάλιστα, κυρία, ἀπήντησε ὁ μαρκήσιος. Σᾶς βεβαιῶ ὅτι πρὸ ὀλίγου στὴν ἐκκλησία ἔκαμα τὴν τελευταία μου κουτιάμαρα.

***

Στὴν ὥρα τοῦ λογαριασμοῦ. Τὸ γκαρσόν, στὸν πελάτη.

— Μά, κύριε, αὐτὸ τὸ χαρτονόμισμα εἶνε πολὺ ἀκάθαρτο.

— Μήπως φαντάζεσαι πῶς ἦταν περισσότερο καθαρὸ τὸ φαγητὸ ποὺ ἔφαγα ;

***

Σὲ μιὰ οἰκογενειακὴ πανσιὸν κατὰ τὸ γεῦμα. Φέρνουν μιὰ πιατέλλα ραδίκια καὶ ἕνας Γερμανὸς τ' ἀδειάζει ὅλα στὸ πιάτο του.

— Μά, κύριε, τοῦ λέει ἐκεῖνος ποὺ καθόταν πλάϊ του, μᾶς ἀφέσουν κι' ἐμᾶς τὰ ραδίκια.

— Ὢ, ὄχι ὅσο σ' ἐμένα, λέει ὁ Γερμανός.

***

Ἕνας γκρὺμ στὸν κύριό του.

— Πρὸ ὀλίγου ἦρθε ἕνας κύριος καὶ εἶπε ὅτι σᾶς θέλει γιὰ νὰ σᾶς σπάσῃ τὰ μοῦτρα.

— Καὶ τί τοῦ ἀπάντησες ;

— Ὅτι λυποῦμαι πολύ, ἀλλὰ δὲν εἶσθε ἐδῶ.

☆

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

Ὁ καταρράκτης τοῦ Νιαγάρα (ποὺ θεωρεῖται ὁ μεγαλύτερος ὅλου τοῦ κόσμου) σχηματίζεται ἀπὸ τὰ νερὰ τριῶν μεγάλων λιμνῶν. Ἔχει πλάτος 3/4 τοῦ μιλλίου, καὶ πέφτει ἀπὸ ὕψος 175 ποδῶν.

— Τὸ μεγαλύτερο ἄντρο τοῦ κόσμου εἶνε τὸ «Μαμμούθ» στὴν πολιτεία τῆς Κεντούκης. Τὸ ἄντρον αὐτὸ περιέχει, ἐκτὸς ἄλλων θαυμασίων πραγμάτων, καὶ μιὰ ὑπόγειο λίμνη γεμάτη ἀπὸ ψάρια δίχως μάτια.

— Ἡ μεγαλυτέρα κοιλὰς τοῦ κόσμου εἶνε ἡ κοιλὰς τοῦ ποταμοῦ Μισσισιπί. Ἔχει ἔκτασιν ἑπτὰ ἑκατομμυρίων τετραγωνισῶν μέτρων, καὶ καλλιεργουμένη θὰ μποροῦσε νὰ θρέψῃ 200.000.000 ἀνθρώπους !

— Τὸ μεγαλύτερο ὑδραγωγεῖο τοῦ κόσμου εἶνε τῆς Νέας Υόρκης. Ἔχει μῆκος 41 μιλίων καὶ γιὰ τὴν κατασκευὴ του ἐδαπανήθησαν πάνω ἀπὸ 12 ἑκατομμύρια καὶ 500 χιλιάδες δολλάρια.

— Ἡ καλλιτέρα ἀπομίμησις ἀρχαίου ἑλληνικοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ ἔργου εἶνε τὸ περίφημον ὀρφανοτροφεῖον τῆς Φιλαδελφείας.

— Στὰ Βουδιστικὰ μοναστήρια τοῦ Θιβὲτ ζοῦν 16.000 καλόγηροι.

— Ἡ ἀναλογία τῶν σκύλλων στὴν Ἀμερικὴ εἶνε πενήντα πέντε στοὺς χίλιους ἀνθρώπους.

— Ἕνα τηλεγράφημα διαβιβάζεται διὰ μέσου ἑνὸς καλωδίου μήκους 700 μιλίων ἐντὸς ἑνὸς δευτερολέπτου.

— Στὸ Λονδίνον κάθε χρόνο καταναλίσκονται 7.1/2 ἑκατομμύρια τόννοι καβούνου.

— Ἡ Μεγάλη Ἀνατολικὴ Σιδηροδρομικὴ ἑταιρία κατασκευάζει στὰ ἐργοστάσιά της, στὴν πόλη Στρατφόρ τῆς Ἀγγλίας, μία ἀτμομηχανὴ τὴν ἑβδομάδα, ἕνα ἐμπορικὸ βαγόνι τὴν ἡμέρα καὶ ἕνα ἐπιβατικὸ τὴν ὥρα. Ἀπασχολεῖ δὲ δέκα χιλιάδες ἐργάτες.

— Ἡ Γαλλία κατασκευάζει εἴκοσι ἑξηκατομμύρια ζευγάρια γάντια τὸ χρόνο ἀπ' τῶν ὁποίων ἐξάγει στὸ ἐξωτερικὸν τὰ 8.000.000.

— Τὸν περασμένο χρόνο τὰ ἀντικείμενα ποὺ ξεχάστηκαν στὰ διάφορα ὀχήματα στὸ Λονδίνον ἀντιπροσώπευαν ἀξίαν 20.000 λιρῶν.

ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΑΝΣΕΛΜΟ ΤΑΡΜΠ

ΕΝΑ ΔΡΑΜΑ ΣΤΗ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ

Ἐλαφρὴ σὰν συλφίδα, ἀπρόοπτη σὰν πνεῦμα ποὺ ἔρχεται στὸν κόσμο τῶν ζωντανῶν γιὰ νὰ ἰδῇ φίλο ἀγαπημένο, ἡ ὡραία ἄγνωστη ἐπρόβαλε ξέφρνα ἀνάμεσα σὲ δυὸ ἰτιὲς καὶ στάθηκε ὄρθια, ἀκίνητη, σὰν τὸ ἄγαλμα, μπροστὰ στὸ ὁποῖον καθότανε ὁ νέος ποιητὴς καὶ ζωγράφος Τζερόνιμο Ἀλντέζι. Μόλις τὴν εἶδε ὁ νέος σηκώθηκε ξαφνισμένος καὶ μὲ καρδιὰ ποὺ χτυποῦσε ἀπ' τὴν συγκίνηση ἄπλωσε πρὸς αὐτὴν τὰ χέρια του σὰν νὰ ἤθελε νὰ ἐκφράσῃ ἔτσι τὰ αἰσθήματα τῆς χαρᾶς, τῆς εὐτυχίας καὶ τοῦ ἔρωτος ποὺ τοῦ πλημμύριζαν τὰ στήθη. Ἄφωνος καὶ ἐκστατικὸς ἐκύτταζε τὴν αἰθέρια αὐτὴ γυναῖκα χωρὶς νὰ βρίσκῃ τὴν δύναμη νὰ τῆς μιλήσῃ. Πρώτη ἡ ἄγνωστη ἔλυσε τὴ σιωπὴ καὶ μὲ φωνὴ γλυκεία, τρεμάμενη καὶ ἀναποφάσιστη σὰν τὴν φωνὴ τῆς ἄρπας ὅταν τὴν κρούει χέρι δειλό, εἶπε :

«Τζερόνιμο, αὐτὸ ποὺ κάμνω πρέπει νὰ σᾶς ἀποδείξῃ, ὅτι ἡ ψυχές μας συνεννοήθηκαν... καὶ κάτι παραπάνω μάλιστα, ὅτι ἡ καρδιὰ μου παραδίδεται, προσφέρεται παντοτεινὰ στὴ δική σου ! Ἀλλὰ κανεὶς δὲν πρέπει νὰ μάθῃ τὸν ἔρωτά μας, γιατὶ ἂν τὸν μάθῃ, κινδυνεύουμε νὰ χαθοῦμε καὶ οἱ δύο, ἀκοῦτε ; καὶ οἱ δύο».

Καὶ βλέποντας τὴν ταραχὴ τοῦ νέου σηκώχτηκε καὶ αὐτὴ στὸ ἄγαλμα καὶ ἔσπευσε νὰ προσθέσῃ :

»Ἀκοῦστέ με χωρὶς νὰ μὲ διακόψετε· ἡ στιγμές μας εἶνε πολύτιμες !... Τζερόνιμο σᾶς γνωρίζω ! σᾶς γνωρίζω ἀπ' τὴ μέρα ποὺ συναντηθήκαμε κάτου ἀπ' τὰ πλατάνια, ἀπ' τὴν ἡμέρα ὅπου τοῦ κάκου προσπαθήσατε ν' ἀκολουθήσετε τὰ ἴχνη μου... Ξέρω τοὺς στίχους σας, εἶδα τὶς εἰκόνες σας, ξέρω τὸν ἔρωτα ποὺ σᾶς ἐνέπνευσα ! Ὁ ἔρως αὐτὸς ποὺ τόσον καιρὸ τὸν λαχταροῦσα, ποὺ ἦταν τὸ μοναδικὸ ὄνειρό μου, ποὺ δὲν ἔλπιζα ποτὲ νὰ πραγματοποιηθῇ, ἀπ' τὴν στιγμὴ ποὺ σᾶς εἶδα ἐνοιωσα ὅτι θὰ ἐπραγματοποιεῖτο καὶ γιὰ μένα ἐπὶ τέλους χάρις σὲ σᾶς ! Καὶ τότε ἄρχισα ἐγὼ νὰ σᾶς ἀκολουθῶ· ζήτησα ὅλες τὶς πληροφορίες ποὺ μποροῦσα νὰ ζητήσω γιὰ σᾶς, ἐρεύνησα κρυφά, μελέτησα ὅλη τὴ ζωή σας. Μὰ κάτι ὅμως μοῦ ἔλειπε· μοῦ ἔλειπε ἡ ἀπόδειξι· ὅτι μὲ ἀγαπᾶτε, ἀπόδειξη δύσκολη ποὺ ἀπεράσισα ὅμως ὡς τόσο νὰ σᾶς τὴ ζητήσω !... Τζερόνιμο θέλω νὰ βεβαιωθῶ ἂν μ' ἀγαπᾶτε· καὶ νὰ γιατὶ βρισκομαι τὴν ὥρα αὐτὴ μπροστά σας !»

Ἐσιώπησε· ὁ Τζερόνιμο ἀνατρίχιαζε ὅλος ἀκούοντας τὰ γλυκὰ καὶ τόσο σοβαρὰ ἐκεῖνα λόγια· ἡ καρδιά του χτυποῦσε ἀπὸ ἕνα ἀνείπωτο αἴσθημα, ἀπὸ μία ἀπερίγραπτη συγκίνηση. «Ἀπόδειξη !...» φώναξε καὶ ὅλη ἡ ψυχή του ὑπῆρχε μέσα στὴν ἀναφώνησή του αὐτή. Ἡ φωνή του ἐξέφραζε τὴν πίστη, τὴν ἐμπιστοσύνη του, τὴν τελεία παράδοσή του στὸν ἔρωτα ποὺ ἐγέμιζε τὰ στήθη του, τὴν ὁλοκλήρωση τοῦ ἑαυτοῦ του.

«Ἀπόδειξη !.. Ὤ, καὶ μήπως δὲν εἶνε δική σας ὅλη μου ἡ ζωή ;»

— Σᾶς πιστεύω, ἐπανέλαβε ἡ ἄγνωστη καθὼς σηκώθηκε ἀφήνοντας θέση γι' αὐτὸν κοντά της, ἐπάνω στὸ μαρμάρινο κάθισμα ὅπου εἶχε καταπέσει, σᾶς πιστεύω, ὡς τόσο ὅμως πρέπει νὰ ζητήσω νὰ μοῦ ὁρκισθῆτε. Πεῖτε μου, νοιώθετε τὴ δύναμη νὰ ὑποταχθῆτε δίχως ὅρους, στὸ νόμο ποὺ θὰ ἐπιβάλω στὸν ἔρωτά σας ;

Τελειώνοντας τὶς λέξεις αὐτὲς τοῦ ἔδωκε τρέμοντας τὸ χέρι της. Ὁ Τζερόνιμο τὸ ἁρπαξε, κόλλησε ἀπάνω τὰ φλογερά του χείλη, καὶ τρέμοντας αὐτὸς ἀκόμη περισσότερο, ψιθύρισε : «Ἄ ! πεῖτε μου, τί ζητεῖτε ;»

— Σᾶς εἶπα ὅτι ὁ ἔρωτας αὐτὸς μπορεῖ νὰ μᾶς καταστρέψῃ καὶ τοὺς δυὸ Τζερόνιμο ! Θὰ μᾶς καταστρέψῃ ἂν δὲν σκεπαστῇ μὲ βαθύτατο μυστήριο. Πρέπει νὰ τὸν κρύψουμε κι' ἀπ' αὐτὸ, ἀκόμη τὸ φῶς τῆς ἡμέρας κι' ἀπ' αὐτὸν ἀκόμη τὸν ἀέρα ποὺ ἀναπνέομε. Ὁρκισθῆτε μου λοιπὸν σ' ὅ,τι ἱερώτερο ἔχετε ὅτι θ' ἀρκεσθῆτε στὴν ἀγάπη μου, καὶ δὲν θὰ θελήσετε ποτὲ νὰ μὲ γνωρίσετε, νὰ μὲ ἰδῆτε, νὰ συναντηθῆτε μαζί μου, ἐκτὸς μόνον ὅταν θελήσω ἐγώ, ὁρκισθῆτε μου ὅτι δὲν θὰ ρωτήσετε κανέναν οὔτε καὶ γι' αὐτὸ τὸ ὀνομά μου ἀκόμη !

— Οὔτε καὶ γιὰ τὸνομά σας ; διέκοψε ὁ Τζερόνιμο μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε. Μὰ τί μυστήριο λοιπὸν εἶνε αὐτό, πέστε μου, τί μπορεῖτε νὰ φοβᾶστε ἀπὸ μένα ;

— Τίποτε ἀπὸ σᾶς, ἀλλὰ γιὰ σᾶς τὰ πάντα Τζερόνιμο ! Τύχη τρομερὴ κυβερνᾷ τὴ ζωή μου καὶ ἀπειλεῖ ὅσους ζοῦνε τριγύρω μου. Μόνον ἕνας ἔρωτας ὅπως τὸν ὀνειρεύτηκα, μποροῦσε νὰ ρίξῃ κάποιο φῶς, κάποια χαρὰ στὶς μονότονες μέρες μου. Κάποτε ἀνέτειλε γιὰ μένα ὁ ἔρως αὐτός, ἀλλὰ ἔσβυσε, ἀλλοίμονο, πολὺ γοήγορα. Σήμερα ἀνατέλλει καὶ πάλιν. Καὶ νὰ φοβοῦμαι ὅτι κι' αὐτὸν θὰ τὸν χάσω, φοβοῦμαι ὅτι καὶ αὐτὸς θὰ περάσῃ σὰν ὀπτασία, σὰν χίμαιρα ! Φύγετε λοιπόν, Τζερόνιμε, χαίρετε ! Λησμονῆστε γιὰ πάντα τὴν συνομιλία μας αὐτήν, τὸ μέρος αὐτό, τὴν ἀπαίσια αὐτὴ ὥρα !»

Τελειώνοντας τὶς λέξεις αὐτὲς θέλησε νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ φύγῃ ἀλλ' ὁ Τζερόνιμο τὴν ἐκράτησε καὶ γονατίζοντας μπρὸς στὰ πόδια της :

—«Ὄχι ! ὄχι !, ἐφώναξε ἱκετευτικά· δὲν εἶνε δυνατόν, δὲν μπορεῖτε νὰ φύγετε ! ἡ ζωή μου εἶνε δική σας, εἶνε δεμένη στὸν ἦχο τῆς φωνῆς σας ! Ὅποια καὶ ἂν εἶστε, ὁποιοδήποτε μυστήριο καὶ ἂν σᾶς σκεπάζῃ, δέχομαι τὸ νόμο ποὺ μοῦ ἐπιβάλλετε, ὑποκύπτω ἐντελῶς, ἀνεπιφύλακτα καὶ γιὰ πάντα !

Τρέμοντας ἀπ' τὴ συγκίνηση, μὴν μπορώντας νὰ σταθῇ στὰ πόδια της, ἡ ἄγνωστη ξανάπεσε στὸ μάρμαρο, καὶ γέροντας γυρισμένα στὸν Τζερόνιμο, τὸν γονατισμένο ἐμπρὸς στὰ πόδια της, φιλοῦσε εὐτυχισμένη :

—« Τὸ ἤξερα, Θεέ μου ! Ὄχι, ὄχι, δὲν γελάστηκα !»

»Ἀκούγοντας τὴν ἀγαπημένη φωνὴ ὁ Τζερόνιμο σήκωσε τὰ μάτια του. Τὸ πέπλος ποὺ σκέπαζε τὸ μέτωπο τῆς συλφίδας εἶχε ξεφύγει ἀπ' τὴν χρυσοκαρφίτσα ποὺ τὸν κρατοῦσε καὶ κυμάτιζε ἐπάνω στοὺς ἀλαβάστρινους ὤμους της, ἀφ' νοντας νὰ φαίνεται τὴν ἀντινοβόλο καλλονὴ τοῦ ὠχροῦ ἐκείνου ἀπὸ τὸ πάθος, τὴν ἀβεβαιότητα καὶ τὸν φόβο μετώπου της. Ἕνα δάκρυ ἔτρεμε στὶς μακρὲς μαῦρες βλεφαρίδες τῆς ἄγνωστης, δάκρυ ποὺ εἶτανε σὰν στάλα δροσιᾶς σὲ πέταλα ρόδου.

— Ναί, ὁρκίζομαι σ' ὅ,τι θέλετε, ἐψιθύρισε ὁ νέος τρελλὸς ἀπ' ἀγάπη. "Ω ! φτάνει νὰ μὲ ἀγαπᾷς, φτάνει νὰ εἶσαι δική μου· τί μ' ἐνδιαφέρουν τὰ μυστήριά σου καὶ τ' ὄνομά σου ; θὰ πῶ ὅτι ἕνας ἄγγελος κατέβηκε γιὰ μένα ἀπ' τὸν οὐρανό ! Καὶ τόνομα ποὺ θὰ σοῦ δώσω, ἀγαπημένη μου, σ' ὁρκίζομαι ὅτι κανένα ἄλλο ὄνομα ἐκτὸς ἀπὸ τὸ δικό μου δὲ θὰ τὸ προφέρῃ ποτέ !»

***

Εἶχε περάσει ἀρκετὸς καιρὸς ἀπὸ οἱ δυο φίλοι ἐγεύονταν τὴν μεγαλύτερη εὐτυχία, ὅταν αἴφνης μιὰ μέρα ἄκουσε ὁ Τζερόνιμο τὴν ἀγαπημένη του νὰ τοῦ λέγῃ:

— Πρέπει νὰ γυρίσω στὴ Φλωρεντία· πρέπει ν' ἀρήσω τὸ Πραντολίνο γιὰ λίγες ἑβδομάδες. Μὴν ἀπομακρυνθῇς ἀπὸ τὰ μοναχικὰ αὐτὰ μέρη ὅπου συναντώμαστε καὶ περίμενε τὴν ἐπιστροφή μου. "Ω, πές μου, ἀγαπημένε μου, μοῦ ὑπόσχεσαι, μοῦ ὁρκίζεσαι ὅτι θὰ ὑπακούσῃς σ' αὐτὸ ποὺ σοῦ εἶπα ;

— Καὶ σύ, ἀπήντησε ὁ νέος, νοιώθοντας κάποιο φόβο ποὺ δὲν μπορεῖ ἐπιστρέψῃς γλήγορα ; Ἡ ἄγνωστη σιώπησε μιὰ στιγμὴ παραδομένη σ' ἕνα βαθὺ ρεμβασμό, μαζεύοντας λὲς ὅλες τὶς δυνάμεις της γιὰ νὰ ξεστομίσῃ ἐκεῖνο ποὺ ἤθελε νὰ πῇ.

Αἴφνης ὑψώνοντας τὸ χέρι της ποὺ ἔτρεμε, φώναξε: ἄκουστε ἄκουσε !.. μὰ δὲν μπόρεσε νὰ προχωρήσῃ· καὶ ἡ φωνὴ ἔσβυσε στὰ χείλια της.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη πίσω ἀπ' τοὺς τοίχους καὶ τὰ δέντρα πού ἔκρυβαν τοὺς δυὸ νέους ἕνας ἀπρόοπτος κρότος ἀκούστηκε· ὁλόκληρη ἡ πεδιάδα ἀντήχησε ἀπὸ κύλισμα ἁρμάτων, χλιμίντρισμα ἀλόγων καὶ θόρυβο ὅπλων. Αἰφνιδίας λάμψη ἐφώτισε τὸ μέρος ὅπου βρισκόνταν οἱ δυὸ νέοι καὶ δάδες ποὺ ἐπρόβαιναν διαδοχικὰ φώτισαν τὸ σκότος τῆς νύχτας.

— Ὁ δούκας ! ὁ δούκας ! ἐκραύγασαν μυριάδες φωνές. Ζήτω ὁ δούκας !

Ἡ ἄγνωση σηκώθηκε μ' ἕνα πήδημα, ὠχρή, ρίχνοντας γύρω της βλέμματα γεμάτα τρόμο.

— Ὤ δυστυχία ! δυστυχία ! Τζερόνιμο φύγε !, εἶπε γρήγορα στὸν ζωγράφο. Θυμήσου τὶς ὑποσχέσεις σου· θὰ θυμοῦμαι καὶ γὼ τὶς δικές μου· σὲ λίγο θὰ λάβῃς εἰδήσεις μου. Καὶ χωρὶς νὰ περιμένῃ ἀπάντηση ὥρμησε πρὸς τὴν πλησιέστερη δεντροστοιχία καὶ



— "Ἄκουσε !... "Ἄκουσε !... τοῦ εἶπε.

σὲ νὰ καταπνίξῃ, καὶ σὺ μοῦ ὁρκίζεσαι ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃς καὶ θὰ ἐπιστρέψῃς γλήγορα ; Ἡ ἄγνωση σιώπησε μιὰ στιγμὴ παραδομένη σ' ἕνα βαθὺ ρεμβασμό, μαζεύοντας λὲς ὅλες τὶς δυνάμεις της γιὰ νὰ ξεστομίσῃ ἐκεῖνο ποὺ ἤθελε νὰ πῇ.

Αἴφνης ὑψώνοντας τὸ χέρι της ποὺ ἔτρεμε, φώναξε: ἄκουστε ἄκουσε !.. μὰ δὲν μπόρεσε νὰ προχωρήσῃ· καὶ ἡ φωνὴ ἔσβυσε στὰ χείλια της.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη πίσω ἀπ' τοὺς τοίχους καὶ τὰ δέντρα πού ἔκρυβαν τοὺς δυὸ νέους ἕνας ἀπρόοπτος κρότος ἀκούστηκε· ὁλόκληρη ἡ πεδιάδα ἀντήχησε ἀπὸ κύλισμα ἁρμάτων, χλιμίντρισμα ἀλόγων καὶ θόρυβο ὅπλων. Αἰφνιδίας λάμψη ἐφώτισε τὸ μέρος ὅπου βρισκόνταν οἱ δυὸ νέοι καὶ δάδες ποὺ ἐπρόβαιναν διαδοχικὰ φώτισαν τὸ σκότος τῆς νύχτας.

— Ὁ δούκας ! ὁ δούκας ! ἐκραύγασαν μυριάδες φωνές. Ζήτω ὁ δούκας !

Ἡ ἄγνωση σηκώθηκε μ' ἕνα πήδημα, ὠχρή, ρίχνοντας γύρω της βλέμματα γεμάτα τρόμο.

— "Ω δυστυχία ! δυστυχία ! Τζερόνιμο φύγε !, εἶπε γρήγορα στὸν ζωγράφο. Θυμήσου τὶς ὑποσχέσεις σου· θὰ θυμοῦμαι καὶ γὼ τὶς δικές μου· σὲ λίγο θὰ λάβῃς εἰδήσεις μου. Καὶ χωρὶς νὰ περιμένῃ ἀπάντηση ὥρμησε πρὸς τὴν πλησιέστερη δεντροστοιχία καὶ

(*) Μικρὴ πόλις τῆς Τοσκάνας.

ἔγινε ἄφαντη.

***

Πέρασαν ὀκτώ, δεκαπέντε μέρες, πέρασε ἕνας μῆνας ὁλόκληρος καὶ ὁ Τζερόνιμο δὲν ἔπαιρνε καμμιὰ εἴδηση. Εἶχε ἀρχίσει ν' ἀπελπίζεται καὶ νὰ πιστεύῃ ὅτι ὅλα ὅσα τοῦ εἶχε πεῖ ἡ λατρευτή του ἄγνωση ἦταν μιὰ αἰσχρὴ προσποίηση. Ἀλλ' ὅσο περνοῦσε ὁ καιρὸς τόσο ἐθέριευε καὶ ἡ ἀγάπη του, καὶ ἦταν ἕτοιμος ν' ἀψηφήσῃ χίλιους θανάτους ἂν μποροῦσε καὶ μιὰ φορὰ ἀκόμη νὰ τὴν δῇ, νὰ τῆς μιλήσῃ, νὰ τὴ σφίξῃ στὴν ἀγκαλιά του. Καὶ ἔξαφνα νά ! μιὰ μέρα ἔφτασαν οἱ εἰδήσεις ποὺ τόσο περίμενε· ἔλοβε ἕνα γράμμα χωρὶς ἡμερομηνία καὶ τόπο προελεύσεως ποὺ περιεῖχε τ' ἀκόλουθα :

«Λίγα μόνον λόγια, θὰ σοῦ πῶ, Τζερόνιμο· λίγα μόνον λόγια καὶ αὐτὰ λιτότατα, ἐπίτηδες σὰν ἐκεῖνα ποὺ λέμε στοὺς πεθαμένους. Δὲν θὰ ξαναϊδωθοῦμε ποτὲ πιά. Ἄν σ' ἔκανα δυστυχισμένο μὴ μὲ καταραστεῖς. Τὸ λάθος μου θὰ τὸ πληρώσω μὲ ὁλόκληρη ζωὴ ἀγωνίας καὶ ἀπελπισίας. Ἔπρεπε νὰ προβλέψω ὅτι ἡ ἀδυσώπητη Μοῖρα ποὺ μὲ καταδιώκει καὶ ποὺ μᾶς χωρίζει τώρα θὰ σκέπαζε καὶ σένα μὲς στὸ μαῦρο της δίχτυ· ἔπρεπε νὰ τὸ προβλέψω καὶ τὸ προεῖπα ἀλλ' ἡ ἀγάπη μου ἦτανε δυνατωτέρη ἀπ' τὴ λογική, ὡς τόσο πίστεψέ με Τζερόνιμο, ὅτι σ' ἀγαπῶ, ὅσος ποτὲ δὲν ἀγαπήθηκε ἄνθρωπος, ὅτι θὰ σὲ ἀγαπῶ πάντοτε μὲ ὅλον τὸν τρομερὸ φραγμὸ ποὺ ὀρθώνεται σήμερα μεταξύ μας. Σ' ἀγαπῶ, Τζερόνιμο, καὶ γι' αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ σ' ἀποθάνομαι νὰ κινδυνεύῃς ἐξ αἰτίας μου. Ὁ θάνατος πλανᾶται ἐπάνω ἀπ' τὸ κεφάλι σου· ὅσο μένεις στὴν Τοσκάνα. Φύγε λοιπόν, φύγε μακρυὰ καὶ πνῖξε στὰ βάθη τῆς ψυχῆς σου τὸν ἔρωτά μας. Καὶ ἔνα σου κίνημα καὶ μιά σου λέξη θὰ εἶνε ἡ ἀμείλικτη καταδίκη σου· κανένα καταφύγιο, καμμιὰ ἐρημιά, καὶ ἡ πιὸ μακρυνὴ καὶ ἡ πιὸ ἄγνωστη δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ σὲ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸ τρομερὸ χέρι ποὺ μᾶς χωρίζει...»

***

Ὁ λαὸς τῆς Φλωρεντίας στριμώχνονταν στὴν μεγάλη πλατεῖα τῆς πόλεως ἐμπρὸς στὸ παλάτι τοῦ δούκα. Ἦταν γιορτή· ἡ καμπάνες ἐσήμαιναν, κανονιὲς πέρταν σὲ κανονικὰ διαστήματα καὶ ἡ στρατιωτικὴ μουσικὴ ἀποκρίνονταν στοὺς θορύβους τῶν σαλπίγγων, καὶ στοὺς τυμπανισμοὺς τοῦ προελαύνοντος στρατοῦ.

Ὁ Φραγκίσκος ὁ Β'. τῶν Μεδίκων, δούκας τῆς Φλωρεντίας, παντρευότανε τὴν ἡμέρα ἐκείνη, τὴν Μπιάνκα Στερέλλα, μιὰ ὡραιοτάτη κοπέλλα ἀπ' τὴν Βενετία. Ὁ κόσμος ὅλος ἐσκολίαζε τὴν ὀμορφιὰ της ἀλλὰ καὶ σ' ὅλους ἔκαμε ἐντύπωση ἡ χλωμάδα καὶ ἡ μελαγχολία τῆς ὡραίας δούκισσας. Ὡς τόσο ἡ συνοδία εἶχε φτάσει στὴν θύρα τῆς ἐκκλησίας, ὅπου θὰ γινότανε ἡ τελετὴ τοῦ γάμου. Ἡ Μπιάνκα ἀκολουθοῦμενη ἀπὸ λαμπρὴ συνοδία κυριῶν καὶ αὐλικῶν κατέβηκε ἀπὸ τὸ ἁμάξι. Ὁ θανιασμὸς καὶ ἡ ἐπισημότης τῆς στιγμῆς ἔναμαν ὅλους νὰ σιωπήσουν. Καὶ ἔξαφνα μὲς στὴν μεγάλη ἐκείνη σιωπὴ μιὰ κραυγὴ ἀκράτητου πόνου ἀντήχησε :

«Εἶνε αὐτή ! εἶνε αὐτή ! ἔκραξε ἡ φωνὴ ἀπελπισμένα. Καὶ ξεφεύγοντας ἀπ' τὰ χέρια τῶν στρατιωτῶν ποὺ μάταια προσπαθοῦσαν νὰ τὸν κρατήσουν, ἕνας νέος σὰν τρελλὸς ἔκλισε λιπόθυμος στὰ πόδια τῆς δούκισσας. Ὅταν ἄκουσε τὴν φωνὴ ἐκείνη ἡ ὡραία Βενεσιάνα ἐστάθηκε σὰν ἀστραπὴ στὰ ὠχρά της μάγουλα χύθηκε μία κοκκινάδα. Ὕστερα ἔριξε ἕνα βλέμμα ψυχρὸ στὸν νέο καὶ γύρισε ἤρεμα στὴν ἐκκλησία.

***

Τὴν ἄλλη μέρα ἕνας δμιλος ἀπὸ περιέργους στεκότανε στὶς ὄχθες τοῦ Ἄρνου ποταμοῦ. Τὰ κύματα εἶχαν βγάλει πρὸ ὀλίγου ἐκεῖ τὸ πτῶμα ἑνὸς νέου ποὺ στὸ στῆθός του εἶχε τρεῖς πληγὲς ἀπὸ στιλέτο. Ὀδυστυχισμένος δὲν εἶχε τίποτε ἀπάνω του ποὺ νὰ μποροῦσε νὰ δείξῃ ποῖος ἦταν. Ὡς τόσο μία γριὰ ποὺ φαινότανε ἀπ' τὰ φτωχικὰ της ροῦχα ὅτι ἦταν ὑπηρέτρια, ἀφοῦ κύτταξε ἀδιάφορη πολλὴν ὥρα τὸ πένθιμο ἐκεῖνο θέαμα, ἀπομακρύνθηκε ψιθυρίζοντας τὸ ὄνομα τοῦ Τζερόνιμο. Κανεὶς ὅμως δὲν ἔμαθε ποιὰ ἦταν ἡ αἰτία τοῦ προφόρου ἐκείνου θανάτου· καὶ ἂν ὁ νέος εἶχε μόνος του σκοτωθεῖ ἢ ἂν χέρι ἐχθρικὸ τὸν εἶχε σκοτώσει.

Ἀνσέλμο Τάρμπι

ΤΑ ΡΕΚΟΡ ΤΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΩΝ

Οἱ ἀμερικανοὶ πεθαίνουν γιὰ τὰ ρεκὸρ καὶ γιὰ τὰ κολοσσιαῖα πράγματα. Ἐννοοῦν παντοῦ καὶ πάντοτε νὰ ἔχουν τὸ ρεκόρ. Τὰ ἐργοστάσιά τους εἶνε τὰ «μεγαλείτερα τοῦ κόσμου», οἱ ἀτμομηχανές τους εἶνε αἱ «ἰσχυρότεραι τοῦ κόσμου», τὰ σπίτια τους εἶνε τὰ «ψηλότερα τοῦ κόσμου» κλπ.

Ἐν τούτοις κάποια ἀμερικανικὴ ἐφημερὶς παρατηρεῖ μὲ πικρίαν ὅτι οἱ ἀμερικανοὶ δὲν ἔχουν ὅλα τὰ ρεκὸρ καὶ ἀναφέρει ἐκεῖνα ποὺ κατέχουν ξένοι.

Ἡ ὑψηλότερη καπνοδόχος τοῦ κόσμου π. χ. βρίσκεται στὴ Γλασκώβη τῆς Σκωτίας, τὸ μεγαλύτερο Πανεπιστήμιο τοῦ κόσμου, τὸ Ἐλ' Ἀζζάρ, βρίσκεται στὸ Κάϊρο, τὸ ἀρχαιότερο Λύκειο τοῦ κόσμου εἶνε τῆς Ὀξφόρδης, ὁ ὑψηλότερος ὀβελίσκος βρίσκεται στὴν Αἴγυπτο, ἡ πιὸ ἀκμαία οἰκονομικῶς τράπεζα εἶνε ἡ τράπεζα τῆς Ἀγγλίας, τὸ βαθύτερο ἀνθρακωρυχεῖο τοῦ κόσμου εἶνε τὸ τῆς Λαμπὲρ (στὸ Βέλγιον) τὸ ὁποῖον ἔχει βάθος 1.000 καὶ πλέον μέτρα.

Τέλος, βεβαιοῦ ἡ ἰδία ἐφημερίς, τὸ πιὸ γενναιόδωρο κράτος τοῦ κόσμου εἶνε ἡ Ἀμερική.

ΚΑΙ ΤΟ
ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΦΥΛΛΟ ΤΟΥ
„ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ"
ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΝ
ΜΕ ΤΕΣΣΑΡΑΣ ΣΕΛΙΔΑΣ ΕΠΙΠΛΕΟΝ
Μὲ θαυμασίαν ὕλην καὶ ἐκλεκτὰς εἰκόνας



ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Η ΜΕΓΑΛΟΦΥΪΑ ΚΙ' Η ΤΡΕΛΛΑ

Ἂν καὶ θὰ φανῇ παραδοξολογία στοὺς ἀναγνώστας μας, ἐν τούτοις εἶναι ἀποδειγμένο γεγονὸς ὅτι ἡ μεγαλοφυΐα κι' ἡ τρέλλα συγγενεύουν. Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς γνώμης ταύτης τὴν ὁποίαν διετύπωσε κι' ὁ Λομπρόζο ἀναφέρουμε μερικὰ παραδείγματα παρμένα ἀπὸ τὴ ζωὴ διασήμων συγγραφέων.

Ὁ μεγάλος ἄγγλος μυθιστοριογράφος Δίκενς ὑπέφερε ἀπὸ ρευματισμούς, παραλυσία, ἀϋπνία κι' ἄλλες νευρικὲς ἀσθένειες. Ὁ μέγας Ἀμερικανὸς ποιητὴς Ἔντγκαρ Πόε, ὁ συγγραφεὺς τῶν παραδοξοτέρων φανταστικῶν διηγημάτων, πολλὲς φορὲς ἀπεπειράθη νὰ αὐτοκτονήσῃ.

Τὸ ἴδιο ὁμολόγησε ὅτι σκεφτόταν κάποτε νὰ κάμη καὶ ἡ Γεωργία Σάνδη.

Ὁ Κόλλινς, μέγας καὶ αὐτὸς μυθιστοριογράφος, τόσο πολὺ ὑπέφερε ἀπὸ τὰ νεῦρα του ὥστε ἔκανε κατάχρηση στὰ οἰνοπνευματώδη ποτά.

Ἡ δοξασμένη συγγραφεὺς Γεωργία Ἔλλιοτ ὑπέφερε φοβερὰ ἀπὸ ἀτονία τῶν νεύρων καὶ αὐτὸς ὁ Βάλτερ Σκὼτ ὁμολογοῦσε πῶς ἔβλεπε ὀπτασίες.

Ὁ Κούπερ ἀπεπειράθη νὰ αὐτοκτονήσῃ, ἐκλείστηκε σ' ἕνα φρενοκομεῖο κι' ὕστερα ἀπὸ κάμποσον καιρὸ πέθανε τρελλός. Τὴν αὐτὴ τύχη εἶχε κι' ὁ μέγας διηγηματογράφος Γκὺ ντὲ Μωπασσάν.

Ὁ Σουίφτ, ὁ συγγραφεὺς τῶν «Ταξειδιῶν τοῦ Γκυλιβερ», φοβόταν σ' ὅλη τὴ ζωὴ του μήπως τρελλαθῇ καὶ μόνο ὁ θάνατος τὸν ἀπάλλαξε ἀπ' αὐτὴ τὴν τρομερὴ ἀμφιβολία.

Ὁ Μπαλζὰκ ἔζοῦσε πάντα σὲ μιὰ καλύβα, συνήθιζε νὰ κοιμᾶται ἀπὸ τὶς ἕξη τὸ βράδυ ὡς τὰ μεσάνυχτα καὶ νὰ ἐργάζεται ἀδιάκοπα δώδεκα καὶ εἴκοσι ὥρες, ντυνόταν μὲ τὴν ὁλόλευκη στολὴ τῶν Δομινικανῶν μοναχῶν, εἶχε γύρω του δώδεκα κεριὰ ἀναμένα καὶ μόνος του ἐργαζόταν μὲς στὴ νεκρικὴ σιγὴ τῆς καλύβας του...

Ἀλλὰ μήπως κι' ἀπὸ τοὺς δικούς μας ὁ Γεώργιος Βιζυηνὸς καὶ ὁ Μιχαὴλ Μητσάκης δυὸ δόξες τοῦ Ἑλληνικοῦ Παρνασσοῦ, δὲν ἀπέθαναν ἔρημοι καὶ δυστυχισμένοι μὲς στὸ φρενοκομεῖο ;

Ἐπίσης λίγο ἢ πολὺ τρελλοὶ εἶνε κι' οἱ μεγάλοι μουσουργοί, ποὺ μὲ τ' ἀριστουργήματά τους καταθέλγουν ὅλον τὸν κόσμο. Οἱ βιογραφίες τοῦ Βάγνερ, τοῦ Μότσαρτ, τοῦ Μπετόβεν, τοῦ Μπάχ, τοῦ Χαίντελ, ἔχουν περιγραφὲς ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἀρνεῖται φανερὰ νὰ ὑπονοηθῇ ὅτι οἱ διαμονιοι αὐτοὶ ἄνδρες δὲν ἦταν τόσο καλὰ στὰ μυαλά τους. Ἀπὸ τοὺς ἡθοποιοὺς τέλος ὁ μεγάλος Κὴν τρελλάθηκε σ' ἡλικία σαρανταπέντε χρόνων κι' ὁ πολὺς Κοκλὲν κλείστηκε στὸ φρενοκομεῖο.

Γι' αὐτὸ λοιπὸν ἂς μὴ παραξενευόμαστε ὅταν βλέπουμε μερικὲς ἀλλόκοτες πράξεις τῶν μεγάλων συγχρόνων μας γιατὶ εἶνε σημεῖα... μεγαλοφυΐας !...

ΟΙ ΛΥΤΕΣ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΜΑΣ

Ὀρθὲς λύσεις τοῦ διαγωνισμοῦ τῶν «Δικτύων τῆς ἀράχνης» ἀπέστειλαν μέχρι τῆς 15ης Ἰανουαρίου οἱ κ.κ. Ἀθανάσιος Κοντάκης-Καισαρεύς, Εὐάγγελος Κόκκινος Μυτιλήνη, Πηνελόπη Ἀναστασιάδου Α. Π. 20 Θεσσαλονίκη, Γεώργιος Χατζηδημητρίου Σιδηρόκαστρον, Κλέαρχος Μιμίκος Ἄγιον, Τσώννης Κέτσης Ἄνδρος, Δημ. Ραφαήλ, Μυτιλήνη, Βεκὰ Καπιμπέρο Ἀλεξάνδρεια, Δημ. Ἀνούσης Ἐνταῦθα, Γεώργιος Κατσαρὸς Τζαβέλλα 23 Θεσσαλονίκη, Ἀφοὶ Ἀλεξιάδου Βενιζέλου 36 Καβάλλα, Μιχαὴλ Χανδάνος Ἠράκλειον, Σπῦρος Χριστοφίδης Σταμπούλ, Ἀναστ. Ἀχμανδρίτης Λάρισσα, Ἄγγελος Σπινέλλης Πειραιὼς 44 Ἐνταῦθα, Ἰωάννης Ρίγος, Κ. Ἰ. Βαρδακώστας Λάρισσα, Ἰω. Μαλικούτης Μουτσοπούλου 113 Πειραιεύς, Μιχ. Περάκης Ἐλεξάνδρεια, Στέφ. Ἀνθόπουλος, Τσιμισκὴ 78 Θεσσαλονίκη, Δημ. Κουρκούτης Ἀποσκιὰ Λαρίσσης Ἐνταῦθα, Μιχ. Ράπτης Μαραθῶνος 71 Ἐνταῦθα, Μαγδολήνη Νικολακάκη Ἀγ. Ἐλευθέριος Πατήσια, Μαρίκα Τζανῆ Ἐνταῦθα, Θάνος Μαυράκης Ἐνταῦθα, Γ. Φωτεινὸς Ἀγ. Δούλοι Κερκύρας, Δ. Γαλάνης Πειραιὼς 1 Ἐνταῦθα, Σκ. Κωνσταντινίδης Φαβιέρου 60 Ἐνταῦθα, Ε. Π

ΑΠΟ ΤΑ ΟΘΩΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

ΤΑ ΣΚΙΑΔΙΚΑ

Τί βρῆκαν ἕνα πρωΐ στοὺς δρόμους οἱ Ἀθηναῖοι. Οἱ μυστηριώδεις φάκελλοι καὶ ὁ Ἐπαμεινώνδας Δεληγιώργης. Ἡ «Μυστικὴ Ἑταιρεία» καὶ ὁ Φαλές. Ἡ Σιφναίικες ψάθες στὰ κεφάλια τῶν νέων. Μιὰ ἐκηνὴ στὶς Κολῶνες. Ὅπου φανερώνεται ὁ Κωνσταντῖνος Κανάρης. Ζωηρὸ ἐπεισόδιο μὲ τὴν Ἀμαλία.

Ἡ 25η Μαρτίου 1859 εἶνε σημαντικὴ χρονολογία στὴν ἱστορία τῆς πρώτης μας δυναστείας. Τὸ πρωῒ ἐκεῖνο, ὅσοι ἐβγῆκαν ἀπὸ τὰ σπίτια τους γιὰ νὰ πᾶνε στὴν Ἐθνικὴ τελετή, βρῆκαν σκορπισμένους σὲ ὅλη τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ, στὴν ὁδὸν Αἰόλου, στὶς πλατεῖες καὶ σὲ ἄλλους ἀπόκεντρους ἀκόμη δρόμους, χιλιάδες φακέλλους. Μέσα στοὺς φακέλλους αὐτοὺς ἦταν κλεισμένα ἔντυπα ἐξυβριστικὰ γιὰ τὸν Ὄθωνα, τὴν Ἀμαλία καὶ ὅλη τὴν Αὐλή.

Ἡ Ἀστυνομία καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς ἐπῆραν ἀμέσως σὲ κίνηση, ἀλλ' οἱ λίβελλοι εἶχαν κυκλοφορήσει πιά. Ὁ Ὄθων ἔμαθε τὸ γεγονὸς στὴν ἐκκλησία καὶ ζάρωσε τὰ φρύδια.

Λίγον καιρὸ ἀργότερα, ἐκυκλοφόρησαν καὶ ἄλλα ἐξυβριστικὰ χαρτιά, χειρότερα ἀπὸ τὰ πρῶτα. Τὰ ἔντυπα αὐτὰ εἶχαν ἀντὶ ὑπογραφῆς τὴ φράσι :

«*Ἡ ἄγνωστος, ἀλλὰ πανίσχυρος λαϊκὴ θέλησις*».

Αἱ προκηρύξεις αὐτὲς ἐχαρακτήριζαν τὴν Κυβέρνησι ὡς ὑποδουλωμένη στοὺς ξένους καὶ συγκεκριμένως στὴ Ρωσσία καὶ τὴν Αὐστρία, τὴν κατηγοροῦσαν ἀκόμη ὅτι ἔπαιρνε τὶς διαταγές της ἀπὸ τὸν Ὄθωνα καὶ τὴν Ἀμαλία κλπ. Ἀκολούθως προανήγγειλαν ὡς ἀσφαλῆ καὶ προσεχεστάτην τὴν ἐκθρόνισι τῶν Βασιλέων καὶ ἐκάλουσαν τὸ λαὸ νὰ λάβῃ μέτρα γιὰ νὰ διατηρηθῇ ἡ τάξις μετὰ τὴ μεταβολὴ αὐτὴ καὶ νὰ μὴ κινδυνεύσῃ ἡ χώρα.

Ἡ φήμη ἀπέδιδε τὴ σύνταξι τῶν προκηρύξεων αὐτῶν σὲ μιὰ μυστικὴ Ἑταιρεία, κατὰ τὸν τύπο τῆς Φιλικῆς, ἡ ὁποία μάλιστα εἶχε προεδρό της τὸν Ἐπαμεινώνδα Δεληγιώργη, ζωηρότατο νέο τὴν ἐποχὴ ἐκείνη καὶ φανατικὸ ἀντιβασιλικό.

Τοῦτο ὅμως δὲν εἶνε ἐξακριβωμένο, ἂν κρίνουμε μάλιστα καὶ ἀπὸ τὴ σιωπὴ τοῦ Ἐπ. Δεληγιώργη, ὁ ὁποῖος ἐνῶ στὸ πολιτικό του Ἡμερολόγιο ὁμολογεῖ μὲ θάρρος ὅλες του τὶς πράξεις, γιὰ τὴν ὑπόθεση αὐτὴ δὲ λέει τίποτε. Ὥστε μάλλον πρέπει νὰ δεχθοῦμε ὅτι ὁ Ἐπ. Δεληγιώργης ἦταν ἀμέτοχος στὴν ἱστορία αὐτὴ τῶν προκηρύξεων.

***

Ἀλλὰ τὰ πράγματα ἀκολουθοῦσαν πιὰ τὴ μοιραία ἐξέλιξί τους. Κατὰ τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1859 εἶχε καταστισθεῖ στὰς Ἀθήνας μιὰ μυστικὴ Ἑταιρεία τῆς ὁποίας ἀρχηγὸς ἦταν ὁ ἀπόστρατος ἀξιωματικὸς Θεόδωρος Γ. Κολοκοτρώνης, ἀπόγονος τοῦ Στρατηλάτου, πολιτευόμενος καὶ δημοσιογράφων μὲ τὸ ψευδώνυμο Φαλές. Σκοπὸς τῆς Ἑταιρείας ἦτανε ν' ἀναγκασθῇ ὁ Βασιλεὺς ν' ἀπέχῃ ἀπὸ κάθε ἀνάμιξι στὶς ἐκλογές. Ἡ Ἑταιρεία αὐτὴ δὲν ἐσκόπευε νὰ ἐκθρονίσῃ τὸν Ὄθωνα, γιατὶ ἀνεγνώριζε ὅτι «ὅσον ὁ Βασιλεὺς ἐσωτερικῶς ἐποδοπάτει τὸ Σύνταγμα καὶ ἐξηυτέλιζε πάντας, τόσον ἐξωτερικῶς ἐτήρει τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ ἠγράζετο εἰλικρινῶς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῶν δούλων ὁμοφύλων, ἤτοι τῆς Μεγάλης Ἰδέας».

Σὲ διάστημα δύο μηνῶν ἔγιναν μέλη τῆς Μυστικῆς αὐτῆς Ἑταιρείας εἴκοσι βουλευταί, ἑκατὸν πενῆντα φοιτηταί καὶ μαθηταὶ σχολῶν, ὀκτὼ ἀξιωματικοί, τέσσαρες παπάδες, ἕνας ἀρχιεπίσκοπος (ὁ Μαντινείας Θεοφάνης) καὶ δύο ἀρθρογράφοι ἐφημερίδων : Ὁ διευθυντὴς τοῦ «Αἰῶνος» Ἰωάννης Φιλήμων καὶ ὁ γέρος Ἐμ. Ἀντωνιάδης, διευθυντὴς τῆς «Ἀθηνᾶς».

Μὲ τὸν καιρό, ὅμως, προσετέθησαν καὶ ἄλλοι, βιομήχανοι, ἔμποροι, ἐπιστήμονες. Ἡ Ἑταιρεία ἁπλώθηκε σὲ ὅλες τὶς τάξεις τοῦ λαοῦ τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἔγινε ἐπίφοβη. Σὲ κάθε στιγμὴ μποροῦσε νὰ δώσῃ τρομερὸ τράνταγμα στὸ Θρόνο.

Τέλος οἱ ὀπαδοὶ τῆς Ἑταιρείας ἀπεφάσισαν νὰ ἐκδηλωθοῦν. Οἱ ζωηρότεροι—ἰδίως οἱ νέοι—ἐρόρεσαν μεγάλες ψάθες στὸ κεφάλι, ἁλὲς ἀπὸ κεῖνες ποῦ φοροῦν οἱ χορικοὶ καὶ οἱ ἀγγειοπλάστες τῆς Σίφνου, ποὺ εἶχαν γιὰ μόνο στόλισμά τους μιὰ μπαμπακερὴ κορδέλλα μὲ τὰ ἐθνικά μας χρώματα. Στοὺς περιπάτους ἔβλεπε κανεὶς ὅλο καὶ περισσότερους Σκιαδοφόρους. "Ολα τὰ καταστήματα ἀνδρικῶν εἰδῶν ἀναγκάστηκαν νὰ προμηθευθοῦν τὶς ψάθες τῆς μόδας. Ἄρχισε νὰ γίνεται θόρυβος.

«*Τὸ ἁπλούστατον τοῦτο περιστατικὸν—λέγει ὁ ἱστορικὸς—ἐγέννησε σοβαρὰς ὑποψίας τῷ Ὄθωνι· οἱ δὲ ἀφωσιωμένοι ἀντὶ νὰ ἐξηγήσωσι αὐτό, ὡς ὤφειλον καὶ νὰ συμβουλεύσωσι τῷ ἀτυχεῖ ἡγεμόνι τὸν εὐγενῆ σκοπὸν τῶν φερόντων αὐτὰ νέων, ἀποβλεπόντων εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῆς ἐντοπίου βιομηχανίας, συνεβούλευσαν, φαίνεται αὐτὸν νὰ πίξῃ διὰ παντὸς τρόπου ἐν τοῖς σπαργάνοις τὴν συνωμοσίαν τῶν νέων*».

Καὶ τὰ πράγματα ἐπῆραν τὸ δρόμο τους : Μιὰ Κυριακή, ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας ἐπῆρε μαζί του μερικοὺς κλητῆρες ὡπλισμένους καὶ ἐπῆγε στὰς Στήλας τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς—στὶς «Κολῶνες»—ὅπου γινότανε τότε ὁ ἀπογευματινὸς περίπατος. «*Εἰς τὴν περιδιάβασιν ἦσαν πολλοὶ νεανίαι καὶ ἱκανὰ τὸν ἀριθμὸν τέρατα τῆς εὐμορφίας*»(ἤτοι καλλοναί) ὅπως μᾶς πληροφορεῖ σύγχρονος χρονογράφος, ὁ Κωνσταντῖνος Πῶπ, πατέρας τοῦ γνωστοῦ δημοσιογράφου καὶ πολιτευτοῦ. Οἱ νέοι φοροῦσαν τὰ «σκιάδια» τους. Ὁ ἀστυνόμος καὶ οἱ κλητῆρες, σείοντες ἀπειλητικῶς τὸ βούρδουλά τους—χαμομένον ἀπὸ νεῦρα βοδιοῦ ἢ σιλαχουρδά—ἄρχισαν νὰ ρίχνουν ἀπὸ τὰ κεφάλια τῶν νέων τὶς ψάθες τους καὶ γενικῶς νὰ τοὺς ἐξευτελίζουν. Μερικοὶ ἀντιστάθηκαν. Οἱ κλητῆρες, τότες ἔστησαν στὸ τιμῆμα καὶ τοὺς ἔδειραν, ἐνῷ ὁ Ἀστυνόμος ἐποδοπατοῦσε τὶς ψάθες καὶ ἐρράπιζε τοὺς ζωηρότερους Σκιαδιστάς.



Ἡ ἐλεεινὴ σκηνὴ ἐκράτησε ἀρκετὴ ὥρα, καὶ οἱ δυστυχισμένοι νέοι ἔγιναν ρεζίλι μπροστὰ στὶς ὡραῖες τους. Τὴν ἄλλη μέρα ἡ ἀντιπολιτευόμενες ἐφημερίδες ἔγραψαν δριμύτατα ἄρθρα ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως καὶ φοβέρες γιὰ τὸν Βασιλέα. Οἱ νέοι καὶ πλῆθος λαοῦ ἐπῆγαν στὸν Κωνσταντῖνο Κανάρη. Ὁ ἔνδοξος πυροπλήκτης τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν δυσαρεστημένος μὲ τὸν Ὄθωνα καὶ τὴν Κυβέρνησί του, καὶ γιὰ νὰ συγκεντρώσῃ περισσότερο στὸν ἑαυτό του τὴν ἀγάπη τῆς νεολαίας «*ἀπέδωτο πᾶσαν τιμήν, ἀξίωμα καὶ μισθὸν καὶ παρέστη ἐνώπιον τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ὡς ἁπλοῦς πένης ἰδιώτης*».

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε ἄγρια μέτρα ἐναντίον τῶν Σκιαδιστῶν. Ἀλλὰ συγχρόνως ὁ Ὄθων συνεβούλευσε τὸν προϊστάμενο ὑπουργὸ Α. Μιαούλη νὰ δημοσιεύσῃ τὸ πρόγραμμα τῆς 1ης Αὐγούστου στὸ 1859 διὰ τοῦ ὁποίου ἐπροκηρύσσοντο ἐλεύθεραι ἐκλογαί.

***

Ἕνα ἐπεισόδιο τῆς Ἀμαλίας μὲ τὸν ἀρχηγὸ τοῦ κινήματος τῶν Σκιαδιστῶν Θ. Γ. Κολοκοτρώνην εἶναι χαρακτηριστικό :

Ὁ Κολοκοτρώνης εἶχε ζητήσει τὴν παραίτησί του ἀπὸ τὸ στράτευμα καὶ μεγάλη δυσκολία τὴν ἐπέτυχε. Δέκα μέρες μετὰ τὴν κατάπαυσι τῆς ποιήσεώς της, προσεκλήθη ἀπὸ τὴν Ἀμαλία σὲ παρουσίασι.

— Εἶσαι λοιπὸν πάντοτε ἀντιπολιτευόμενος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλέως ; εἶπε ἡ Βασίλισσα μὲ τὴ συνηθισμένη της ἐξυπνάδα ποὺ δὲ κατώρθωνε νά τὴ συγκρατήσῃ. Εἶσαι σύντροφος τῶν τρελλῶν ἐνῷ γνωρίζεις ὅτι ἐγὼ σὲ εὐνοῶ καὶ δὲν πρέπει ν' ἀντιπολιτεύεσαι τοὺς ὑπουργούς !

— Ἔχω καὶ ἐγὼ ὡς βουλευτὴς τὰς πεποιθήσεις μου εἶπε ἤρεμα ὁ Κολοκοτρώνης, ἡ μᾶλλον γιὰ νὰ σοῦ ὁμολογήσω τὴν ἀλήθεια, Μεγαλειοτάτη, ζηλεύω τὰς Κυβερνήσεις σας. Ἐπιθυμῶ νὰ ἔχω καὶ ἐγὼ θέσι μεγάλη, νὰ λέγω ἀνοησίες, νὰ κάνω παρανομίες καὶ σκάνδαλα διαιρέσεις, χωρὶς νὰ μὲ παρεξηγῇ ἡ σεβαστή μου Βασίλισσα ἢ κανεὶς ἄλλος.

— Εἶσαι τρελλὸς καὶ αὐθάδης ! εἶπε ἡ Βασίλισσα περισσότερο ὀργισμένη.

— Ὅ,τι προέρχεται, ἐξηκολούθησε ἀτάραχος ὁ Κολοκοτρώνης, ἀπὸ φιλόκαλον Βασίλισσαν, ὅπως εἶσθε Ὑμεῖς, Μεγαλειοτάτη, τὴν ὁποίαν σέβομαι καὶ εὐγνωμονῶ ὡς πρώτιστα ἀπὸ τὰ κεφάλια τῶν νέων τῆς ψάθες τους καὶ γενικῶς νὰ τοὺς ἐξευτελίζουν. Μερικοὶ ἀντιστάθηκαν. Οἱ κλητῆρες, τότες ἔστησαν στὸ τιμῆμα καὶ τοὺς ἔδειραν, ἐνῷ ὁ Ἀστυνόμος ἐποδοπατοῦσε τὶς ψάθες καὶ ἐρράπιζε τοὺς ζωηρότερους Σκιαδιστάς.

ρέλι».

Σταμάτησε μιὰ στιγμή, ἔβγαλε ἀπ' τὸ τσαντάκι της ἕνα μανιτζήλι, σκουπίστηκε,καὶ ὕστερα ἐξηκολούθησε : «Ὁ ἄντρας ποὺ πῆρα ἦταν ἕνας ἀπατεών. Ξεγέλασε τὸν πατέρα μου, ὅπως εἶχε ξεγελάσει καὶ μένα. Ὅταν τὸ κατάλαβα ἦταν ἀργά· ἤμουν πιὰ μόνη στὸν κόσμο. Ἕνα παιδάκι ἤτανε μαζί του, ἕνα ἀγγελούδι, μοῦ πέθανε κι' αὐτό. Φτωχή, ἀπροστάτευτη, χωρὶς κανένα συγγενῆ, σ' ἕναν τόπο ποὺ πρώτη φορὰ πήγαινα, δὲν μπόρεσα τίποτε νὰ κάνω. Ἔπρεπε νὰ ὑπομείνω· καὶ ὑπόμενα. Ὑπόμενα τὰ πάντα· ἀφοῦ μὲ χόρτασε, μ' ἐκμεταλλεύθηκε κατόπιν σὰν μιὰ γυναίκα τοῦ δρόμου. Μ' ἔμαθε νὰ κλέβω στὰ χαρτιά, νὰ μεθῶ, νὰ πεογῶ τὶς νύχτες μου ὅπου τύχῃ. Ὅταν δὲν τοῦ εὕρισκα λεπτὰ μ' ἔβριζε μὲ τὰ χειρότερα λόγια καὶ ὕστερα μ' ἔδερνε. Ἔφερνε στὸ σπίτι μας διάφορους ἀνθρώπους, μὲ τοὺς ὁποίους μ' ἀνάγκαζε νὰ μένω μόνη.

Μιὰ μέρα λίγο ἔλειψε νὰ πάμε στὴν ἀστυνομία. Εἶχε φέρει δυὸ νοτιαμερικανοὺς σπίτι μας καὶ παίξαμε πόκερ. Ἐγώ, ἐπειδὴ ἐχάναμε, κατέφυγα στὸ συνειθισμένο κόλπο, ποὺ μοῦ εἶχε δασκαλέψει' ἀκούμπισα τὸ πόδι μου, κάτω ἀπ' τὸ τραπέζι στὰ γόνατα τοῦ ἑνὸς ἀπ' τοὺς νοτιαμερικανοὺς γιὰ νὰ τὸν κάνω νὰ μὴν προσέχῃ, στὸ παιχνίδι καὶ τὸν ἄλλον τὸν ἐκύτταζα μὲ τὸν προκλητικώτερο τρόπο στὰ μάτια. Ἀλλὰ κατάλαβαν φαίνεται γιατὶ τὰ ἔκαναν αὐτὰ καὶ μόλις ὁ ἄνδρας μου πῆγε νὰ σιάξῃ τὰ χαρτιά, μᾶς σταμάτησαν, μᾶς ἔβρισαν καὶ μᾶς ἀπείλησαν ὅτι θὰ μᾶς καταγγέλλαν στὴν ἀστυνομία. Εὐτυχῶς κάποιος φίλος μας παρενέβη καὶ μᾶς ἔσωσε. Αὐτὸ ἔγινε στὸ Ἀμβοῦργο· ἀπὸ κεῖ μὲ πῆρε καὶ πήγαμε στὴ Γαλλία, στὴν Ἀγγλία, στὴν Ἑλβετία. Ὅλη τὴν Εὐρώπη σχεδὸν γυρίσαμε. Στὸ τέλος μὴν ἀντέχοντας πιά, τὸν ἀφῆκα».

Σταμάτησε μιὰ στιγμὴ σὰν νὰ ἐδίσταζε νὰ ἐξακολουθήσῃ, κατόπιν ὅμως βρίσκοντας λές μιὰ ἄγρια ἡδονὴ στὴν κυνικὴ ἀλλὰ καὶ τόσο τραγικὴν αὐτὴν ἐξιστόρηση, ἐξηκολούθησε : «Τὸ κατραμύλισμά μου ἀπὸ δῶ καὶ πέρα ὑπῆρξε ἀκόμη πιὸ γοργό· ἔφτασα ὡς τὸ τελευταῖο σκαλὶ τῆς ταπεινώσεως. Ἔκανα κομπάσσα σὲ θέατρο, καμαριέρα,χορεύτρια σὲ καμπαρὲ καὶ ἔφτασε ἡέρα ὅπου ἔγινα καί...»

Τὴν διέκοψε· τοῦ ἔκανε κακὸ ἡ ἐξομολόγησή της· δὲν μποροῦσε νὰ βλέπῃ νὰ ταπεινώνεται ἔτσι μπροστά του, ἀπὸ μιὰ ἀδυναμία της, ἡ γυναίκα ποὺ εἶχε ἀγαπήσει μ' ὅλη τὴ δύναμη τῆς ψυχῆς του. Ἔπειτα δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ ποῦ θὰ κατέληγε ὅλη αὐτὴ ἡ ἱστορία καὶ αὐτὸ ἄρχισε νὰ τὸν ἐνοχλῇ.



Σὰ νὰ ἐμάντεψε τότε ἐκείνη τὴν σκέψη τοῦ Κουβελῆ, τοῦ εἶπε : «Ξέρω, θέλετε νὰ μάθετε γιατὶ σᾶς φώναξα· θὰ σᾶς τὸ πῶ».

Τὸν κύτταξε καὶ ἔπειτα, κάμνοντας μιὰ ὑπεράνθρωπη προσπάθεια, σὰν νὰ ἔπνιγε ἕνα ἀνεπιθύμητο ἀναγούλισμα, ἀντίθετα ἀπὸ πρὶν ὅπου μὲ μιὰ ἀπεγνωσμένη λὲς αὐταρέσκειο ξεδίπλωνε τὶς ματωμένες πτυχὲς τῆς ζωῆς της μποστά του, τοῦ εἶπε : «Δὲν ξέρω ἂν τὸ πιστέψετε τώρα πιά, ἀλλ' εἶνε ἀλήθεια· εἶστε ὁ μόνος ἄνθρωπος ποὺ αἰσθάνθηκα στὴ ζωή μου ὅτι μ' ἀγαπᾶ· σᾶς ἀγάπησα καὶ ἐγώ,ἀλλ' ὄχι ὅπως ἔσεῖς· ξέρω ὅτι ὑποφέρατε,ξέρω ὅτι χρειάστηκε νὰ περάσῃ καιρὸς γιὰ νὰ μὲ ξεχάσετε.Ἡ ἀγάπη σας αὐτὴ εἶνε τὸ μόνο πρᾶγμα ποὺ μοῦ μένει στὸν κόσμο· δὲν θέλω νὰ ἐξευτελιστῇ· θέλω νὰ μείνῃ τέτοια ποὺ ἦταν ὅταν τὴν πρωτοαισθανθήκατε. Ἀρκετὰ πράγματα κουρέλιασα, πολοπάτησα στὴ ζωή μου· ἂς μοῦ μείνῃ τοὐλάχιστον αὐτό. Αὔριο θὰ κάνω τὴν ἐμφάνισή μου σ' ἕνα καμπαρέ· χορεύω. Δὲν θὰ μείνω παρὰ λίγες μόνον μέρες στὴν Ἀθήνα. Στὴν Θεσσαλονίκη ἀπὸ κάποιον φίλο σας ποὺ ἦρθε ἐκεῖ γιὰ λίγο, ἔμαθα ὅτι πηγαίνετε κάπου—κάπου στὰ καμπαρέ· αὐτὸς μοῦ εἶπε καὶ τὴ διεύθυνσή σας.

Δὲν ἤθελα κατ' οὐδένα λόγον νὰ ἔρθω ἐδῶ ἀλλὰ μὲ ὑποχρέωσε ὁ Σίβριο, ὁ ἄντρας μὲ τὸν ὁποῖον ζῶ. Ἤτανε, μοῦτε, συμφέροντες οἱ ὅροι. Ἄλλωστε ποιὸς μὲ ξέρει ἐδῶ πέρα ; Δὲ θἄρθουν βέβαια νὰ μὲ δοῦν στὸ καμπαρὲ οἱ μεταξουργιῶτες, Ἔπειτα τὴν ἄλλη βδομάδα θἄμαι κιόλας φευγάτη. Κλείσαμε συμφωνία γιὰ τὸ Βελιγράδι.

— Λοιπὸν ἔχω τὸ λόγο σας πὼς δὲ θἀρθῆτε στὸ καμπαρέ, ὅσο εἶμαι ἐγὼ ἐδῶ πέρα ;

— Ναί.

Τὸν κύτταξε λίγες στιγμὲς στὰ μάτια γιὰ νὰ βεβαιωθῇ γι' αὐτὸ ποὺ τῆς ἔλεγε. Ὕστερα, σηκώθηκε, τὸν χαιρέτισε καὶ ἔφυγε σὰν κάτι νὰ τὴν πῆρε ἀπὸ κοντά του, μιὰ τυφλή, μεγάλη,ἀόρατη δύναμη,

Κλέων Παράσχος

ΓΝΩΜΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Ἡ σταυερότης στὸν ἔρωτα εἶνε ἡ μεγαλείτερη χίμαιρα.

Βωβενάργκ

Ὅταν ἀγαποῦν οἱ ἄντρες γίνονται κουτοὶ ἐνῶ οἱ γυναῖκες ὅταν ἀγαποῦν γίνονται πολὺ ἐξυπνότερες ἀπ' ὅ,τι φαίνονται. Μιὰ γυναῖκα βρίσκει ταχύτατα εἴκοσι τρόπους γιὰ νὰ κατορθώσῃ ἐκεῖνο ποὺ θέλει, σὲ κρίσιμη περίσταση, ἐνῶ εἴκοσι ἄντρες τίποτε οὔτε ἕνα τρόπο δὲ θὰ μποροῦσαν νὰ βροῦν.

Μπαλζὰκ

Στὸν ἔρωτα ἡ πεῖρα εἶνε ἕνας γιατρὸς ποὺ φτάνει μετὰ τὴν ἀσθένεια.

Μανταμ ντὲ Λὰ Τοὺρ

Στὸν πόλεμο τοῦ ἔρωτος μ' ἕναν μόνον τρόπο νικᾶ κανείς ; **Φαύγοντας.**

Ναπολέων

Ὁ ἔρως ἔχει περιόδους ὅπως ὁ πυρετός. Ὑπάρχουν μέρες ὅπου **νομίζει κανεὶς ὅτι γιατρεύτηκε· καὶ ἄλλες ὅπου νομίζει ὅτι πεθαίνει.**



ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Τοῦ Lecond de

Κοίταξε τὸ μικρὸ πουλὶ ποὺ στὸ βουνὸ πετώντας
ὁλογυρά του βλέποντας τὸν ἥλιο, τὴ δροσιὰ
μὲ τὴ χαρὰ περήφανα πετάει κελαδώντας
στὴ δροσερὴ τῆς ἄνοιξης πράσινη γλωρασιά.

Πῶς φτερουγίζει κοίταξε στὰ γάργαρα νερὰ
δπου τῶν δέντρων τὰ κλαδιὰ ἀρχίσανε ν' ἀνθίζουν
στὰ μυρωμένα λούλουδα πῶς πάει μὲ χαρὰ
κι' ἐκεῖνα μὲ τὸ θεῖο τους ἄρωμα τὸ ποτίζουν

Μὰ κάποτε φαρμακερὸ χωρὶς κι' αὐτὸ νὰ ἔρῃ
εἶνε τ' ἀγριολούλουδο, καὶ κεῖ π' ἀναζητεῖ
στὴν ἐμμοσφιὰ τὸν ἔρωτα ἡ μοῖρα του τοῦ φέρει
τὸ θάνατο, κι' ἡ ἀγάπη του στεφάνι τοῦ φορεῖ.

Ἔτσι κι' ἐγὼ στὰ χεῖλη σου μικρή μου ἀγαπημένη
πῶς ἤθελα ἀπὸ ἐνα σου νὰ εὕρισκα φιλὶ
τὸ θάνατο, ἀλλοίμονο τίποτε δὲ μοῦ μένει
παρὰ κάποιο ἀπόβραδο νὰ σβύσω σὰν πουλί.

ΣΤΡΟΦΕΣ

Τοῦ Jean Mor

Ἂς μαραθοῦν τὰ λούλουδα ἂς ἔρθει ἀνεμοζάλη
κι' ἂς πάψουνε τὰ ἥμιορφα τραγούδια οἱ αὐλοὶ
ποὺ θέλουνε τοὺς πόθους μας νὰ ζωντανέψουν πάλι
φέροντας μέσ' στὴ θύμηση κάποιο παλιὸ φιλί.

Πᾶμε τριγύρω νὰ σκορπᾶς ἀρώματα σὰν πρῶτα
ρὴ ρίγνεις πιὰ ἐπάνω μου αὐτὲς σου τὶς ματιὲς
γιατὶ ἀνάγκη, καίγομαι μονάχα,βλᾶ ρώτα
πῶς τὶς περνῶ τοῦ φοβεροῦ χειμῶνα τὶς νυχτιές.

Μὴ μὲ πλανεύεις τώρα πιὰ μ' αὐτὸ τὸ πλάνο γιάδι
καὶ μὴ μοῦ δίνεις γιὰ νὰ πιῶ ἀπ' τὸ γλυκὸ πιοτὸ
ποὺ τρέχει ἀπὸ τὰ χεῖλη σου· ἄσε με στὸ σκοτάδι
μὲ τὴν καρδιά μου ἀρρωστην,δύμε, νὰ περπατῶ.

ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΟΥ

Τοῦ Jean

Μικρό μου σπίτι ταπεινό, ἀγαπητό σὲ μένα
θὲ νὰ ζητήσουν γ' ἄδουνε στοὺς τοίχους κρεμασμένα
κάποιων ἀνθρώπων βλέμματα ποιὸς ξέρει τί στολίδι
ἴσως ὅτι στὸ σπίτι τους ἔχουν κι' αὐτοὶ τὰ ἴδια,
Μὰ ὄχι ! φτάνει ποὺ κρατῶ τὸ Λαφονταὶν στὰ χέρια
κι' ἀκόμα τὸν Κορνήλιο δυὸ τ' οὐρανοῦ ἀστέρια
Ὦ ! σπίτι ποὺ γενήθηκα μόνη μου σὺ ἐλπίδα
ὅπου ξυπνῶ χωρὶς καημιὰ στὸ νοῦ νἄχω φροντίδα
φωλιὰ ποὺ μόνος κατοικῶ χωρὶς πόθους νὰ ἔχω
τρεῖς μέρες τώρα μακρυὰ καὶ νύμαι πάλι τρέχω.
Σὲ χαιρετῶ νοιώθοντας μέσα μου τὴ χαρὰ
ἀγαπητές μου θύμησες πάρτε με στὰ φτερά.
Εἴσαστε σεῖς ἀληθινὰ ἐδῶ ἢ νὰ γελιέμαι
σᾶς βλέπω νἄτες ! μὲ χαρὰ σᾶς λέω δὲ βαστιέμαι
Ἀγαπητές μου θύμησες ἐλᾶτε τὴ φωλιά σας
νὰ χτίσητε στὸ σπίτι μου δός τε μου τὴ χαρά σας·

Μεταφρ. **Δ. Ν. Γαλάν**

Ὁ ΛΟΡΔΟΣ ΚΙΤΣΕΝΕΡ ΚΑΙ Η ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ

Στὰς ἀρχὰς τοῦ μεγάλου Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου ὁ ἀρχηγὸς τῶν Ἀγγλικῶν δυνάμεων τοῦ Γαλλικοῦ μετώπου Λόρδος Κίτσενερ μαθὲ κάποια ἡμέρα, ὅτι ἕνας νεοπάντρος ἀξιωματικὸς τοῦ Ἀγγλικοῦ στρατοῦ εἶχε δεχθῇ, στὸ μέτωπο ποὺ ἦταν τοποθετημένος, ἐπίσκεψη τῆς νεαρῆς γυναίκας του, τὴν ὁποίαν καὶ κατόπιν τοῦ ἀκόμα παρὰ τὴ διαταγή, ἡ ὁποία ἀπηγόρευε στοὺς ἀξιωματικοὺς νὰ συναναστρέφωνται γυναῖκες στὸ μέτωπο.

Ὁ Λόρδος Κίτσενερ ποὺ δὲν ἀστειευότανε διόλου μὲ τὴν πειθαρχία, ἀπεφάσισε νὰ βάλῃ τὰ πράγματα στὴ θέση τους. Ἔστειλε ὅμως ἤτανε συγχρόνως καὶ ἄνθρωπος διακριτικότατος γιὰ τὴν ἐντιμότητα καὶ τὴν εὐγένεια τῶν τρόπων, συνέταξε μόνος του καὶ σφράγισε τηλεγραφικὴ διαταγὴ πρὸς τὸν ἐν λόγῳ ἀξιωματικόν, ἡ ὁποία ἦταν τὰ ἑξῆς :

«Ἐπιστρέψατε στὴν Ἀγγλία ἀμέσως ἐσεῖς ἢ... ἡ γυναίκα σας».

Η ΠΡΩΤΗ ΚΡΗΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ Ο ΤΥΡΑΝΝΟΣ

Ὁ λέων τοῦ Ἁγίου Μάρκου γκρεμίζεται.— Ὁ Δοὺξ Μαρῖνος Γραδενῖγος πρόεδρος τῆς Κρητικῆς Δημοκρατίας.—Ἕνας ὅμως δὲν τὴν δέχεται καὶ δημιουργεῖ αἱματηρὸ δράμα.— Πῶς ἕνας φιλόδοξος στρατηγὸς ἠθέλησε νὰ γείνῃ... δικτάτωρ τῆς Κρήτης.— Τὰ ἔργα τοῦ Ἰωάννου Καλλέργη.— Ἡ ὡραία παπαδοπούλα Ἀηδονίτσα καὶ ἡ μοῖρα της.— Τὸ ἀνάθεμα τοῦ παπᾶ.— Ἕνας φριχτὸς θάνατος, κ.λ.π.

Ἀπὸ τὴ μακριὰ καὶ αἱματηρὴ ἱστορία τῆς Κρήτης παίρνουμε μιὰ τραγικὴ σελίδα, ἄγνωστη στοὺς πολλούς. Ἀνάγεται στὴν ἐποχὴ τῶν ἀγώνων τῆς μεγαλονήσου ἐναντίον τῆς Ἐνετικῆς δεσποτείας.

Κατὰ τὸν ΙΔ' αἰῶνα ὁ Κρητικὸς λαὸς ἐπεκύρωνε τὸ ψήφισμα τῆς ἀνεξαρτησίας του, ποὺ ἄρχιζε ἔτσι :

«Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἔτει Κυρίου 1362, μηνὶ Ἰανουαρίῳ, ἡμέρα Πέμπτη... Τὸ Ἀνώτερον Συμβούλιον, συνελθὸν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τοῦ Χάνδακος ἐψήφισε καὶ ἐβεβαίωσε τὰ ἑξῆς :

Α' Ἡ νῆσος Κρήτη μετὰ πασῶν τῶν πόλεων φρουρίων καὶ ἐξαρτημάτων αὐτῆς κηρύττεται ἀπὸ τῆς σήμερον πολιτεία αὐτοκρατής, ἀδέσποτος, ἀνεξάρτητος, ὑπὸ τὴν σεπτὴν προστασίαν τοῦ ἁγίου καὶ θαυματουργοῦ Τίτου, ἀποστόλου καὶ πάτρωνος τῆς νήσου ταύτης κλπ.»

Τὸ ψήφισμα ὑπογράφεται ἀπὸ τὸν «Μαρῖνον Γραδενῖγον, ἐλέῳ Θεοῦ Δούκα τῶν Κρητῶν» καὶ ἀπὸ τοὺς δέκα Συμβούλους. Ἡ ἐγκαθίδρυση τῆς Κρητικῆς Δημοκρατίας ἔγινε μὲ λαμπρὰ τελετή, καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας Μαρῖνος Γραδενῖγος, γέρος, ἀσπρομάλλης, 75 ἐτῶν, ἔντιμος πατριώτης ἐξεφώνησε ἕναν ὑπέροχο λόγο.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἑορτὴ τοῦ ἁγ. Ἰωάννου, οἱ κάτοικοι τοῦ Χάνδακος καὶ τῶν προαστείων ὁρκίσθηκαν πίστιν καὶ ὑποταγὴν στὴν Πολιτεία. Τότε συνέβη τὸ πρῶτο δραματικὸ ἐπεισόδιο : «Ἕνας ἀπὸ τοὺς εὐπατρίδας, ὁ «Ἐνετόφρων» Ἰάκωβος Μουάτση μπῆκε μέσα στὴν αἴθουσα τοῦ Κυβερνητικοῦ Μεγάρου, εἶδε τὸν ἀδελφό του νὰ παρακάθεται στὸ Ἀνώτατο Συμβούλιο κι' ἄρχισε νὰ ἐξυβρίζῃ αὐτὸν καὶ ὅλους. Στὸ τέλος εἶπε : «Ζήτω ἡ Γαληνοτάτη Ἐνετικὴ Δημοκρατία !..» Ὁ Πρόεδρος γιὰ νὰ τὸν σώσῃ, εἶπε : «Ὁ δυστυχὴς εἶνε τρελλός, βγάλτε τον ἔξω». Ἀλλὰ καὶ ἔξω ὁ Μουάτση ἐπανέλαβε τὰ ἴδια. Στὴν ἀγορὰ βρίσκει τὸν εἰκοσαετῆ γυιό του, ὡραῖο παλληκάρι, καὶ συνεχίζουν μαζὶ τῆς βρισιὲς ἐναντίον τῆς νεαρᾶς Δημοκρατίας. Γίνεται ἀναβρασμός, καὶ οἱ δυὸ Ἐνετόφρονες πέφτουν σκοτωμένοι μὲ πολλὲς μαχαιριές...

Ἡ Κρητικὴ Δημοκρατία εἶχε βαφεῖ μὲ τὸ πρῶτο αἷμα.

Ἡ Ἐνετικὴ Κυβέρνησις, ἀφοῦ ματαίως ἐπροσπάθησε νὰ καταπνίξῃ τὴν Ἐπανάστασι, κατεδίκασε τὸν Πρόεδρο Μαρῖνο Γραδενῖγο καὶ τοὺς δέκα συμβούλους σὲ θάνατο, ὡς προδότας. Ὁ κίνδυνος ὅμως τῆς Κρητικῆς Ἐλευθερίας ἦταν ἄλλος : Ὁ ἐμφύλιος σπαραγμός. Ἡ ἀχαλίνωτη φιλοδοξία ἑνὸς στρατηγοῦ, τοῦ Ἰωάννου Καλλέργη, ὁ ὁποῖος γοήγορα ἔγεινε ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Θρασύτατος, τολμηρότατος, ρήτωρ ἀρκετὰ καλός, διαρκῶς ἐξεμεταλλεύετο τοὺς ἀγῶνες του ὑπὲρ τῆς Κρήτης καὶ τὴ φήμη ποὺ εἶχε ἀποκτήσει στὸ λαό. Ὁ Καλλέργης εἶχε κατανήσει σωστὸς μπελᾶς τοῦ Συμβουλίου. Ἤτανε φανερὸ πειά, ὅτι ὁ φιλόδοξος στρατηγὸς ἐπήγαινε γιὰ δικτάτωρ τῆς Κρήτης. Τὸ Ἀνώτατο Συμβούλιο, σὲ μιὰ μυστικὴ συνεδρίασι, ἀποφάσιζε νὰ τὸν στείλῃ σὲ μιὰ μακρινὴ ἐπαρχία τῆς νήσου, ὅπου διάφορες ἀπαίξες χωρικῶν, καὶ μερικῶν εὐγενῶν ραδιουγίες ἔκαναν τάχα ἀπαραίτητη τὴν παρουσία του. Ὁ Καλλέργης παίρνει τέσσερες λόχους στρατοῦ καὶ πηγαίνει ἐκεῖ ποὺ τὸν ἔστειλαν. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη γίνεται τύραννος τῆς ὑπαίθρου χώρας.Κάθε σταθμός του μετεβάλλετο σὲ θέατρο βίας, σφαγῆς καὶ ἁρπαγῆς. Σταθὶ καὶ χρειάλα, μὲ τὴν παραμικρὴ πρόφασι. Ὁ ἱστορικὸς γράφει : «Τοῦ ἱεροῦ προστάτου τῆς νήσου ἡ Εἰκὼν ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ, ἐπροξένει τὸν τρόμον, τὸν ὁποῖον ἐμπνέει λοιμὸς ἐπιτροβαίνων». Κατέσφαξε τὸν Ἀντρέα Κορνάρο, πρόγονο τοῦ ποιητοῦ τοῦ «Ἐρωτοκρίτου» καὶ τὸ παλάτι τοῦ ἄρχοντος τούτου παραδίδει στοὺς στρατιῶτες του νὰ τὸ λαφυραγωγήσουν, ἐξοντώνει ὁλόκληρη τὴν οἰκογένεια τοῦ Γκομάνου, τοὺς Πασκαναλίχους, τοὺς Βαλιέρους καὶ πολλοὺς ἄλλους εὐγενεῖς τῆς Κρήτης ὡς «ἐχθροὺς τῆς Κρητικῆς Δημοκρατίας». Στὴν ἐπαρχία τῶν Χανίων ὁ αἱμοβόρος στρατηγὸς μαθαίνει ὅτι ἕνας ἱερεὺς ὀρθόδοξος ἦταν πλούσιος καὶ εἶχε κρύψῃ τὴν ὡραιότερη κοπέλλα τοῦ τόπου, Ἀηδονίτσα τ' ὄνομά της. Ἡ Ἀηδονίτσα, δεκαπέντε χρονῶν καὶ μοναχοκόρη, ἦταν ἀρραβωνιασμένη πρὸ μηνῶν μὲ τὸν πρωτότοκο γυιὸ ἑνὸς εὐγενοῦς τῶν Χανίων, ὀρθοδόξου μὲν τὸ δόγμα. Ἰταλοῦ ὅμως τὴν καταγωγήν. Τὴν ἀγαποῦσε ὅμως παραφόρως κ' ἕνας ἄλλος ντόπιος, τὸν ὁποῖον ἡ κόρη οὔτε ἤθελε νὰ ἰδῇ στὰ μάτια της. Ὁ ἀντίζηλος αὐτός, πηγαίνει στὸν Καλλέργη καὶ καταγγέλει τὸ συμπεθεριὸ αὐτὸ τοῦ παπᾶ μὲ τὸν Ἰταλὸ ὡς.. κίνδυνο τῆς Δημοκρατίας ! Ὁ Καλλέργης πρόφασι ἤθελε. Ὑπόσχεται στὸν καταμηνυτὴ νὰ διαλύσῃ τοὺς «ἀντιδημοκρατικοὺς ἀρραβῶνες» καὶ νὰ τοῦ δώσῃ αὐτοῦ τὴν ὡραία Ἀηδονίτσα.

Τὴν Κυριακή, ἐνῶ ἡ Ἀηδονίτσα ἔβγαινε ἀπὸ τὴν ἐκκλησία μὲ τὴ μητέρα της, δυὸ μπράβοι ὁρμοῦν ἔξαφνα ἀπὸ ἕνα φράχτη, ἁρπάζουν τὴν κοπέλλα, τῆς βουλώνουν τὸ στόμα καὶ τὴν κουβαλοῦν στὴ σκηνὴ τοῦ προκομένου στρατηγοῦ τῶν λαϊκῶν ἐλευθεριῶν. Ἡ φωνὲς τῆς μητέρας της ἀποσποῦν ἀπὸ τὴν ἐκκλησία ἔντρομο τὸν πατέρα, ὁ ὁποῖος μόλις εἶχε τελέσει τὴν ἀπόλυσι. «—Τί τρέχει παπαδιά ; ἐρωτᾷ. Γιατὶ ξεφωνίζεις ἔτσι ;» «— Μᾶς ἐπῆρανε τὴν Ἀηδονίτσα μας !...» Ὁ παπᾶς ἐκατάλαβε ἀμέσως ὅτι καὶ τοῦτο ἦταν ἔργο τοῦ Καλλέργη. Ντυμένος λοιπὸν ὅπως ἦταν μὲ τὰ ἱερὰ ἄμφια ὁ ἱερεὺς πατέρας, δυστυχὴς ὅπως ὁ ἅγιος Χρύσης, κατευθύνεται στὴ σκηνὴ τοῦ στρατηγοῦ κλαίγοντας. Οἱ φρουροὶ θέλουν νὰ τοῦ ἐμποδίσουν τὴν εἴσοδο, ἀλλ' ὁ Κρητικὸς παπᾶς τοὺς σπρώχνει καὶ χύνεται μέσα. Γονατίζει καὶ θρηνῶντας μὲ ἀπελπισία, λέει :

— Ἀφέντη, λυπήσου με, πρὸς Θεοῦ ! Ἔλεος σὲ μένα, ἔλεος στὴν ταλαίπωρη γυναῖκα μου ! Ἰδοὺ σταυρώνω τὰ χέρια μου ἐνώπιόν σου ! Ἂν ἔφταισα σὲ τίποτε, ἀφέντη, συχώρεσέ με σὰν χριστιανὸς καὶ δός μου τὴ θυγατέρα μου !...

—Ἡ μιχανοραφίες σου,προδότη παπᾶ,ἀνεκαλύφθησαν, ἀπαντᾷ ὁ καλλέργης. Σῶπα λοιπὸν καὶ φύγε ἀμέσως, γιὰ νὰ μὴν πληρώσῃς μὲ τὸ κεφάλι σου τὶς ἁμαρτίες σου. Ἡ ζωή σου κρέμεται ἀπὸ μιὰ κλωστὴ ἀράχνης !

Βογγώντας χάμω στὴ γῆ, ὁ ἱερεὺς λέει :

— Τὴν κεφαλή μου θέλεις ; Πάρτην,Ἐξοχώτατε.Λάβε την ἰδιοχείρως, λάβε σὺ ὁ ἴδιος τὴ ζωὴ τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ πατρὸς ποὺ τὸν καταδικάζεις σὲ ντροπὴ ἀνεπανόρθωτη καὶ ἀνεξαγόραστη !..

Ἀλλ' οὔτε οἱ θρῆνοι τοῦ πατέρα, οὔτε τῆς κόρης καὶ τῆς μητέρας της ποὺ ἔφτασε σὲ λίγο κατόπιν καὶ μαλάξουν τὴν καρδιὰ τοῦ σκληροῦ στρατηγοῦ. Ἔτρεξαν ἐπὶ τόπου καὶ ἄλλοι συγγενεῖς ἀλλὰ ματαίως. Ὁ Καλλέργης διέταξε ν' ἀπομακρύνουν ἀπὸ κεῖ τοὺς ἐνοχλητικούς, δὲν ἐτόλμησε ὅμως νὰ κακοποιήσῃ τοὺς ἐπιμένοντας συγγενεῖς, ἀλλὰ γιὰ νὰ δώσῃ τέλος στὴν ἐνόχλησι, ἠθέλησε νὰ φύγῃ γιὰ λίγο ἀπὸ τὴ σκηνή του. Ἠθέλησε λοιπὸν στ' ἄλογό του, ἀλλ' ὁ στιβαρὸς παπᾶς ὁρμᾷ, ἁρπάζει τὸ χαλινάρι καὶ φωνάζει :



— Στάσου, θηρίο ἀνθρωπόμορφο, στάσου !

Ὁ τύραννος, φοβισμένος, βάζει τὸ χέρι του στὸ σπαθί, ἀλλ' ὁ παπᾶς ἀτρόμητος, κατεχόμενος ἀπὸ τὴ φλόγα τῆς πατρικῆς λαχτάρας, μὲ τὰ μάτια ἀστραποβολοῦντα ἐπαναλαμβάνει :

— Στάσου, τέρας ὠμότατο !... Ἀφοῦ οὔτε φόβος Θεοῦ, οὔτε νόμος ἀνθρώπων, οὔτε θρῆνος γονέων μπόρεσαν νὰ μαλάξουν τὴν ψυχή σου· ἀφοῦ καὶ τοῦ σπιτιοῦ μου τὴν ἀτιμώσει ζητᾷς, καὶ τὴ ζωή μου ἀρνεῖσαι νὰ δεχθῇς, λάβε λοιπὸν ἀπὸ αὐτὸ τὸ στόμα λατρός, ἱερέως, πολίτου ποὺ τον ἀτιμάζεις, λάβε το μισθὸ τῆς ἀνομίας σου !

Καὶ πάλι ὅμοιος μὲ τὸν Ὁμηρικὸ ἱερέα τοῦ Ἀπόλλωνος, ὁ ἱερεὺς αὐτὸς τοῦ Χριστοῦ, ἁπλώνει ψηλὰ τὰ χέρια του, μὲ τὰ ὁποῖα πρὸ ὀλίγου εἶχε κρατήσει τὰ Ἅγιασματα καὶ Μυστήρια κ' ἐφώναξε δυνατὰ καὶ εἶπε :

— Τὸ χρῖμα τῆς κεφαλῆς σοῦ καὶ τοῦ γένους σου,παράνομε ! Ἀνάθεμα στὸ δοῦκα Γραδενῖγο ποὺ σ' ἔστειλε ἐδῶ ! Ἀνάθεμα στὴν Κρητικὴ Δημοκρατία ποὺ διώρισε πρόεδρό της τὸ Γραδενῖγο ! Ἀνάθεμα, ἀνάθεμα, τρισανάθεμα σὲ ὅποιο ξυπνὸ ἐπινοήσῃ στὸ μέλλον ἡ ἰδρύσῃ Ρωμαϊκὴ Δημοκρατία !

Ὁ Καλέργης στενοχωρημένος ἐκέντησε τ' ἄλογό του,τὸ ὁποῖον κατεπάτησε τὴ δυστυχισμένη παπαδιὰ ποὺ ἦταν λιποθυμισμένη στὸ χῶμα. Καὶ ὁ ἀσχρὸς στρατηγὸς ἔσπευδε ἀφαντος. Ἐπῆγαινε νὰ βρῇ τὴν Ἀηδονίτσα, ποὺ οἱ στρατιῶτες του εἶχαν μεταφέρει σὲ κάποιο ἀπόμερο σπίτι. Ἐπιτόδες ἐπιτεταγμένο. Ἐκεῖ ἔμειναν δεκαπέντε μέρες μαζί της. Ὕστερα, ἔλεεινὴ καὶ ἀξιοδάκρυτη τὴν παρέδωσε ὁ ἐκέτης τον ἀντίζηλός του ποὺ τὴν εἶχε ὑποσχεθεῖ. Καὶ κεῖνος ὁ φριλότιμος τὴν ἐσπεφανώθη, ἂν καὶ ἡ Ἀηδονίτσα ἐκλαιγε κ' ἔλεγε ὅτι θἀπτοκτονήσῃ...

Ὕστερ' ἀπὸ λίγον καιρὸ ὁ παπᾶς πέθανε ἀπὸ τὴ λύπη του καὶ ἡ καλοπαντρεμένη Ἀηδονίτσα παρηγέσωσε.

***

Τὸ τέλος τοῦ ἐπεισοδίου τῆς προδοσίας τοῦ Καλλέργη, διαδόθη στὶς διάφορες ἐπαρχίες καὶ κατεπράυνε ὁλόκληρους τοὺς φόβους του. Πολλοὶ φαντάσθησαν γιατὶ ὁ στρατηγὸς τῆς Δημοκρατίας κακοποιεῖ καὶ κατεδιώκει τοὺς ὀρθοδόξους Κρητικούς, ἀνῆρ βγῆκε γιὰ νὰ ἐξακαθαίρῃ τὴ νῆσο ἀπὸ τοὺς κρυπτόμενους ἐχθροὺς καὶ νὰ σωτηρίσῃ τοὺς Λατίνους ; Δυστυχῶς, οἱ σὰτραπεῖοι καὶ οἱ μπράβοι του ἐμμολύνουν τὸν ἀρχηγό τους καὶ τὰ ὅρια ἁπλώθηκαν σὲ ὅλη τὴν ὑπαίθρο Κρήτη. Τότε λεπ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ὁ Πρόεδρος Γραδενῖγος ἀπεφάσισε ν' ἀνακαλέσῃ τὸν Ἰωάννη Καλλέργη στὴν πρωτεύουσα. Ἀλλὰ καὶ στὶς τρεῖς προσκλήσεις τοῦ Προέδρου ὁ στρατηγὸς ἀρνήθηκε νὰ ὑπακούσῃ. Ἦταν φανερὰ πιὰ ὅτι ἐσκόπευε νὰ κάνῃ τὸ πραξικόπημά του, νὰ κηρύξῃ δικτατορία. Καὶ μάλιστα δὲν ἔκρυβε τοὺς σκοπούς του. Ἔστειλε ἕνα αὐθαδέστατο γράμμα στὸ Γραδενῖγο καὶ συνώδευσε τοῦτο μ' ἕνα στιλέτο ματωμένο, ἐπάνω στὸ ὁποῖον ἦταν χαραγμένο τ' ὄνομά του !

Ἀγανακτισμένος ὁ Πρόεδρος, συγκαλεῖ τὸ Ἀνώτατο Συμβούλιο, ἐκθέτει τὰ γεγονότα, διαβάζει τὸ γράμμα τοῦ ἀποστάτου καὶ δείχνει τὸ στιλέτο του. Τὸ Συμβούλιο καταδικάζει τὸν Καλλέργη νὰ συλληφθῇ καὶ ὁδηγηθῇ ἐνώπιόν του. Ναί, ἀλλὰ πῶς νὰ τὸν συλλάβουν ; Ὁ φαῦλος στρατηγὸς ἦταν καὶ πανοῦργος καὶ δὲν προσήρχετο ν' ἀπολογηθῇ, ὑποψιαζόμενος δόλον. Νὰ στείλουν στρατὸ ἐναντίον του θὰ ἦταν μιὰ ματαία αἱματοχυσία, γιατὶ ὁ στρατὸς τοῦ Καλλέργη ἦταν δυνατὸς καὶ ἀφοσιωμένος. Ἀπεφασίσθη λοιπὸν ὅτι ἡ προδοσία ἔπρεπε ν' ἀναμετρηθῇ μὲ προδοσία καὶ τὸν τρόπο τῆς συλλήψεως ἐπενόησε ἕνας ἀπὸ τοὺς δέκα συμβούλους, ὁ Ἀνδρέας Πανταλέος, ὡς ἑξῆς :

Σὲ μιὰ κωμόπολι τῆς Ρεθύμνης ζοῦσε μιὰ γυναῖκα ὑπόπτου διαγωγῆς, τὴν ὁποία ὁ Καλλέργης ἀγαποῦσε πολὺ καὶ συχνὰ ἐπήγαινε σπίτι της νύχτα. Ὁ ἀδελφός της, ὑπαξιωματικὸς σ' ἕνα ἀπὸ τὰ ἐδρεύοντα στὴν πρωτεύουσα δημοκρατικὰ τάγματα, ἐξηγοράσθη καὶ ἔμπασε κρυφὰ στὸ κατῶγι τοῦ σπιτιοῦ δώδεκα στρατιῶτες. Τὸ βράδυ ἐκεῖνο ὁ στρατηγὸς μεταμφιεσμένος ἐπρόκειτο νὰ ἐπισκεφθῇ τὴ φιλενάδα του... Ἡ παγίς ἐπέτυχε. Ὁ Καλλέργης ἐπιάστηκε σὰν τὸ ποντίκι στὴ φάκα καὶ σιδεροδεμένος ὡδηγήθη στὸν Χάνδακα. Ἡ Κυβέρνησις, γιὰ νὰ μὴ γείνουν ταραχές, δὲν ἐσκόπευε νὰ εἰσαγάγῃ τὸν ἀποστάτη σὲ δίκη. Ἤθελε μόνο γιὰ ἀσφάλεια νὰ τὸν κρατῇ στὴν φυλακή. Ἡ μανιώδης ὅμως αὐθάδειά του, τὴν ὁποία ἀντλοῦσε ἀπὸ τὸ θάρρος ὅτι ὁ στρατὸς ἦταν δικός του καὶ ἀπὸ τὴ δειλία τοῦ Προέδρου, ἀνάγκασε τὸ Ἀνώτατο Συμβούλιο ν' ἀλλάξῃ διαθέσεις.



Διετάχθησαν λοιπὸν οἱ δημοκρατικοὶ φρουροὶ καὶ ἔφεραν τὸν Καλλέργη ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου, στὴ μεγάλη αἴθουσα τῶν συνεδριάσεων. Ἦταν μὲ σίδερα στὰ χέρια καὶ τὸ στόμα φιμωμένο. Ἀπὸ τὶς κινήσεις του καὶ τὰ βλέμματά του ἦταν φανερὸ ὅτι ἡ ὀργὴ ἔβραζε μέσα του.

— Προσκύνησε τὸ Ἀνώτατο Συμβούλιο τῆς Δημοκρατίας, τοῦ εἶπε ἤσυχα ὁ Πρόεδρος, καὶ ὑπολόγισε στὴν ἐπιείκειά του.

Ὁ στρατηγὸς ἔμεινε ἀκίνητος. Μόλις ὅμως τοῦ ἔβγαλαν τὸ φίμωτρο, ξέσπασε σὲ φοβερὲς βρισιὲς ἐναντίον ὅλων. Ὁ σύμβουλος Λεονάρδος τὸν ἐρωτᾷ :

— Ἀναγνωρίζεις τὸ στιλέτο αὐτό ;

— Ναί, ἀπαντᾷ ὁ Καλλέργης, εἶνε πατρικὴ κληρονομιὰ μου ! Τὸ ἔστειλα πρὸ πάντων σὲ σένα καὶ μερικοὺς ἀρχιπροδότες συναδέλφους σου !

— Ἄ, ἐχαμογέλασε ὁ Λεονάρδος, ἐξαιρεῖς τώρα τὸν Πρόεδρο γιὰ νὰ τὸν κολακέψῃς.

— Εἶσαι ἀπατημένος καὶ σ' αὐτό, φωνάζει μὲ ἀφροὺς λύσσας ὁ δεσμώτης, ἀπεναντίας σκέπτομαι σὲ πρώτη εὐκαιρία νὰ τὸν γκρεμίσω κι' αὐτὸν ἀπὸ τὸ περάθυρο ἐκεῖνο !..

Ὁ Γραδενῖγος ἐστέναξε θλιβερά.

— Τελεία Δημοκρατία, ἐμουρμούρισε κουνῶντας τὸ κεφάλι του, σωστὴ καὶ καταρτισμένη... Ἀλλοίμονο !..

Ἀλλ' οἱ δέκα Σύμβουλοι ἦταν τρομερὰ ἐξοργισμένοι ἀπὸ τὴν αὐθάδεια τοῦ κατηγορουμένου, καὶ τὸν κατεδίκασαν σὲ θάνατο.

— Καὶ μὲ ποιὸν τρόπο θὰ θανατωθῇ ; ρώτησε ὁ Πρόεδρος.

Μὲ τὸν ἴδιο ποὺ ἐφοβέρισε αὐτὸς τὸν Πρόεδρο τῆς Κρητικῆς Δημοκρατίας, ἐπρότεινε ὁ Λεονάρδος. Θὰ ριχτῇ ἀπὸ τὸ παράθυρο αὐτό !

Ἔτσι καὶ ἔγεινε. Δώδεκα φρουροὶ διετάχθησαν νὰ σταθοῦν ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρο μὲ τὶς λόγχες ὄρθιες... Ξημέρωνε... Τέσσαρες ἄλλοι στρατιῶτες πῆραν τὸν κατάδικο καὶ τὸν πέταξαν ἀπὸ τὸ παράθυρο ἐπάνω στὶς ὄρθιες λόγχες. Ὁ Καλλέργης ἔβαλε ἄγρια κραυγὴ πόνου, σπαρτάρισε καὶ ξεψύχισε.

Ἀλλὰ δυστυχῶς γιὰ τὸν Κρητικὸ λαὸ ἡ καταδίκη αὐτὴ γίνηκε ἀρχὴ ἄλλων τραγικῶν περιπετειῶν, τὶς ὁποῖες ἴσως ἐξιστορήσουμε σὲ ἄλλο φύλλο.

*

ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΕΣ

Ἕνας Γασκῶνος ἐκαυχᾶτο ὅτι κατήγετο ἀπὸ τόσο παληὰ οἰκογένεια, ὥστε ἔλεγε ὅτι ἐπλήρωνε ἀκόμη τοὺς τόκους χρημάτων ποὺ εἶχαν δανεισθεῖ οἱ πρόγονοί του, γιὰ νὰ πάνε νὰ προσκυνήσουν τὸν Χριστὸ στὴν φάτνη τῆς Βηθλεέμ !

„ΜΠΟΥΚΕΤΟ"

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΟΜΑΔΟΣ ΛΟΓΙΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ : ΟΔΟΣ ΛΕΚΚΑ 7
ΙΔΡΥΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΔΡΑΧΜΑΙ 1.000.000

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ „ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ"

Ἔσωτερ. δι' ἓν ἔτος...Δρχ. 130 | Ἀγγλίας-Αἰγύπτου ...Λίρ.
Ἐξωτερ. » » ...Φρ. 130 | Ἀμερικῆς ... ...Δολλ.

Αἱ ἐξάμηνοι καὶ τρίμηνοι κατ' ἀναλογίαν. Αἱ συνδρομαὶ δὲν ν' ἀπευθύνωνται ὡς ἑξῆς: ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ„ ΑΘΗΝΑΣ. ΤΗΛΕΦ. 208

Τὸ τεῦχος τιμᾶται Δραχμὰς 2.50

Δημοσιεύσεις ὁ στῖχος δραχμαὶ 5. Δι' ἀγγελίας ἰδιαίτεραι συμφωνίαι. Τὰ προηγούμενα τεύχη τιμῶνται δραχμὰς 3.

Γενικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ «Μπουκέτου» ἐν Ἀμερικῇ
Κ. ΠΕΤΡΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ 87-89 CORTLAND STR. NEW YORK. N.Y.

ΚΑΡΤ - ΠΟΣΤΑΛ

Ἀγαπητὸν τῶν Πονηρῶν, Πειραιᾶ. Τὸ ποίημά σας πράγματι πολὺ σπαρακτικόν. Τοὺς ἀχρείους τοὺς Τούρκους ! Ἔγιναν ἄφαντοι συμφορῶν καὶ τόσων... στίχων ! Ὁ Θεὸς νὰ τοὺς παιδέψῃ !... Νὰ τὸ καὶ τὸ ποίημα γιὰ νὰ σκάσουν οἱ ἄθλιοι οἱ τουρκαλάδες :

Δὲν μπορῶ νὰ λησμονήσω
τῆς πατρίδος μου τὰ κάλλη
ὅσο βρίσκουμαι ἐδῶ.

Τὸ μεγάλο μας περβόλι
πλήρους δένδρων τὸ καϋμένο
τὸ ἐρήμαξαν οἱ τοῦρκοι
ποὺ δὲν ἔχουνε μυαλό.

Τὸ σπιτάκι μας στὴ μέση
μὲ τὰ δυὸ πατώματά του
ἔχει πίσω τὸ περβόλι
ποῦχει τοὺς καρπούς τοῦ δένδρου.

Δὲν μπορεῖ νὰ περιγράψῃ
χέρια ἀνθρώπου λογικοῦ
γιατὶ ἄπειρα εἶν' τὰ πάθη
καὶ αἱ πλάναι τοῦ λαοῦ.

Τοῦ λαοῦ δυστυχισμένου
ποὺ πατρὸς ἔχει χάσει
καὶ ἀπ' τὰ χέρια τοῦ πτωχοῦ
τὸ μαντῆλι δὲν τοῦ λείπει.

Τί ἡμέρα ἦταν κείνη
δταν σπάσανε τὴν πόρτα
οἱ ἀχάριστοι οἱ τοῦρκοι
γιατὶ παίζαμε τὴ λύρα.

Ὁπλισμένος ὁ στρατὸς
ἕτοιμος εἰς τὴν αὐλή μας
νὰ μᾶς πάρῃ ὁ τρελλὸς
εἰς τὰ τιμήματα κι' ἐμᾶς.

Γιὰ καλή μας ὅμως ὥρα
ἔφθασε ὁ ἐχθρέφιλός μας
καὶ μᾶς ἔσωσε γιὰ πάντα
γιὰ νὰ ζῇ με τὰ λεφτά μας.

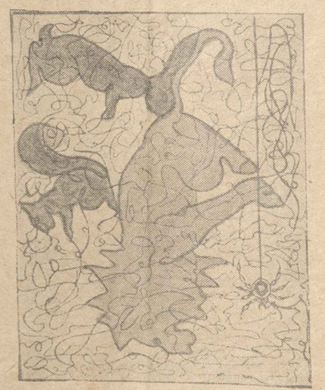
Ὦ πατρίδα μου γλυκιὰ
τὴν ἀγκάλη σου ζητῶ
γιὰ νὰ κάμω παντοιὰ
πάντα σένα λαχταρῶ.

Ὦ λαχτάρα τῆς καρδιᾶς
ποὺ στὴ θάλασσα δὲν σβύνεις
καὶ τὰ τρόφιμα περνᾶς
σὰν τὰ κύματα θυέλλης.

Τώρα πιὰ καταλαβαίνω
ὅτι ἄδικος βασανίμαι
καὶ τὰ λόγια δὲν τὰπέρνω
γιατὶ βάσανό μου εἶνε.

Κ ο ο μ ι κ ό ν. Ἡ Κοσμικὴ Κίνησις δημοσιεύεται σήμ' Ὁλυμπία». Π. Μ ε ν τ ζ ε λ ό π ο υ λ ο ν. Ἐντάξει. Τὸ διήγημα εἶνε δικό σας ἢ μεταφραστικό ; Γράψτε μας. Μ. Ψ. Ρέθυμνον. Τὸ πεζοτράγουδο δὲν εἶνε καλό. Ἔχετε ὅμως φαντασία. Γιατὶ δὲν γράφετε διηγήματα ; Β α λ ε ν τ ῖ ν ο. Ἐδέσσαι. Γράψτε μας πολὰ εἶνε τὰ ἔργα αὐτά. Α. Π ε ρ ά κ η, Ἡράκλειον. Καλὸ τὸ διήγημα ἡ «Γιαγιάκα», μὰ λίγο κουραμένο. Διορθῶστε το καὶ ξαναστεῖλτε το γλῶσσα νὰ γίνῃ πέρα καὶ πέρα δημώδης καὶ μοιόμορφος. Λ ι λ ὴ ν Γ ε ω ρ γ ί ο υ, Ρ ο ῦ φ ι. Μ α γ ο υ ρ έ λ ο υ, Δ ι ά ν α ρ Π ο γ κ α ρ έ. Ταῦθα. Τὸ Μπουκέτο εἶνε αὐστηρῶς ὁλοκληρωμένο περιοδικό. Δὲν δημοσιεύει λοιπὸν τέτοια γράμματα. Περάστε ἀπ' τὸ λογιστήριον νὰ πάρετε τὰ λεφτά σας. Σᾶς ζητοῦμε σχετικῶς συγγνώμην. Π α τ ρ ι ν ό ν, Πάτρας. Τὸ διήγημά σας εἶνε πολὺτως καλό. Πολὺ ἐκτενές. Καὶ ἡ ὑπόθεσις καὶ τόσο ἐνδιαφέρουσα. Στεῖλτε τίποτε ἄλλο ἀκόμη τε. Π ε ρ. Σ τ α υ ρ ι ν ό π ο υ λ ο ν, Πύλον. Ἡ ἐπιστολὴ τάρρασις θὰ δημοσιευθῇ ἂν δὲν ἔχει μπῆ πολὺ πρὶν ἀπὸ τὸ «Μπουκέτο». Θὰ κυττάξουμε, ἠσυχάστε.

Λ ή μ ο ν Ξ έ ν ο ν, Θεσσαλίκην. Τὰ διηγήματά σας ὄχι δημοσιεύσιμα, ἂν καὶ μὲ ἀρκετὴ γοητεία γραμμένα. Φροντίστε ἐπίσης νὰ διορθώσετε κάπως τὸ ὕφος σας. Κ. Σ. Κ ι ο ύ σ η ν, Θήβας. Ἡ «Ἐβδομὰς» Εὐδημερίδη ἐπιτυχής. Στεῖλτε Κοσμ. Κίνηση γιὰ τὸ «Οἰκογένειαν». Γ. Φ λ. Λ ε ν δ ι τ ά κ η. Τὰ ποιήματά σας ὄχι ἀπολύτως ἐπιτυχῆ. Θὰ γράψετε μὲ καιρὸ καλύτερα. Αὐτὸ μᾶς δείχνουν οἱ σχετικὲς στείλατε.



Ἡ Λύσις τοῦ Διαγωνισμοῦ τῆς Ἀράχνης.



τοφεύγετε τὰς ἀπομιμήσεις, ἡ γνησία MON CAPRICE
με γραμμένη μὲ κόκκινα γράμματα καὶ ἕκαστον ζεῦγος
ἔχει μαντάρισμα ἀπὸ τὴν ἰδίαν κλωστήν.
ΑΛΟΥΝΤΑΙ: Λιανικῶς εἰς τὰ ἐκλεκτότερα Καταστήματα Ἀποκλειστικὸς Ἀντιπρόσωπος εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα διὰ τὴν Χονδρικὴν πώλησιν

ΘΕΟΔΩΡ. Π. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΡΜΟΥ 21 καὶ ΒΟΥΛΗΣ (Γωνία).

ΓΝΩΣΤΑΙ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»
ΣΥΣΤΗΣΑΤΕ ΤΗΝ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΝ»
ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΣΑΣ

ΚΥΡΙΑΙ,
Η ΚΡΕΜΑ ΡΟΔΑΛΙΝΗ
κάμνει ὡραῖα δέρματα. Ζητήσατε δείγματα δωρεάν. Χαρ. Τρικούπη 46
ΑΘΗΝΑΙ

Κ. Α. ΠΟΥΡΝΑΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΙΑΤΡΟΣ. Νοσήματα Παθολογικὰ Γυναικολογικά. Νέα Διεύθυνσις : Ὁδὸς Πινίνου ἀρ. 117. Δέχεται 8—9 π. μ. καὶ 4—5 μ. μ.

ΑΓΟΡΑΖΟΜΕΝ τὸ 8α' ἀριθ. 5 φύλλων τοῦ «Μπουκέτου» ἀντὶ δρ.10

AU PRINTEMPS
ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΩΝ
ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ ΑΡΙΘ. 42—44
Ὑφάσματα μεταξωτὰ καὶ μάλλινα, νεωτερισμοί, ἐκλεκτὰ ἀσπρόρρουχα πολυτελείας παρέλαβε τὸ PRINTEMPS τῶν κ. ΑΦΩΝ ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΩΝ

„NUTRICIA"
Ὁλλανδικὸν Γάλα εἰς κόνιν ἀποβουτυρωμένον κατὰ τὸ τέταρτον. Ἡ μόνη ἀρίστη καὶ εὐθηνὴ τροφὴ διὰ τὰ Βρέφη. Ἡ «ΝΟΥΤΡΙΤΣΙΑ» συνιστᾶται ἀπὸ τοὺς Ἰατρούς. Ἐκτὸς τῆς ὡς ἄνω τροφῆς διὰ τὰ Βρέφη Ἡ Μεγάλη Ἑταιρία «NUTRICIA» παρέχει καὶ Γάλα τελείως ἀποβουτυρωμένον διὰ τὰς ἐντερικὰς παθήσεις ὡς καὶ τὸ φημισμένον αὐτῆς «BABEURRE» (condensed buttermilk).
Γραφεῖα Ἀντιπροσωπείας ΣΤΑΔΙΟΥ 24 (Στοά.

ΙΩΑΝ. ΓΕΩΡ. ΛΟΥΪΖΙΔΗΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΟΪΑΤΡΟΣ ΠΑΡΙΣΙΩΝ
Ἐπὶ τετραετίαν εἰδικῶς εἰς Παρισίους σπουδάσας. Θεραπεύει μὲ ἐγγύησιν δι' ὀλιγομέρου ἀναδόντον θεραπείας τὰς παθήσεις στόματος καὶ ὀδόντων. Ὀδοντίτιδας, δυσοσμίαν, Pyorrhée καὶ ἄ. διὰ νεοτάτων ἐπιστημονικῶν μεθόδων. Δέχεται 9—12 καὶ 2—6 1)2. 51, ὁδὸς Γ' Σεπτεμβρίου 51, 2ον πάτωμα.

ΑΓΟΡΑΣΤΕ ΟΛΟΙ | ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ „ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ" ΤΟΥ 1927 | ΑΓΟΡΑΣΤΕ ΟΛΟΙ

ΤΣΑΝΤΕΣ ΜΑΝΙΣΑΛΗ - ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ
ΕΚΘΕΣΙΣ ΣΤΟΑ ΕΡΜΕΙΟΥ ΑΡΙΘ. 6 (ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ)

ΙΔΟΥ ΤΙ ΕΤΟΙΜΑΖΕΙ
Η ΑΜΕΡΙΚΑΝ ΦΙΛΜ Κ° INK
ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΑΛΚ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ
Διὰ προβολὴν εἰς τὸν Κινηματογράφον "ΠΑΝΘΕΟΝ„

ΤΟ ΒΑΡΥ ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΝ

ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΣΕΪΧΗ — τὸ πραγματικῶς τελευταῖον φίλμ τοῦ ἐκλιπόντος γόητος τῆς ὀθόνης ΡΟΔ. ΒΑΛΕΝΤΙΝΟ. Ἡ ὡμορφη ζωὴ τῶν χαρεμιῶν, ἀνατολικὴ χλιδὴ καὶ πολυτέλεια.

ΚΑΡΜΕΝ — ἡ ὡραιοτάτη ΡΑΚΕΛ ΜΕΛΛΕΡ στὸ μεγαλύτερον ἱσπανικὸν ἀριστούργημα τοῦ ΠΡ. ΜΕΡΙΜΕ. Ταυρομαχίαι πραγματικαί. Ὑπέροχα μέρη τῆς Ἀνδαλουσίας. Ἡ τελευταία δημιουργία τῆς ΜΕΛΛΕΡ.

ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΖΟΡΡΟ ΔΟΝ Χ. — τὸ τελευταῖον ἀριστούργημα τοῦ μεγαλυτέρου ἠθοποιοῦ τοῦ ἀφάστου ΝΤΟΥΓΚΛΑΣ ΦΑΙΡΜΠΑΝΚΣ.

Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ — ἡ μεγαλυτέρα ἐπιτυχία τῆς ΜΑΙΡΗ ΦΙΛΜΠΙΝ. 1000 καλλοναὶ λαμβάνουσι μέρος στὸ μεγαλειῶδη κολοσσόν.

ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΑΥΤΗ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΕΙ Η ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΟΛΟΣΣΟΥ ΤΩΝ ΚΟΛΟΣΣΩΝ
ΥΠΟ ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΙΚΗΝ ΧΛΑΜΥΔΑ
Ἔργον εἰς τὸ ὁποῖον λαμβάνουσι μέρος 10.000 ἠθοποιοὶ καὶ ἐξοδεύθησαν 1.500.000 ΔΟΛΛΑΡΙΑ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΡΧΑΙ !!!

ΠΡΙΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΤΕ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΑΤΕ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΑΣ

ΜΟΝΟΝ ΤΟ ΥΠΕΡΟΧΟΝ ΕΙΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑ

ΓΑΛΑ "ΒΟΣΚΟΣ,,

ΣΑΣ ΠΑΡΕΧΕΙ ΕΓΓΥΗΣΙΝ

ΠΡΟΣΕΞΑΤΕ ΤΟ ΣΗΜΑ

ΕΠΙΣΤΟΠΣΙΗΘΗ ΕΠΙΣΗΜΩΣ ΠΑΡ' ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΙΑΤΡΩΝ ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΩΝ ΟΤΙ ΕΙΝΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΣ ΑΝΩΤΕΡΟΝ ΟΛΩΝ



ΟΛΑΙ ΑΙ ΚΛΙΝΙΚΑΙ, ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ, ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ, ΠΡΟΜΗΘΕΥΟΝΤΑΙ **ΓΑΛΑ "ΒΟΣΚΟΣ,,**

ΚΡΑΤΗΤΕ ΤΑΣ ΕΤΙΚΕΤΤΑΣ

ΔΩΡΑ — ΔΩΡΑ — ΔΩΡΑ — ΔΩΡΑ

Ἐξαντληθέντος τοῦ πρώτου τεύχους τῆς Οἰκογενειακῆς Βιβλιοθήκης τοῦ «Βοσκοῦ» ἤρχισεν ἡ ἐκτύπωσις τοῦ δευτέρου τεύχους μηνὸς Φεβρουαρίου εἰς τὸ ὁποῖον θὰ δημοσιευθοῦν τὰ ὀνόματα τῶν λυτῶν τῶν πρώτων μας διαγωνισμῶν, ὡς καὶ τῶν κερδισάντων τὰ δῶρα μας. Λύσεις τῶν διαγωνισμῶν τοῦ πρώτου τεύχους θὰ δεχόμεθα εἰς τὰ γραφεῖα μας (Κλεισθένους 23) μέχρι τῆς 25ης Ἰανουαρίου.